

MIĘDZYNARODOWA KONWENCJA

dotycząca statystyk gospodarczych oraz protokół, podpisane w Genewie dnia 14 grudnia 1928 r.

(Ratyfikowane zgodnie z ustawą z dn. 17 marca 1931 r. — Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 278).

Przekład.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

MY, IGNACY MOŚCICKI,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wie-
dzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia czternastego grudnia tysiąc dziewięćset
dwudziestego ósmego roku podpisane zostały w Ge-
newie międzynarodowa konwencja, dotycząca sta-
tystyk gospodarczych i protokół, o następującem
brzmieniu dosłownem:

**MIĘDZYNARODOWA KONWEN-
CJA DOTYCZĄCA STATYSTYK
GOSPODARCZYCH.**

WSTĘP.

Prezydent Rzeszy Niemieckiej;
Prezydent Federalny Republiki
Austriackiej; Jego Królewska
Mość Król Belgów; Prezydent
Stanów Zjednoczonych Brazylii;
Jego Królewska Mość Król Wiel-

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

NOUS, IGNACY MOŚCICKI,

PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

à tous ceux qui ces présentes Lettres verront,
Salut:

Une Convention Internationale concernant les
Statistiques économiques et un Protocole ayant été
signés à Genève le quatorze décembre mil neuf cent
vingt huit, Convention et Protocole dont la teneur
suit:

**CONVENTION INTERNATIO-
NALE CONCERNANT LES STA-
TISTIQUES ÉCONOMIQUES.**

PRÉAMBULE.

Le Président du Reich Alle-
mand; le Président fédéral de la
République d'Autriche; Sa Maje-
sté le Roi des Belges; le Président
des Etats-unis du Brésil; Sa Ma-
jesté le Roi de Grande Bretagne,

**INTERNATIONAL CONVENTION
RELATING TO ECONOMIC
STATISTICS**

PREAMBLE.

The President of the German
Reich; the Federal President of
the Austrian Republic; His Maje-
sty the King of the Belgians; the
President of the United States of
Brazil; His Majesty the King of

kiej Brytanji, Irlandji i Brytyjskich Terytorjów zamorskich, Cesarz Indyj; Jego Królewska Mość Król Bułgarów; Jego Królewska Mość Król Danji; Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej za Wolne Miasto Gdańsk; Jego Królewska Mość Król Egiptu; Rząd Republiki Estońskiej; Prezydent Republiki Fińskiej; Prezydent Republiki Francuskiej; Prezydent Republiki Helleńskiej; Jego Wysokość Regent Królestwa Węgier; Jego Królewska Mość Król Italji; Jego Cesarska Mość Cesarz Japonji; Prezydent Republiki Łotewskiej; Jej Królewska Wysokość Wielka Księżna Luksemburska; Jego Królewska Mość Król Norwegji; Jej Królewska Mość Królowa Niderlandów; Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej; Prezydent Republiki Portugalskiej; Jego Królewska Mość Król Rumunji; Jego Królewska Mość Król Serbów, Kroatów i Słoweńców; Jego Królewska Mość Król Szwecji; Szwajcarska Rada Federalna; Prezydent Republiki Czechosłowackiej.

Uznając potrzebę posiadania statystyk, wykazujących stan i rozwój ekonomiczny świata jako całości oraz poszczególnych krajów, jak również konieczność oparcia ich na podstawach zapewniających ich porównalność;

Zważywszy, iż cel ten może być osiągnięty jedynie drogą jednoczesnej i zgodnej akcji, wyrażającej się w międzynarodowej konwencji, mogącej zapewnić oficjalne opracowywanie i ogłoszanie różnych działów statystyki gospodarczej oraz powszechne przyjęcie jednolitych metod dla opracowania pewnych zestawień statystycznych;

Wyznaczyli w tym celu, jako swych pełnomocników:

Prezydent Rzeszy Niemieckiej:

Profesora D-ra Ernst WAGEMANN, Prezesa Urzędu Statystycznego Rzeszy;

Doktora Hans PLATZER, Dyrektora w Urzędzie Statystycznym Rzeszy;

Prezydent Federalny Republiki Austriackiej;

P. Walter BREISKY, byłego Wice-Kancelerza, Prezesa Urzędu Statystycznego;

d'Irlande et des Territoires britanniques au delà des mers; Empereur des Indes; Sa Majesté le Roi des Bulgares; Sa Majesté le Roi de Danemark; le Président de la République de Pologne, pour la Ville Libre de Dantzig; Sa Majesté le Roi d'Égypte; le Gouvernement de la République d'Estonie; le Président de la République de Finlande; le Président de la République Française; le Président de la République Hellénique; Son Altesse Sérénissime le Régent du Royaume de Hongrie; Sa Majesté le Roi d'Italie; Sa Majesté l'Empereur du Japon; le Président de la République de Lettonie; Son Altesse Royale la Grande Duchesse de Luxembourg; Sa Majesté le Roi de Norvège; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; le Président de la République de Pologne; le Président de la République Portugaise; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes; Sa Majesté le Roi de Suède; le Conseil Fédéral Suisse; le Président de la République Tchecoslovaque.

Reconnaissant qu'il est important de disposer de statistiques indiquant la situation et le mouvement économiques du monde dans son ensemble et dans les différents pays, et d'établir ces statistiques sur des bases permettant de les comparer;

Considérant que ce but ne saurait être mieux atteint que par une action simultanée et concertée, sous la forme d'une Convention internationale propre à assurer la préparation et la publication officielles de diverses catégories de statistiques économiques et l'adoption générale de méthodes uniformes pour l'élaboration de certains relevés statistiques;

Ont désigné comme leurs plénipotentiaires à cet effet:

Le Président du Reich allemand:

Le professeur Dr. Ernst WAGEMANN, Président de l'Office de Statistique du Reich;

Le docteur Hans PLATZER, Directeur à l'Office de Statistique du Reich;

Le Président fédéral de la République d'Autriche;

M. Walter BREISKY, ancien Vice-Chancelier, Président de l'Office de Statistique;

Great Britain, Ireland and the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India; His Majesty the King of the Bulgarians; His Majesty the King of Denmark; the President of the Polish Republic for the Free City of Danzig; His Majesty the King of Egypt; the Government of the Estonian Republic; the President of the Republic of Finland; the President of the French Republic; the President of the Hellenic Republic; His Serene Highness the Regent of the Kingdom of Hungary; His Majesty the King of Italy; His Majesty the Emperor of Japan; the President of the Latvian Republic; Her Royal Highness the Grand Duchess of Luxemburg; His Majesty the King of Norway; Her Majesty the Queen of the Netherlands; the President of the Polish Republic; the President of the Portuguese Republic; His Majesty the King of Roumania; His Majesty the King of the Serbs, Croats and Slovenes; His Majesty the King of Sweden; the Swiss Federal Council; the President of the Czechoslovak Republic.

Recognising the importance of statistics being available to show the economic position and development in the world as a whole and in different countries on a comparable basis;

Considering that this object may best be achieved by resort to simultaneous and concerted action in the form of an international Convention, by which the official preparation and publication of various classes of economic statistics and the general adoption of uniform methods in the preparation of certain statistical returns may be assured;

Have appointed as their Plenipotentiaries for this purpose:

The President of the German Reich:

Professor Dr. Ernst WAGEMANN, President of the Statistical Bureau of the Reich;

Dr. Hans PLATZER, Director, Statistical Bureau of the Reich;

The Federal President of the Austrian Republic;

M. Walter BREISKY, former Vice-Chancellor, Chairman of the Federal Bureau of Statistics;

- Doktora Emil Ferdynand ROTHE, Radcę ministerjalnego, Naczelnika Służby Statystyki handlowej w Ministerstwie federalnem Handlu i Komunikacji;
- Doktora Rudolf RIEMER, „Conseiller Aulique” przy Urzędzie federalnym Statystyki;
- Jego Królewska Mość Król Belgów:
- P. A. JULIN, Sekretarza Generalnego w Ministerstwie Przemysłu, Pracy i Opieki społecznej;
- Prezydent Stanów Zjednoczonych Brazylji:
- P. J. A. BARBOSA-CARNEIRO, Attaché handlowego przy Ambasadzie Stanów Zjednoczonych Brazylji w Londynie;
- P. Antonio CAVALCANTI ALBUQUERQUE DE GUSMÃO, Naczelnika Wydziału w generalnej Dyrekcji Statystyki;
- Jego Królewska Mość Król Wielkiej Brytanji, Irlandji i Brytyjskich Terytorjów Zamorskich, Cesarz Indyj:
- Za Wielką Brytanję i Irlandję Północną jak również za wszystkie części Imperjum brytyjskiego nie będące odrębnymi członkami Ligi Narodów:
- Sir Sydney CHAPMAN, K. C. B., C. B. E., głównego Radcę ekonomicznego Jego Królewskiej Mości w Wielkiej Brytanji;
- Za Unię Południowo-Afrykańską:
- P. Daniel J. de VILLIERS, Attaché handlowego Unji Południowo-Afrykańskiej w Europie;
- Za Wolne Państwo Irlandję:
- P. Sean LESTER, Przedstawiciela Wolnego Państwa Irlandji przy Lidze Narodów;
- Jego Królewska Mość Król Bułgarów:
- P. Dmitri MICHAYKOFF, profesora Uniwersytetu w Sofji, Prezesa wyższej Rady Statystycznej Królestwa, Posła na Sobranje;
- Le docteur Emil Ferdinand ROTHE, Conseiller ministériel et Chef du Service de Statistique commerciale au Ministère fédéral du Commerce et des Communications;
- Le docteur Rudolph RIEMER, Conseiller aulique à l'Office Fédéral de Statistique;
- Sa Majesté le Roi des Belges:
- M. A. JULIN, Secrétaire général au Ministère de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance sociale;
- Le Président des Etats-Unis du Brésil:
- M. J. A. BARBOSA-CARNEIRO, Attaché commercial à l'Ambassade des Etats-Unis du Brésil à Londres;
- M. Antonio CAVALCANTI ALBUQUERQUE DE GUSMÃO, Chef de Section à la Direction générale de Statistique;
- Sa Majesté le Roi de Grande Bretagne, d'Irlande et des Territoires britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes:
- Pour la Grande-Bretagne et l'Irlande du Nord, ainsi que toutes parties de l'Empire britannique non membres séparés de la Société des Nations:
- Sir Sydney CHAPMAN, K. C. B., C. B. E., principal Conseiller économique du Gouvernement de Sa Majesté en Grande-Bretagne;
- Pour l'Union Sud-Africaine:
- Mr. Daniel J. de VILLIERS, Attaché commercial pour l'Union Sud-Africaine en Europe;
- Pour l'Etat Libre d'Irlande:
- Mr. Sean LESTER, Représentant de l'Etat libre d'Irlande auprès de la Société des Nations;
- Sa Majesté le Roi des Bulgares:
- M. Dmitri MICHAYKOFF, Professeur à l'Université de Sofia, Président du Conseil supérieur de Statistique du Royaume, Député au Sobranje;
- Dr. Emil Ferdinand ROTHE, „Conseiller ministériel” and Head of the Office of Commercial Statistics in the Federal Ministry of Commerce and Communications;
- Dr. Rudolph RIEMER, „Conseiller aulique” in the Federal Bureau of Statistics;
- His Majesty the King of the Belgians:
- M. A. JULIN, Secretary-General of the Ministry of Industry, Labour and Social Welfare;
- The President of the United States of Brazil:
- M. J. A. BARBOSA-CARNEIRO, Commercial Attaché to the Embassy of the United States of Brazil in London;
- M. Antonio CAVALCANTI ALBUQUERQUE DE GUSMÃO, Head of Section at the General Bureau of Statistics;
- His Majesty the King of Great Britain, Ireland and the British Dominions beyond the Seas, Emperor of India:
- For Great Britain and Northern Ireland and all parts of the British Empire which are not separate Members of the League of Nations:
- Sir Sydney CHAPMAN, K. C. B., C. B. E., Chief Economic Adviser to His Majesty's Government in Great Britain;
- For the Union of South Africa:
- Mr. Daniel J. de VILLIERS, Trade Commissioner for the Union of South Africa in Europe;
- For the Irish Free State:
- Mr. Sean LESTER, Representative of the Irish Free State accredited to the League of Nations;
- His Majesty the King of the Bulgarians:
- M. Dmitri MICHAYKOFF, Professor at the University of Sofia, Chairman of the General Council of Statistics, Member of the Sobranje;

Jego Królewska Mość Król Danji:	Sa Majesté le Roi de Danemark:	His Majesty the King of Denmark:
P. Adolfa JENSEN, Dyrektora Państwowego Departamentu Statystycznego;	M. Adolph JENSEN, Directeur du Département de Statistique de l'Etat;	M. Adolph JENSEN, Director of the State Department of Statistics;
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:	Le Président de la République de Pologne:	The President of the Polish Republic:
Za Wolne Miasto Gdańsk:	pour la Ville Libre de Dantzig:	For the Free City of Danzig:
P. E. SZTURM de SZTREM, Naczelnika Wydziału w Głównym Urzędzie Statystycznym Polskim;	M. E. SZTURM de SZTREM, Chef de Division à l'Office central de Statistique de Pologne;	M. E. SZTURM DE SZTREM, Head of Division in the Central Bureau of Statistics of Poland;
Doktora Martin J. FUNK, Dyrektora Urzędu Statystycznego Wolnego Miasta Gdańska;	Le docteur Martin J. FUNK, Directeur de l'Office de Statistique de la Ville Libre de Dantzig;	Dr. Martin J. FUNK, Director of Office of Statistics of the Free City of Danzig;
Jego Królewska Mość Król Egiptu:	Sa Majesté le Roi d'Égypte:	His Majesty the King of Egypt:
P. James I. CRAIG, Sekretarza Finansowego w Ministerstwie Finansów;	Mr. James I. CRAIG, Secrétaire financier au Ministère des Finances;	Mr. James I. CRAIG, Financial Secretary to the Ministry of Finance;
Henein Bey HENEIN, Kontrolera Departamentu Statystyki i Spisu Ludności;	Henein Bey HENEIN, Contrôleur du Département des Statistique et du Recensement;	Henein Bey HENEIN, Controller of the Department of Statistics and Census;
Rząd Republiki Estońskiej:	Le Gouvernement de la République d'Estonie:	The Government of the Estonian Republic:
P. Albert PULLERITS, Dyrektora centralnego Biura Statystycznego;	M. Albert PULLERITS, Directeur du Bureau central de Statistique;	M. Albert PULLERITS, Director of the Central Bureau of Statistics;
Prezydent Republiki Fińskiej:	Le Président de la République de Finlande:	The President of the Republic of Finland:
D-ra Rudolf HOLSTI, Stałego Delegata przy Lidze Narodów, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego przy federalnej Radzie szwajcarskiej;	Le docteur Rudolf HOLSTI, Délégué permanent auprès de la Société des Nations;	Dr. Rudolf HOLSTI, Permanent Delegate accredited to the League of Nations. Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary to the Swiss Federal Council;
Doktora Martti KOVERO, Dyrektora centralnego Biura Statystycznego;	Le docteur Martti KOVERO, Directeur du Bureau central de Statistique;	Dr. Martti KOVERO, Director of the Central Bureau of Statistics;
P. Wenera LINDGREN, Dyrektora Biura Statystycznego w głównej Dyrekcji Cel;	M. Werner LINDGREN, Directeur du Bureau de Statistique à la Direction générale des Douanes;	M. Werener LINDGREN, Director of the Bureau of Statistics in the General Customs Department;
Prezydent Republiki Francuskiej:	Le Président de la République française:	The President of the French Republic:
P. HUBER, Dyrektora Generalnej Statystyki Francji;	M. HUBER, Directeur de la Statistique générale de la France;	M. HUBER, Director of the General Statistical office of France;
P. GAYON, Naczelnika Służby Statystyki handlowej w generalnej Dyrekcji Cel;	M. GAYON, Chef du Service de la Statistique commerciale à la Direction générale des Douanes;	M. GAYON, Chief of the Trade Statistical Service of the General Customs Department;
Prezydent Republiki Helleńskiej:	Le Président de la République Hellénique:	The President of the Hellenic Republic:
P. D. BIKELAS, Chargé d'Affaires w Bernie;	M. D. BIKELAS, Chargé d'Affaires à Berne;	M. D. BIKELAS, Chargé d'Affaires at Berne;

Jego Wysokość Regent Królestwa Węgier:	Son Altesse Sérénissime le Régent du Royaume de Hongrie:	His Serene Highness the Regent of the Kingdom of Hungary:
P. Jules de KONKOLY-THEGE, Radcę ministerjalnego, Wicedyrektora centralnego Urzędu Statystycznego;	M. Jules de KONKOLY-THEGE, Conseiller ministériel, Sous-Directeur de l'Office central de Statistique;	M. Jules de KONKOLY-THEGE, „Conseiller Ministériel”, Assistant-Director of the Central Bureau of Statistics;
Jego Królewska Mość Król Italji:	Sa Majesté le Roi d'Italie:	His Majesty the King of Italy:
Doktora Corrado GINI, Prezesa centralnego Instytutu Statystycznego Królestwa;	Le docteur Conrado GINI, Président de l'Institut central de Statistique du Royaume;	Dr. Corrado GINI, President of the Central Institute of Statistics;
Jego Cesarska Mość Cesarz Japonji:	Sa Majesté l'Empereur du Japon:	His Majesty the Emperor of Japan:
P. Nobumi ITO, Zastępcę Dyrektora Cesarskiego Biura Japonji przy Lidze Narodów, Radcę Ambasady;	M. Nobumi ITO, Directeur-adjoint du Bureau impérial du Japon à la Société des Nations, Conseiller d'Ambassade;	M. Nobumi ITO, Deputy Director of the Imperial Japanese Bureau for the League of Nations, Counsellor of Embassy;
Prezydent Republiki Łotewskiej:	Le Président de la République de Lettonie:	The President of the Latvian Republic:
P. Karol DUZMANS, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego, stałego Delegata przy Lidze Narodów;	M. Charles DUZMANS, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire, Délégué permanent auprès de la Société des Nations;	M. Charles DUZMANS, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary Permanent Delegate accredited to the League of Nations;
Jej Królewska Wysokość Księżna Luksemburska:	Son Altesse Royale la Grande Duchesse de Luxembourg:	Her Royal Highness the Grand-Duchess of Luxemburg:
P. Charles VERMAIRE, Konsula w Genewie;	M. Charles VERMAIRE, Consul à Genève;	M. Charles VERMAIRE, Consul at Geneva;
Jego Królewska Mość Król Norwegji:	Sa Majesté le Roi de Norvège:	His Majesty the King of Norway:
P. Gunnar JAHN, Dyrektora centralnego Biura Statystycznego;	M. Gunnar JAHN, Directeur du Bureau central de Statistique;	M. Gunnar JAHN, Director of the Central Bureau of Statistics;
Jej Królewska Mość Królowa Niderlandów:	Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:	Her Majesty the Queen of the Netherlands:
Profesora D-ra H. W. METHORST, generalnego Dyrektora Biura Statystycznego;	Le professeur Dr. H. W. METHORST, Directeur général du Bureau de Statistique;	Professor Dr. H. W. METHORST, Director-General of the Office of Statistics;
Profesora D-ra L. P. Le COSQUINO de BUSSY, Dyrektora Muzeum handlowego Instytutu kolonialnego;	Le professeur Dr. L. P. Le COSQUINO de BUSSY, Directeur du Musée commercial de l'Institut colonial;	Professor Dr. L. P. Le COSQUINO de BUSSY, Director of the Commercial Museum of the Colonial Institute;
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:	Le Président de la République de Pologne:	The President of the Polish Republic:
P. E. SZTURM de SZTREM, Naczelnika Wydziału w Głównym Urzędzie Statystycznym;	M. E. SZTURM de SZTREM, Chef de Division à l'Office central de Statistique;	M. E. SZTURM de SZTREM, Head of Division in the Central Bureau of Statistics;
Prezydent Republiki Portugalskiej:	Le Président de la République Portugaise:	The President of the Portuguese Republic:
P. F. de CALHEIROS e MENEZES, Naczelnika Kancelarii portugalskiej przy Lidze Narodów;	M. F. de CALHEIROS e MENEZES, Chef de la Chancellerie portugaise auprès de la Société des Nations;	M. F. de CALHEIROS e MENEZES, Chief of the Portuguese Office accredited to the League of Nations;

P. C. A. CHAMBICA da FON-SECA, Naczelnika Wydziału w generalnej Dyrekcji Statystyki w Ministerstwie Finansów;	M. C. A. CHAMBICA da FONSECA, Chef de Division à la Direction générale de Statistique au Ministère des Finances;	M. C. A. CHAMBICA da FON-SECA, Chief of Division, General Department of Statistics of the Ministry of Finance;
Jego Królewska Mość Król Rumunii:	Sa Majesté le Roi de Roumanie:	His Majesty the King of Roumania:
P. Constantin ANTONIADE, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego przy Lidze Narodów;	M. Constantin ANTONIADE, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire auprès de la Société des Nations;	M. Constantin ANTONIADE, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary accredited to the League of Nations;
Jego Królewska Mość Król Serbów, Kroatów i Słoweńców:	Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes:	His Majesty the King of the Serbs, Croats and Slovenes:
P. Constantin FOTITCH, stałego Delegata przy Lidze Narodów;	M. Constantin FOTITCH, Délégué permanent auprès de la Société des Nations;	M. Constantin FOTITCH, Permanent Delegate accredited to the League of Nations;
Doktora Max BIRKOVITCH, Naczelnika Wydziału w Dyrekcji Statystyki Państwowej;	Le docteur Max BIRKOVITCH, Chef de Section à la Direction de la Statistique de l'Etat;	Dr. Max BIRKOVITCH, Chief of Section in the State Department of Statistics;
P. Lazar KOSTITCH, Profesora Uniwersytetu;	M. Lazare KOSTITCH, Professeur d'Université;	M. Lazare KOSTITCH, University Professor;
Jego Królewska Mość Król Szwecji:	Sa Majesté le Roi de Suède:	His Majesty the King of Sweden:
P. K. I. WESTMAN, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego przy federalnej Radzie szwajcarskiej;	M. K. I. WESTMAN, Envoyé extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près le Conseil Fédéral Suisse;	M. K. I. WESTMAN, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary to the Swiss Federal Council;
Federalna Rada Szwajcarska:	Le Conseil Fédéral Suisse:	The Swiss Federal Council:
P. W. STUCKI, Dyrektora Wydziału Handlowego Departamentu federalnego Ekonomii publicznej;	M. W. STUCKI, Directeur de la Division du Commerce du Département fédéral de l'Economie publique;	M. W. STUCKI, Head of the Commerce Division of the Federal Department of Public Economy;
Doktora J. LORENZ, Docenta prywatnego we Fryburgu;	Le docteur J. LORENZ, Privat-Doctent à Fribourg;	Dr. J. LORENZ, Privatdozent at Fribourg;
P. K. ACKLIN, Naczelnika Wydziału Statystyki handlowej w generalnej Dyrekcji Cei;	M. K. ACKLIN, Chef de la Section de Statistique commerciale à la Direction générale des Douanes;	M. K. ACKLIN, Chief of the Section of Commercial Statistics in the General Customs Department;
Prezydent Republiki Czechosłowackiej:	Le Président de la République Tchèqueoslovaque:	The President of the Czechoslovak Republic:
Doktora J. MŘAZ, Radcę ministerialnego w Urzędzie Statystycznym;	Le docteur J. MŘAZ, Conseiller ministériel à l'Office de Statistique;	Dr. J. MŘAZ, „Conseiller ministériel” in the Statistical Office;
Doktora J. RYBA, Radcę w Urzędzie Statystycznym;	Le docteur J. RYBA, Conseiller à l'Office de Statistique;	Dr. J. RYBA, Adviser in the Statistical Office;
Doktora HORÁČEK, Radcę w Ministerstwie Przemysłu,	Le docteur HORÁČEK, Conseiller au Ministère du Commerce,	Dr. HORÁČEK, Adviser in the Ministry of Commerce;
KTÓRZY po wzajemnej wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:	QUI, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:	WHO, having communicated their full powers, found in good and due form, have agreed as follows:

Artykuł pierwszy.

1. Wysokie Ukladające się Strony zobowiązują się do prowadzenia i ogłaszania, dla wszystkich terytoriów znajdujących się pod ich zarządem i objętych niniejszą konwencją oraz w różnych ustalonych odstępach czasu, tych działów statystyki gospodarczej, które są przewidziane w poniżej podanym artykule 2-im.

2. Co się tyczy statystyk przewidzianych przez niniejszą konwencję, każde terytorium posiadające odrębną organizację statystyczną może być uważane w statystyce tak prowadzonej, jako tworzące odrębną jednostkę. W opracowaniach statystycznych, ogłaszanych zgodnie z niniejszą konwencją, musi być wyszczególnione terytorium, którego ta statystyka dotyczy.

3. Zobowiązania określone przez niniejszą konwencję są podporządkowane przepisom wyjaśniającym i zastrzeżeniom umieszczonym w protokole dodatkowym do niniejszej konwencji, jak również zastrzeżeniom mogącym być później wniesionymi na zasadzie artykułu 17-go.

Artykuł 2.

Działy statystyki gospodarczej, przewidziane w artykule poprzednim, są następujące:

I. Handel zagraniczny.

a) Zestawienia roczne i miesięczne dotyczące ilości i wartości przywozu i wywozu.

b) Zestawienia roczne i, w miarę możliwości, kwartalne lub, co jest bardziej pożądane, miesięczne, wykazujące tonnaż netto okrętów różnej przynależności państwowej, używanych dla celów handlu zagranicznego, przybywających do portów krajowych lub z nich wypływających.

II. Statystyka zawodowa.

Zestawienia ludności według zawodów, opracowywane w odstępach co najmniej dziesięcioletnich i dotyczące ostatniego roku danego okresu dziesięcioletniego (t. j. roku 1930, 1940, 1950 i t. d.) lub też roku najbardziej doń zbliżonego.

Article premier.

1. Les Hautes Parties contractantes s'engagent à établir et à publier, pour toutes les parties des territoires sous leur administration auxquelles s'applique la présente Convention, et aux divers intervalles convenus, les catégories de statistiques prévues à l'article 2 ci-dessous.

2. En ce qui concerne les statistiques prévues par la présente Convention, tout territoire ayant une organisation statistique spéciale peut être considéré pour les statistiques ainsi établies, comme formant une unité distincte. Dans les statistiques publiées conformément à la présente Convention, le territoire auquel elles s'appliquent devra être spécifié.

3. Les obligations définies dans la présente Convention sont subordonnées aux clauses d'interprétation et aux réserves qui figurent dans le Protocole annexé à la présente Convention, ainsi qu'aux réserves qui pourraient être ultérieurement admises en vertu des dispositions de l'article 17.

Article 2.

Les catégories de statistiques visées à l'article précédent sont les suivantes:

I. Commerce extérieur.

a) Relevés annuels et mensuels de la quantité et de la valeur des importations et des exportations.

b) Relevés annuels et, si possible, trimestriels, ou de préférence mensuels, indiquant le tonnage net des navires de chaque nationalité employés dans le commerce extérieur, entrés dans les ports du pays ou sortis de ces ports.

II. Professions.

Relevés de la population par professions, établis et publiés au moins une fois par période décennale et se référant à la dernière année de la période décennale (c'est-à-dire à 1930, 1940, 1950, etc.) ou à une année aussi proche que possible de celle-ci.

Article 1.

1. The High Contracting Parties undertake to compile and publish, in respect of every part of the territories under their administration to which the present Convention applies, the statistics mentioned in Article 2 below and at the intervals stated therein.

2. For the purposes of the statistics required by the present Convention, every territory possessing a separate statistical system for any class of statistics may be shown in such statistics as a separate unit. It shall be stated in all statistics published under the provisions of this Convention to what territories such statistics apply.

3. The obligations contained in the present Convention are subject to the interpretations and to the reservations which are set out in the Protocol to the present Convention and to the reservations which may be allowed hereafter under the provisions of Article 17 below.

Article 2.

The classes of statistics referred to in the preceding article are the following:

I. External Trade.

a) Annual and monthly returns of the quantity and value of imports and exports;

b) Annual, and if possible quarterly or preferably monthly, returns showing the net tonnage of vessels engaged in external trade entered at and cleared from the ports of the country concerned, according to their nationalities.

II. Occupations.

Returns of the population according to occupations to be compiled and published at least once in each decade, and to relate to the closing year of the decade (that is to say, the years 1930, 1940, 1950 and so on), or to a year as near as possible to such closing year.

III. Rolnictwo, hodowla, leśnictwo i rybołówstwo.

A) Powszechny spis rolny, przeprowadzony, o ile możności, w odstępach dziesięcioletnich, w myśl wskazań Międzynarodowego Instytutu Rolnego i, o ile to możliwe, dotyczący roku przezeń wskazanego.

B) Zestawienia roczne wykazujące:

1° Podział powierzchni uprawnej według rodzaju upraw, z wyszczególnieniem, o ile to się okaże możliwe i celowe, zarówno powierzchni zasianej lub zasadzonej, jak również powierzchni, na której dokonano zbiorów oraz

2° Ilości zebrane z tych upraw.

C) Zestawienia periodyczne, o ile możności roczne, stanu liczebnego inwentarza żywego, z wyszczególnieniem, w miarę możności, płci i wieku.

D) W krajach, dla których produkcja drzewa przedstawia pewne znaczenie gospodarcze, — zestawienia periodyczne dotyczące zasobów leśnych, z podaniem powierzchni zalesionej i, o ile możności, objętości masy drzewnej na pniu, roczny przyrost i roczny wyrab. Należy wyszczególnić, w miarę możności, poszczególne rodzaje drzew.

E) W krajach, w których rybołówstwo stanowi poważną i zorganizowaną gałąź życia gospodarczego, — zestawienia roczne zawierające następujące dane: 1° Ilość wyładowanych produktów najważniejszych rodzajów rybołówstwa morskiego oraz, w miarę możności, rybołówstwa na wodach wewnętrznych; 2° Przynależność państwowa statków, z których te produkty były wyładowane; 3° Liczba i rodzaj statków krajowych użytych do połowu; 4° Liczba osób zatrudnionych na tych statkach.

W razie niemożności dostarczenia zestawień kompletnych, należy wskazać w przybliżeniu, w jakiej mierze są one niezupełne.

IV. Górnictwo i hutnictwo.

Zestawienia (co najmniej roczne) ilości wyprodukowanych tych

III. Agriculture, élevage, sylviculture et pêche.

A) Recensement général de l'agriculture, effectué, si possible, une fois par période décennale, dans l'esprit des propositions de l'Institut international d'Agriculture et, si possible, pour l'année proposée par ce dernier.

B) Relevés annuels indiquant:

1° La répartition des superficies cultivées entre les principales cultures, en spécifiant, si possible, et dans les cas où il y aurait intérêt à le faire, tant les superficies ensemencées ou plantées que les superficies où la récolte a été effectuée, et

2° Les quantités récoltées pour ces cultures.

C) Relevés périodiques, annuels si possible, du nombre de têtes pour les principales espèces du cheptel vif, en indiquant, si possible, le sexe et l'âge.

D) En ce qui concerne les pays pour lesquels la production des bois présente une importance économique, relevés périodiques des ressources forestières indiquant la superficie en forêts et, si possible, le cubage sur pied, la pousse annuelle et la coupe annuelle. Il y aurait lieu de distinguer, autant que possible, entre les différentes espèces de bois.

E) En ce qui concerne les pays pour lesquels la pêche constitue une branche importante et organisée de l'activité économique, relevés annuels donnant les renseignements suivants: 1° Quantités débarquées des produits des principales pêcheries maritimes et, si possible, des pêcheries intérieures; 2° nationalité des bateaux par lesquels ces produits sont débarqués; 3° nombre et catégories des bateaux nationaux employés à la pêche; 4° nombre des personnes occupées sur ces bateaux.

S'il est impossible de dresser des relevés complets, il y aura lieu d'indiquer approximativement dans quelle mesure ils sont incomplets.

IV. Mines et métallurgie.

Relevés (au moins annuels) des quantités produites de ceux des

III. Agriculture, Live-Stock, Forestry and Fisheries.

A) General censuses of agriculture, to be taken if possible once in each decade, on the lines proposed and, if possible, for the year proposed by the International Institute of Agriculture.

B) Annual returns showing:

1) The distribution of the cultivated area amongst the principal crops, stating if possible, in cases where such information is of importance, both the areas sown or planted and the areas harvested; and

2) The quantities of such crops harvested.

C) Periodical (if possible annual) returns of the numbers of the chief species of livestock, showing sex and age where possible.

D) In the case of countries to whose economy timber production is important, periodical returns of forest resources, showing forest area and, whenever possible, timber content, annual growth and annual cut; distinction to be made as far as possible according to the species of the timber.

E) In the case of countries in which fisheries are an important and organised branch of economic activity, annual returns showing: 1) the products of the main sea fisheries landed and, if possible, of inland-water fisheries; 2) the nationalities of the boats by which such products are landed; 3) the numbers and classes of national boats engaged in fisheries; and 4) the number of persons employed on such boats.

Whenever it is not possible to render complete returns, an approximate indication of the extent to which such returns are defective shall be given.

IV. Mining and Metallurgy.

Returns (at least annual) of the quantities produced of any of

z pośród poniżej wymienionych minerałów i metali, których produkcja w danym kraju posiada dlań znaczenie:

- 1) Minerale niemetaliczne:
Węgiel kamienny (smolny lub antracyt, węgiel brunatny, koks),
Ropa naftowa i gaz ziemny,
Azotany,
Fosforany,
Minerale potasowe,
Siarka.
- 2) Minerale metaliczne i metale:

a) Rudy:

Zelazo, Miedź, Aluminium, Ołów, Cyna, Cynk, Mangan, Nikiel.

b) Produkcja surówki (rzeczywista lub szacunkowa):

Zelazo i stal, Miedź, Aluminium, Ołów, Cyna, Cynk, Mangan, Nikiel, Antymon, Wolfram, Molibden, Bismut, Srebro, Złoto, Platyna.

V. Przemysł.

A) Zestawienia statystyczne, regularnie opracowywane, o ile możliwości, co najmniej w odstępach dziesięcioletnich, dotyczące:

a) Zakładów przemysłowych lub przynajmniej ważniejszych z pośród nich i

b) O ile możliwości, zakładów handlowych.

Statystyki powyższe mogą być sporządzane bądź samoistnie bądź też łącznie ze spisem ludności lub spisem produkcji przemysłowej; zawierać będą specjalnie:

1° Dla wszystkich tych zakładów — liczbę osób zatrudnionych obojga płci i, w miarę możliwości, podział ich na kategorie zawodowe oraz na dorosłych i młodocianych, ze wskazaniem granicy wieku przyjętej dla każdej z tych kategorii.

Należy również oszacować, o ile to będzie możliwe, liczbę osób zatrudnionych w zakładach niespisanych.

minéraux et des métaux ci-après, dont la production dans le pays présente une importance nationale:

- 1) Minéraux non métalliques:
Houille (charbon bitumineux ou anthracite), lignite et coke,
Pétrole et gaz naturel,
Nitrates,
Phosphates,
Minéraux potassiques,
Soufre.
- 2) Minéraux métalliques et métaux:

a) Minerais:

Fer, Cuivre, Aluminium, Plomb, Etain, Zinc, Manganèse, Nickel.

b) Production de fonderie (effective ou estimée):

Fer et acier, Cuivre, Aluminium, Plomb, Etain, Zinc, Manganèse, Nickel, Antimoine, Tungstène, Molybdène, Bismuth, Argent, Or, Platine.

V. Industrie.

A) Relevés statistiques, à intervalles réguliers et, si possible, au moins tous les dix ans:

a) Des établissements industriels ou tout au moins de ceux d'une certaine importance et

b) Si possible, des établissements commerciaux.

Ces statistiques pourront être établies, soit isolément, soit conjointement avec un recensement de la population ou avec un recensement de la production industrielle; elles mentionneront notamment:

1° Pour ces établissements, le nombre des personnes de chaque sexe qui y sont employées et, si possible, leur répartition entre les diverses catégories professionnelles et entre les adultes et les jeunes gens, en indiquant la limite d'âge entre ces deux catégories.

Il sera également établi, si possible, une évaluation du nombre des personnes employées dans les établissements non recensés.

the minerals and metals mentioned below, the production of which in the country concerned is of national importance:

- 1) Non-Metallic Minerals:
Coal (bituminous or anthracite), lignite and coke,

Petroleum and natural gas,
Nitrates,
Phosphates,
Potash minerals,
Sulphur.
- 2) Metallic Minerals and Metals:

a) Ores of the following:

Iron, Copper, Aluminium, Lead, Tin, Zinc, Manganese, Nickel.

b) Smelter production (actual or estimated) of the following:

Iron and Steel, Copper, Aluminium, Lead, Tin, Zinc, Manganese, Nickel, Antimony, Tungsten, Molybdenum, Bismuth, Silver, Gold, Platinum.

V. Industry.

A) Statistical surveys at regular intervals, and if possible at least once in every ten years, of:

a) Industrial establishments, including at least all such establishments of any considerable importance; and

b) If possible, commercial establishments.

Such surveys may be carried out in connection with a census of population or with a census of industrial production or independently, and shall show, inter alia:

1) With regard to such establishments, the number of persons of each sex employed therein; and, so far as possible, such persons according to categories of their employment and distinguishing adults from young persons, the age at which this distinction is made being stated.

An estimate shall also be made, if possible, of the numbers of persons employed in establishments which are not included in the surveys.

2° Dla zakładów przemysłowych — nominalną moc zmontowanych silników podstawowych z wyszczególnieniem, o ile to możliwe: I) silników parowych; II) silników spalinowych — ze spalaniem wewnętrznym i wybuchowych; III) silników wodnych, oraz nominalną moc zmontowanych silników elektrycznych ze wskazaniem, czy energia elektryczna wytwarzana jest na miejscu, czy też dostarczana jest z zewnątrz. W każdej kategorii należy wyodrębnić, o ile to możliwe, silniki stale używane oraz silniki niezyczne lub zapasowe.

B) Zestawienia produkcji przemysłowej możliwie najpełniejsze, jakie można będzie opracować w danym kraju z dostatecznym stopniem dokładności.

C) Serie statystyczne podające w stałych odstępach czasu, o ile to możliwe dla okresów kwartalnych lub jeszcze lepiej — miesięcznych, zmiany w uruchomieniu najbardziej reprezentacyjnych gałęzi przemysłu, bądź w liczbach bezwzględnych, bądź w liczbach względnych w stosunku do okresu przyjętego za podstawę porównań.

VI. Wskaźniki cen.

Wskaźniki:

a) Wyrażające ogólny ruch cen hurtowych, ustalane i ogłaszane miesięcznie;

b) Wyrażające ogólny ruch kosztów utrzymania, ustalane i ogłaszane przynajmniej kwartalnie.

Wskaźniki kosztów utrzymania mogą być obliczane dla jednego miasta lub dla kilku miast najbardziej charakterystycznych; mogą być one traktowane odrębnie lub też łącznie.

W każdym wydawnictwie publikującym wskaźniki należy podać krótkie oficjalne wyjaśnienie, dotyczące artykułów, których ceny służyły za podstawę do obliczania wskaźników, oraz metod przyjętych przy ich obliczaniu.

Prócz wskaźników, należy również o ile możności podawać ceny hurtowe najważniejszych towarów dla tych samych okresów, w wartościach bezwzględnych lub względnych.

2° Pour les établissements industriels, la puissance nominale des moteurs primaires installés, en distinguant, si possible: I) les moteurs à vapeur; II) les moteurs à explosion ou à combustion interne; III) les moteurs hydrauliques, et la puissance nominale des moteurs électriques installés, en indiquant si l'énergie électrique est produite dans l'établissement ou provient du dehors. Dans chaque catégorie, il y aura lieu de distinguer, si possible, les moteurs normalement utilisés et les moteurs inutilisés ou en réserve.

B) Relevés de la production industrielle aussi complets qu'il sera possible à chaque pays de les fournir avec un degré suffisant d'exactitude.

C) Séries statistiques indiquant pour des périodes régulières, si possible trimestrielles ou, de préférence, mensuelles, les variations de l'activité industrielle dans les branches les plus représentatives de la production, soit en chiffres absolus, soit en chiffres relatifs se rapportant à une période prise pour base des comparaisons.

VI. Nombres-indices des prix.

Nombres-indices:

a) Exprimant le mouvement général des prix de gros, établis et publiés mensuellement;

b) Exprimant le mouvement général du coût de la vie, établis et publiés au moins trimestriellement.

Les indices du coût de la vie pourront être calculés pour une seule ville ou pour quelques villes choisies parmi les plus représentatives et considérées séparément ou ensemble.

Chaque publication de nombres-indices devra contenir une référence à un bref exposé officiel indiquant les articles dont les prix ont servi au calcul de ces nombres-indices, ainsi que les méthodes employées.

Outre les indices, les prix de gros des principales marchandises devront, autant que possible, être publiés aux mêmes époques, en valeur absolue ou relative.

2) In the case of industrial establishments, the nominal capacity of the prime movers (if any) installed, distinguishing, if possible, between (i) steam engines, (ii) internal-combustion engines, and (iii) hydraulic engines; and the nominal capacity of the electric motors installed (if any), indicating whether the electric energy is generated in the establishment or elsewhere. In each of the above-mentioned classes, prime movers and electric motors normally in use should, if possible, be shown separately from those idle or in reserve.

B) Returns of industrial production, as comprehensive as it may be possible in the case of each country to furnish with a sufficient degree of accuracy.

C) Statistical series in the form either of absolute figures or relative figures referring to a period taken as a basis of comparison, at regular intervals, if possible quarterly or preferably monthly, showing the variations of the industrial activity of the most representative branches of production.

VI. Index Numbers of Prices.

Index numbers:

a) Showing the general movement of wholesale prices, to be compiled and published monthly, and

b) Showing the general movement of the cost of living, to be compiled and published at least quarterly.

The cost-of-living indices may be based on data relating to a single town or to several towns selected as being representative and taken either separately or collectively.

Each statement of index numbers mentioned above shall contain a reference to a short official publication showing the items the prices of which have been used, and the methods employed in the calculation of the indices.

In addition to the indices mentioned above, the wholesale prices, in absolute or relative form, of the principal individual commodities shall, so far as practicable, be published for the same periods.

Artykuł 3.

Wysokie Układające się Strony zobowiązują się — w celu ułatwienia porównań statystyk handlu zagranicznego poszczególnych krajów — do stosowania w tej dziedzinie statystyki zasad wyłuszczonych w części I-ej załącznika I-go.

Wysokie Układające się Strony zobowiązują się nadto, w zakresie na jaki im pozwolą rozporządzone środki dochodzeń w tej dziedzinie, opracować tytułem próby tablice statystyczne wyszczególnione w części III-ej załącznika I-go.

Artykuł 4.

Wysokie Układające się Strony oświadczają, że w ogólnych zarysach przyjmują zasady wyłuszczone w załączniku II, co do sposobu opracowywania statystyki rybołówstwa, i zgadzają się je stosować w miarę możliwości w odnośnych opracowaniach.

Artykuł 5.

Wysokie Układające się Strony oświadczają, że przyjmują w ogólnych zarysach zasady, na których oparty jest załącznik III, mający służyć za podstawę opracowań produkcji minerałów i metali wymienionych w artykule 2-im (IV), o ile wydobyte wzmiankowane minerały i metali przedstawia dla danego kraju pewne znaczenie gospodarcze, oraz zgadzają się stosować też same zasady przy opracowaniu danych, dotyczących produkcji innych minerałów i metali.

Artykuł 6.

Wysokie Układające się Strony oświadczają, że przyjmują w ogólnych zarysach zasady, na których opiera się załącznik IV, dodany do niniejszej konwencji jako wzór programu spisu produkcji przemysłowej, oraz zgadzają się rozważyć możliwość zastosowania tych z pośród wzmiankowanych zasad, któreby się do tego nadały, w razie przystępowania do powszechnego lub częściowego spisu o charakterze wskazanym w rzeczonem załączniku.

Article 3.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent, afin de faciliter la comparaison des statistiques du commerce extérieur des différents pays, à adopter, pour l'établissement de cette catégorie de statistiques, les principes énoncés à la partie I de l'annexe I.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent en outre, dans la mesure où les moyens d'investigation dont elles disposent le leur permettent, à dresser, à titre d'essai, les tableaux statistiques spécifiés à la partie III de l'annexe I.

Article 4.

Les Hautes Parties contractantes déclarent accepter, d'une manière générale, les principes énoncés à l'annexe II, en ce qui concerne l'établissement des statistiques des pêcheries et conviennent de les appliquer autant que possible dans leurs statistiques respectives.

Article 5.

Les Hautes Parties contractantes déclarent accepter, d'une manière générale, les principes dont s'inspire l'annexe III, destinée à servir autant que possible de base en vue de l'établissement des statistiques de la production des minéraux et métaux visés à l'article 2 (IV) dans le cas où la production dans le pays desdits minéraux et métaux est considérée comme présentant une importance nationale, et conviennent d'adopter les mêmes principes dans le cas où elles établiraient des statistiques de la production d'autres minéraux et métaux.

Article 6.

Les Hautes Parties contractantes déclarent accepter, d'une manière générale, les principes dont s'inspire l'annexe IV, jointe à la Convention à titre de programme-type d'un recensement de la production industrielle, et conviennent d'examiner la possibilité d'adopter ceux de ces principes qui seraient applicables lorsqu'elles envisageront un recensement complet ou partiel du type indiqué dans ladite annexe.

Article 3.

The High Contracting Parties, in order to facilitate comparison of the statistics of external trade of different countries, undertake to adopt for the purpose of the compilation of this class of statistics the principles set out in Annex I, Part I.

The High Contracting Parties further undertake, as far as the means of investigation at their disposal permit, to prepare, for the purposes of experiment, the statistical tables specified in Annex I, Part III.

Article 4.

The High Contracting Parties express their general acceptance of the principles set out in Annex II for the compilation of fishery statistics, and agree to apply them as far as possible in their respective fishery statistics.

Article 5.

The High Contracting Parties express their general acceptance of the principles underlying Annex III for use, so far as practicable, as a basis for their statistics of the production of the minerals and metals referred to in Article 2—IV, whenever the production of such minerals and metals in the country concerned is considered to be of national importance, and agree, in the event of their compiling statistics of the production of other minerals and metals, to do so on similar lines.

Article 6.

The High Contracting Parties express their general acceptance of the principles underlying Annex IV, which is attached as a model scheme of census of industrial production, and agree to consider the question of giving effect to such of them as may be applicable when it becomes possible to contemplate a complete or partial census of the type indicated in that Annex.

Artykuł 7.

Wysokie Układające się Strony oświadczają, że przyjmują w ogólnych zarysach zasady, na których opiera się załącznik V, dodany do konwencji jako wzór ustalania wskaźników uruchomienia przemysłu oraz zgadzają się rozważyć możliwość zastosowania tych z pośród wzmiankowanych zasad, któreby się do tego nadały, w razie przystępowania do obliczania wskaźników uruchomienia przemysłu na szeroką skalę.

Artykuł 8.

1. Komitet rzeczoznawców technicznych będzie wyznaczony na wspólnym posiedzeniu Rady Ligi Narodów i delegatów państw nie należących do Ligi Narodów, lecz biorących udział w Konferencji Genewskiej, po jednym delegacie od każdego z tych państw, w których imieniu będą złożone dokumenty ratyfikacyjne lub zgłaszające przystąpienie.

2. Wzmiankowany w poprzednim punkcie niniejszego artykułu Komitet rzeczoznawców, obok zadań specjalnych, które mu są poruczone na zasadzie postanowień niniejszej konwencji i załączonych dokumentów, będzie mógł wydawać opinie, jakie uzna za użyteczne dla ulepszenia i rozwinięcia zasad i zarządzeń, zawartych niniejszą konwencją w związku z omawianymi w niej dziedzinami statystyki. Będzie on mógł również wydawać opinie, dotyczące innych pokrewnych działów statystyki, dla których zaniewnienie międzynarodowej porównalności uzna za możliwe i pożyteczne. Będzie on nadto rozpatrywał wszelkie uwagi tenże cel mające na oku, które mogłyby mu być przedłożone przez Rząd którykolwiek z Wysokich Układających się Stron. Komitet rzeczoznawców nie będzie wydawał opinii dotyczących statystyki finansów publicznych czy prywatnych (długi państwowe, dochody i wydatki, banki, rynek pieniężny, giełdy i t. p.); nie będzie też wydawał bez uprzedniego porozumienia się z właściwymi instytucjami i organizacjami międzynarodowymi, opinii dotyczących statystyki rolnej, statystyki pracy lub transportów.

Article 7.

Les Hautes Parties contractantes déclarent accepter, d'une manière générale, les principes dont s'inspire l'annexe V, jointe à la Convention à titre d'exemple, en vue de l'établissement d'indices de l'activité industrielle, et conviennent d'examiner la possibilité d'adopter ceux de ces principes qui seraient applicables lorsqu'elles envisageront l'établissement, sur une large base, d'indices de l'activité industrielle.

Article 8.

1. Un comité d'experts techniques sera désigné à une réunion du Conseil de la Société des Nations et des délégués des Etats non membres de la Société des Nations représentés à la Conférence de Genève, à raison d'un délégué pour chacun de ces Etats, au nom desquels des instruments de ratification ou d'adhésion auront été déposés.

2. En dehors des fonctions spéciales qui lui sont confiées en vertu des dispositions de la présente Convention et des instruments annexés, le Comité d'experts mentionné au paragraphe précédent du présent article, pourra formuler tous avis qui lui paraîtront utiles en vue d'améliorer ou de développer les principes et arrangements stipulés dans la Convention au sujet des catégories de statistiques qui y sont envisagées. Il pourra également émettre des avis concernant d'autres catégories de statistiques d'un caractère analogue, dont il semblera désirable et possible d'assurer l'uniformité internationale. Il examinera toutes les suggestions visant les mêmes fins, qui pourront lui être soumises par le Gouvernement de l'une quelconque des Hautes Parties contractantes. Le Comité d'experts n'émettra pas d'avis concernant les statistiques se rapportant aux finances publiques ou privées (dette publique, recettes et dépenses, banque, marché monétaire, bourse, etc.). Il n'émettra pas, sans entente préalable avec les institutions et organisations internationales compétentes, d'avis concernant les statistiques se rapportant à l'agriculture, au travail ou aux transports.

Article 7.

The High Contracting Parties express their general acceptance of the principles underlying Annex V, which is attached as an illustration of a scheme for the compilation of indices of industrial activity, and agree to consider the question of giving effect to such of them as may be applicable when it becomes possible to contemplate the preparation of indices of industrial activity on a comprehensive scale.

Article 8.

1. A Committee of Technical Experts shall be appointed at a meeting of the Council of the League of Nations and one delegate from each State, not a Member of the League of Nations, represented at the Conference of Geneva, on behalf of which ratifications or accessions have been deposited.

2. In addition to the particular functions which are entrusted to it under the provisions of the present Convention and the instruments annexed thereto, the Committee of Experts referred to in the preceding paragraph of this article may make any suggestions which appear to it useful, for the purpose of improving or amplifying the principles and arrangements laid down in the Convention concerning the classes of statistics dealt with therein. It may also make suggestions in regard to other classes of statistics of a similar character in respect of which it appears desirable and practicable to secure international uniformity. It shall examine all suggestions to the same end which may be submitted to it by the Governments of any of the High Contracting Parties. The Committee shall not make any suggestions in respect of statistics relating to public or private finance (public debt, revenue and expenditure, banking, the money market, stock exchange, etc.), or without the previous agreement of the appropriate international institutions or organisations in respect of statistics relating to agriculture, labour or transport.

3. Uprasza się Radę Ligi Narodów, ażeby każdej chwili, gdy zażąda tego przynajmniej połowa Członków Ligi Narodów i państw nieczłonków, w których imieniu złożono dokumenty ratyfikacyjne lub zgłaszające przystąpienie, zwołała konferencję w celu przeprowadzenia rewizji lub, ewentualnie, rozszerzenia niniejszej konwencji.

Artykuł 9.

Wysokie Układające się Strony zgadzają się na to, że ich biura statystyczne będą dokonywały bezpośredniej wzajemnej wymiany zestawień statystycznych, opracowywanych i publikowanych przez nie, zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji.

Artykuł 10.

Jeśli pomiędzy dwiema lub kilku Wysokimi Stronami wyniknie spór w kwestji interpretacji lub zastosowania postanowień niniejszej konwencji, i jeśli nie da się on załagodzić w drodze wzajemnego porozumienia się stron zainteresowanych lub w inny sposób połubowny, strony mogą za wspólną zgodą przedstawić spór ten w celu zawarcia ugody ustanowionemu w artykule 8-ym Komitetowi rzeczoznawców.

W tym wypadku Komitet może wezwać strony do przedstawienia mu, ustnie lub piśmiennie, swoich spostrzeżeń i wyda sąd o charakterze doradczym w sprawie punktu spornego.

Artykuł 11.

Każda z Wysokich Układających się Stron w chwili podpisywania, ratyfikacji lub zgłaszania przystąpienia, może złożyć oświadczenie, że uznając niniejszą konwencję, nie przyjmuje na siebie żadnych zobowiązań w stosunku do wszystkich lub części swoich kolonij, protektoratów, posiadłości zamorskich lub terytorjów, nad którymi sprawuje zwierzchnictwo lub mandat; w tym wypadku niniejsza Konwencja nie dotyczy terytorjów stanowiących przedmiot tego rodzaju deklaracji.

3. Le Conseil de la Société des Nations est prié, si à un moment quelconque, la moitié au moins des Membres de la Société des Nations et des Etats non membres au nom desquels des instruments de ratification ou d'adhésion auront été déposés, en exprime le désir, de convoquer une Conférence en vue de réviser et, s'il y a lieu, d'élargir la présente Convention.

Article 9.

Les Hautes Parties contractantes conviennent que leurs services de statistiques échangeront directement les relevés statistiques, établis et publiés par eux conformément aux dispositions de la présente Convention.

Article 10.

Si un différend surgit entre deux ou plusieurs Hautes Parties contractantes au sujet de l'interprétation ou de l'application des dispositions de la présente Convention et si ce différend ne peut être réglé, soit directement entre les Parties, soit par la voie d'un autre moyen de règlement amiable, les Parties pourront, d'un commun accord, soumettre le différend, aux fins d'amiabie composition au Comité d'experts visé à l'article 8.

Dans ce cas, le Comité pourra inviter les Parties à lui soumettre, oralement ou par écrit, leurs observations et formulera un avis consultatif au sujet du point en litige.

Article 11.

Chacune des Hautes Parties contractantes peut déclarer, au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion que, par son acceptation de la présente Convention, elle n'entend assumer aucune obligation en ce qui concerne l'ensemble ou toute partie de ses colonies, protectorats, territoires d'outre-mer ou territoires placés sous sa suzeraineté ou son mandat; dans ce cas, la présente Convention ne sera pas applicable aux territoires faisant l'objet d'une telle déclaration.

3. The Council of the League of Nations is requested, if at any time a desire to that effect is expressed by not less than half of those Members of the League and non-member States on whose behalf instruments of ratification or accession have been deposited, to convoke a conference for the revision and, if it seems desirable, the amplification of the present Convention.

Article 9.

The High Contracting Parties undertake that their respective statistical services shall exchange with each other the statistical returns compiled and published by them in accordance with the provisions of the present Convention.

Article 10.

Should a dispute arise between two or more High Contracting Parties as to the interpretation or application of the provisions of the present Convention, and should such dispute not be settled either directly between the parties or by the employment of other means of reaching agreement, the parties may, by mutual consent, submit the dispute, with a view to an amicable settlement, to the Committee of Experts referred to in Article 8.

In such circumstances, this Committee may request the parties to submit their observations either orally or in writing and shall give an advisory opinion on the question at issue.

Article 11.

Any High Contracting Party may, at the time of signature, ratification or accession, declare that, in accepting the present Convention, he does not assume any obligations in respect of all or any of his colonies, protectorates, overseas territories or territories under suzerainty or mandate; and the present Convention shall not apply to any territories named in such declaration.

Każda z Wysokich Układających się Stron będzie miała możliwość w przyszłości zawiadomić Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, że ma zamiar rozciągnąć niniejszą konwencję na wszystkie lub na część terytoriów, wymienionych w oświadczeniu przewidzianem w ustępie poprzednim. W tym wypadku konwencja zacznie obowiązywać w stosunku do wymienionych w tem zawiadomieniu terytoriów po upływie roku od czasu otrzymania tegoż przez Sekretarza Generalnego Ligi Narodów.

Również, każda z Wysokich Układających się Stron może każdej chwili, po upływie pięcioletniego terminu zastrzeżonego w artykule 16-ym, oświadczyć, że zaprzestaje stosować niniejszą konwencję do wszystkich lub do części swoich kolonij, protektoratów, posiadłości zamorskich lub terytoriów nad którymi sprawuje zwierzchnictwo lub mandat; w tym wypadku konwencja przestanie obowiązywać w stosunku do terytoriów wymienionych w tem oświadczeniu po upływie 6-u miesięcy od chwili otrzymania tegoż przez Sekretarza Generalnego Ligi Narodów.

Sekretarz Generalny Ligi Narodów winien zakomunikować wszystkim Członkom Ligi Narodów i Państwowi nieczłonkom, wymienionym w artykule 12-ym, oświadczenie i zawiadomienie otrzymane w związku z niniejszym artykułem.

Artykuł 12.

Niniejsza konwencja, której teksty francuski i angielski są jednakowo wiarogodne, będzie nosić datę dnia dzisiejszego; do trzydziestego września tysiąc dziewięćset dwudziestego dziewiątego roku może ona być podpisana w imieniu każdego Członka Ligi Narodów oraz każdego Państwa nieczłonka, lecz reprezentowanego na konferencji w Genewie, jak również w imieniu każdego państwa, któremu Rada Ligi Narodów przesyła w tym celu egzemplarz niniejszej konwencji.

Niniejsza konwencja będzie ratyfikowana. Dokumenty ratyfikacyjne winny być przesłane Sekretarzowi Generalnemu Ligi Narodów, który o ich otrzymaniu

Chacune des Hautes Parties contractantes pourra ultérieurement notifier au Secrétaire général de la Société des Nations qu'elle entend rendre la présente Convention applicable à l'ensemble ou à toute partie de ses territoires ayant fait l'objet de la déclaration prévue à l'alinéa précédent. Dans ce cas, la Convention s'appliquera aux territoires visés dans la notification un an après la réception de cette notification par le Secrétaire général de la Société des Nations.

De même, chacune des Hautes Parties contractantes peut, à tout moment, après l'expiration du délai de cinq ans mentionné dans l'article 16, déclarer qu'elle entend voir cesser l'application de la présente Convention à l'ensemble ou à toute partie de ses colonies, protectorats, territoires d'outre-mer ou territoires placés sous sa suzeraineté ou son mandat; dans ce cas, la Convention cessera d'être applicable aux territoires faisant l'objet d'une telle déclaration six mois après la réception de cette déclaration par le Secrétaire général de la Société des Nations.

Le Secrétaire général de la Société des Nations communiquera à tous les Membres de la Société des Nations et aux Etats non membres, visés à l'article 12, les déclarations et notifications reçues en vertu du présent article.

Article 12.

La présente Convention, dont les textes français et anglais feront également foi, portera la date de ce jour; elle pourra, jusqu'au trente septembre mil neuf cent vingt-neuf, être signée au nom de tout Membre de la Société des Nations et de tout Etat non membre représenté à la Conférence de Genève ou à qui le Conseil de la Société des Nations aura, à cet effet, communiqué un exemplaire de ladite Convention.

La présente Convention sera ratifiée. Les instruments de ratification seront transmis au Secrétaire général de la Société des Nations, qui en notifiera la réception

Any High Contracting Party may give notice to the Secretary-General of the League of Nations at any time subsequently that he desires that the Convention shall apply to all or any of his territories which have been made the subject of a declaration under the preceding paragraph, and the Convention shall apply to all the territories named in such notice one year after its receipt by the Secretary-General of the League of Nations.

Any High Contracting Party may, at any time after the expiration of the five years' period mentioned in Article 16, declare that he desires that the present Convention shall cease to apply to all or any of his colonies, protectorates, overseas territories or territories under suzerainty or mandate, and the Convention shall cease to apply to the territories named in such declaration six months after its receipt by the Secretary-General of the League of Nations.

The Secretary-General of the League of Nations shall communicate to all the Members of the League of Nations and non-member States mentioned in Article 12 all declarations and notices received in virtue of this article.

Article 12.

The present Convention, of which the French and English texts shall both be authentic, shall bear this day's date; it may, until the thirtieth day of September, nineteen hundred and twenty-nine, be signed on behalf of any Member of the League of Nations, or of any non-member State which was represented at the Conference of Geneva or to which the Council of the League of Nations shall have communicated a copy of the Convention for this purpose.

The present Convention shall be ratified. The instruments of ratification shall be transmitted to the Secretary-General of the League of Nations, who shall notify

obowiązany jest powiadomić wszystkich Członków Ligi Narodów, oraz wszystkie państwa nieczłonków wymienione w ustępie poprzednim.

Artykuł 13.

Począwszy od dnia pierwszego października tysiąc dziewięćset dwudziestego dziewiątego roku do niniejszej konwencji może być zgłoszony akces w imieniu każdego Członka Ligi Narodów oraz każdego państwa nieczłonka z pomiędzy wymienionych w artykule 12-ym.

Dokumenty zgłaszające przystąpienie winny być przesłane Sekretarzowi Generalnemu Ligi Narodów, który o ich otrzymaniu obowiązany jest powiadomić wszystkich Członków Ligi Narodów oraz wszystkie państwa nieczłonków wymienione w artykule 12-ym.

Artykuł 14.

Niniejsza konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia po otrzymaniu przez Sekretarza Generalnego Ligi Narodów ratyfikacji lub przystąpienia w imieniu co najmniej dziesięciu państw, Członków Ligi Narodów lub państw nieczłonków.

Artykuł 15.

Każda ratyfikacja lub przystąpienie, zgłoszone po wejściu w życie niniejszej konwencji zgodnie z artykułem 14-ym, będą obowiązywać po upływie dziewięćdziesięciu dni od daty ich otrzymania przez Sekretarza Generalnego Ligi Narodów.

Artykuł 16.

Po upływie pięciu lat od chwili wejścia jej w życie zgodnie z artykułem 14-ym, niniejsza konwencja będzie mogła być wypowiedziana na piśmie, przytem akt wypowiedzenia winien być złożony na rece Sekretarza Generalnego Ligi Narodów. Wypowiedzenie będzie obowiązywało po upływie sześciu miesięcy od chwili otrzymania go przez Sekretarza Generalnego i będzie się stosowało je-

à tous les Membres de la Société ainsi qu'aux Etats non membres visés à l'alinéa précédent.

Article 13.

A partir du premier octobre mil neuf cent vingt-neuf, il pourra être adhéré à la présente Convention au nom de tout Membre de la Société des Nations ou de tout Etat non membre visé à l'article 12.

Les instruments d'adhésion seront transmis au Secrétaire général de la Société des Nations, qui en notifiera la réception à tous les Membres de la Société et aux Etats non membres visés à l'article 12.

Article 14.

La présente Convention entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour après la réception par le Secrétaire général de la Société des Nations, de ratifications ou adhésions, au nom d'au moins dix Membres de la Société des Nations ou Etats non membres.

Article 15.

Chaque ratification ou adhésion qui interviendra après l'entrée en vigueur de la Convention, conformément à l'article 14, produira ses effets quatre-vingt-dix jours après la date de sa réception par le Secrétaire général de la Société des Nations.

Article 16.

Après l'expiration d'un délai de cinq ans, à dater de son entrée en vigueur aux termes de l'article 14, la présente Convention pourra être dénoncée par écrit, l'instrument de dénonciation étant déposé entre les mains du Secrétaire général de la Société des Nations. La dénonciation prendra effet six mois après qu'elle aura été reçue par le Secrétaire général et ne sera opérante qu'en ce qui concerne le Membre

their receipt to all Members of the League and to the non-member States referred to in the preceding paragraph.

Article 13.

As from the first day of October, nineteen hundred and twenty-nine, the present Convention may be acceded to on behalf of any Member of the League of Nations or any non-member State mentioned in Article 12.

The instruments of accession shall be transmitted to the Secretary-General of the League of Nations, who shall notify their receipt to all the Members of the League and to the non-member States mentioned in Article 12.

Article 14.

The present Convention shall come into force on the ninetieth day following the receipt by the Secretary-General of the League of Nations of ratifications or accessions on behalf of not less than ten Members of the League of Nations or non-member States.

Article 15.

Ratifications or accessions received after the entry into force of the Convention in accordance with Article 14 shall take effect as from the ninetieth day following the date of their receipt by the Secretary-General of the League of Nations.

Article 16.

After the expiration of five years from the coming into force of the present Convention in accordance with Article 14, it may be denounced by an instrument in writing, deposited with the Secretary-General of the League of Nations. The denunciation shall take effect six months after its receipt by the Secretary-General and shall operate only as regards the Member of the League or non-

dynie do państwa, Członka Ligi Narodów lub nieczłonka, w którego imieniu akt wypowiedzenia był złożony.

Sekretarz Generalny winien powiadomić o otrzymaniu wypowiedzenia wszystkich Członków Ligi Narodów i wszystkie państwa nieczłonków wymienione w artykule 12-ym.

Gdyby, na skutek jednoczesnych lub kolejnych wypowiedzeń, ilość Członków Ligi i państw nieczłonków, związanych postanowieniami niniejszej konwencji, spadła poniżej dziesięciu — konwencja niniejsza przestaje obowiązywać.

Artykuł 17.

Wysokie Układające się Strony przyjmują zastrzeżenia wniesione w sprawie zastosowania niniejszej konwencji, sformułowane w protokole do niej załączonym, w stosunku do krajów imiennie w nim wymienionych.

Rządy krajów, które są skłonne przystąpić do konwencji na zasadzie artykułu 13, lecz które życzyłyby sobie wnieść pewne zastrzeżenia w sprawie jej zastosowania, mogą powiadomić o swych zamierzeniach Sekretarza Generalnego Ligi Narodów. Ten ostatni zakomunikuje bezzwłocznie te zastrzeżenia rządowi wszystkich państw, w których imieniu będą złożone dokumenty ratyfikacyjne lub zgłaszające przystąpienie, z zapytaniem, czy nie mają przeciwko temu żadnych objękcji. Jeśli w ciągu sześciu miesięcy od daty tego zawiadomienia żadne z państw nie zgłosi sprzeciwu, wzmiankowane zastrzeżenia będą uważane jako przyjęte.

Artykuł 18.

Niniejsza konwencja będzie zarejestrowana przez Sekretarza Generalnego Ligi Narodów pod datą jej wejścia w życie.

NA DOWÓD CZEGO wyżej wymienieni pełnomocnicy konwencję niniejszą podpisali.

Sporządzono w Genewie, dnia czternastego grudnia tysiąc dziewięćset dwudziestego ósmego roku

de la Société ou l'Etat non membre, au nom duquel l'instrument a été déposé.

Le Secrétaire général notifiera la dénonciation à tous les Membres de la Société et aux Etats non membres mentionnés à l'article 12.

Si, à la suite de dénonciations simultanées ou successives, le nombre des Membres et Etats non membres de la Société, liés par les dispositions de la présente Convention, est réduit à un nombre inférieur à dix, la Convention cessera d'être en vigueur.

Article 17.

Les Hautes Parties contractantes déclarent accepter les réserves apportées à l'application de la présente Convention, telles qu'elles sont formulées dans le Protocole annexé à la Convention et à l'égard des pays qui y sont nommément désignés.

Les gouvernements des pays qui sont disposés à adhérer à la Convention en vertu de l'article 13, mais qui désirent être autorisés à apporter des réserves à l'application de la Convention, pourront informer de leur intention le Secrétaire général de la Société des Nations. Celui-ci communiquera immédiatement ces réserves aux gouvernements de tous les pays au nom desquels un instrument de ratification ou d'adhésion aura été déposé, en leur demandant s'ils ont des objections à présenter. Si, dans un délai de six mois, à dater de ladite communication, aucun pays n'a soulevé d'objection, la réserve en question sera considérée comme acceptée.

Article 18.

La présente Convention sera enregistrée par le Secrétaire général de la Société des Nations, à la date de son entrée en vigueur.

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires susnommés ont signé la présente Convention.

Fait à Genève, le quatorze décembre mil neuf cent vingt-huit, en un seul exemplaire qui restera dé-

member State on whose behalf it has been deposited.

The Secretary-General shall notify all the Members of the League and the non-member States mentioned in Article 12 of any denunciations received.

If, as the result of simultaneous or successive denunciations, the number of Members of the League and non-member States bound by the present Convention is reduced to less than ten, the Convention shall cease to be in force.

Article 17.

The High Contracting Parties agree to accept the reservations to the application of the present Convention which are set forth in the Protocol to this Convention and in respect of the countries therein named.

The Governments of countries which are ready to accede to the Convention under Article 13, but desire to be allowed to make any reservations with regard to the application of the Convention, may inform the Secretary-General of the League of Nations to this effect, who shall forthwith communicate such reservations to the Governments of all countries on whose behalf ratifications or accessions have been deposited and enquire whether they have any objection thereto. If within six months of the date of the communication of the Secretary-General no objections have been received, the reservation shall be deemed to have been accepted.

Article 18.

The present Convention shall be registered by the Secretary-General of the League of Nations on the day of its entry into force.

IN FAITH WHEREOF the above - mentioned Plenipotentiaries have signed the present Convention.

Done at Geneva, this fourteenth day of December, nineteen hundred and twentyeight, in a sin-

w jedynym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Sekretariatu Ligi Narodów. Odpisy uwierzytelnione będą dostarczone wszystkim Członkom Ligi i państwom nieczłonkom, wymienionym w artykule 12.

posé dans les archives du Secrétariat de la Société des Nations, et dont les copies certifiées conformes seront délivrées à tous les Membres de la Société et aux Etats non membres, mentionnés à l'article 12.

gle copy, which shall remain deposited in the archives of the Secretariat of the League of Nations, and certified true copies of which shall be delivered to all the Members of the League and to the non-member States referred to in Article 12.

NIEMCY:

*Wagemann
Dr. Platzer,*

ALLEMAGNE

*Wagemann
Dr. Platzer,*

GERMANY

AUSTRIA:

*W. Breisky
Dr. Rothe
Riemer*

AUTRICHE

*W. Breisky
Dr. Rothe
Riemer*

AUSTRIA

BELGJA:

Zgodnie z artykułem 11 konwencji, Delegacja Belgijska w imieniu swego Rządu oświadcza, że nie może przyjąć na siebie zobowiązań wypływających z postanowień niniejszej konwencji w stosunku do kolonii Konga Belgijskiego.

A. Julin

BELGIQUE

Conformément à l'article 11 de la Convention, la Délégation belge, au nom de son Gouvernement, déclare ne pouvoir accepter, en ce qui concerne la colonie du Congo belge, les obligations qui découlent des clauses de la présente Convention¹⁾.

A. Julin

BELGIUM

STANY ZJEDNOCZONE BRAZYLJI:

*J. A. Barboza - Carneiro
A. Cavalcanti Albuquerque de Gusmão*

ÉTATS-UNIS DU BRÉSIL

*J. A. Barboza-Carneiro
A. Cavalcanti Albuquerque de Gusmão*

UNITED STATES OF BRAZIL

WIELKA BRYTANJA I IRLANDJA PÓLNOĆNA

jak również wszystkie części Imperjum Brytyjskiego nie będące samodzielnymi członkami Ligi Narodów.

Oświadczam, że mój podpis nie odnosi się do kolonij, protektoratów oraz terytorjów, nad którymi Majestat Brytanji sprawuje zwierzchnictwo lub mandat.

S. J. Chapman

GRANDE-BRETAGNE
ET IRLANDE DU NORD

ainsi que toutes parties de l'Empire britannique non membres séparés de la Société des Nations.

I declare that my signature does not include any of His Britannic Majesty's colonies, protectorates, or territories under, suzerainty or mandate²⁾.

S. J. Chapman

GREAT BRITAIN
AND NORTHERN IRELAND

and those Parts of the British Empire which are not separate Members of the League of Nations.

UNJA POŁUDNIOWO - AFRYKAŃSKA:

Dan J. de Villiers

UNION SUD-AFRICAINE

Dan. J. de Villiers

UNION OF SOUTH AFRICA

WOLNE PAŃSTWO IRLANDZKIE:

Sean Lester

ÉTAT LIBRE D'IRLANDE

Sean Lester

IRISH FREE STATE

BUŁGARJA:

Dr. Michaykoff

BULGARIE

D. Michaykoff

BULGARIA

¹⁾ In pursuance of Article 11 of the Convention, the Belgian Delegation declares on behalf of its Government that it cannot accept, in regard to the Colonies of the Belgian Congo, the obligations arising out of the clauses of the present Convention.

²⁾ Je déclare que ma signature ne couvre pas les colonies, protectorats ou territoires placés sous la suzeraineté ou le mandat de Sa Majesté Britannique.

DANJA:

Zgodnie z artykułem 11, Grenlandja nie podlega postanowieniom wynikającym z niniejszej konwencji.

Ponadto, Rząd Duński przyjmując konwencję nie przyjmuje na siebie żadnych obowiązków w stosunku do statystyki dotyczących wysp Faroe.

Adolf Jensen

WOLNE MIASTO GDANSK:

*E. Szturm de Sztrem
Dr. Mariin Funk*

EGIPT:

*James I. Craig
Henein E. Henein*

ESTONIA:

*ad referendum
Albert Pullerits*

FINLANDJA:

*Rudolf Holsti
Martti Kovero
Werner Lindgren*

FRANCJA:

Podpisując niniejszą konwencję Francja oświadcza, że przyjmując ją, nie bierze na siebie żadnych zobowiązań w stosunku do wszystkich swoich kolonij, protektoratów i terytorjów, nad którymi sprawuje zwierzchnictwo lub mandat.

*M. Huber
Gayon*

GRECJA:

*ad referendum
D. Bikelas*

WĘGRY:

Juljus de Kónkoly-Thege

WŁOCHY:

Przyjmując niniejszą konwencję, Włochy nie biorą na siebie żadnych zobowiązań w stosunku do swoich kolonij, protektoratów i innych terytorjów wymienionych w artykule 14. pierwszy ustęp.

Corrado Gini

DANEMARK

Conformément à l'article 11, le Groenland est excepté des dispositions de la présente Convention.

En outre, le Gouvernement danois, en acceptant la Convention, n'assume aucune obligation en ce qui concerne les statistiques relatives aux Iles Féroé¹⁾.

Adolph Jensen

DENMARK

VILLE LIBRE DE DANTZIG

*E. Szturm de Sztrem
Dr. Martin Funk*

EGYPTE

*James I. Craig
Henein E. Henein*

ESTONIE

ad referendum Albert Pullerits

FINLANDE

*Rudolf Holsti
Martti Kovero
Werner Lindgren*

FRANCE

Au moment de signer la présente Convention, la France déclare que, par son acceptation, elle n'entend assumer aucune obligation en ce qui concerne l'ensemble de ses colonies, protectorats et territoires placés sous sa suzeraineté ou mandat²⁾.

*M. Huber
Gayon*

GRECE

D. Bikelas ad referendum

HONGRIE

Jules de Kónkoly-Thege

ITALIE

Par l'acceptation de la présente Convention, l'Italie n'entend assumer aucune obligation en ce qui concerne ses colonies, protectorats et autres territoires mentionnés à l'article 11, alinéa premier³⁾.

Corrado Gini

EGYPT

ESTONIA

FINLAND

FRANCE

GREECE

HUNGARY

ITALY

¹⁾ In pursuance of Article 11, Greenland is excepted from the provisions of this Convention.

Furthermore, the Danish Government, in accepting the Convention does not assume any obligation in respect of statistics concerning the Faroe Islands.

²⁾ On signing the present Convention, France declares that by its acceptance it does not intend to assume any obligation in regard to any of its colonies, protectorates and territories under its suzerainty or mandate.

³⁾ In accepting the present Convention, Italy does not assume any obligation in respect of her colonies, protectorates and other territories referred to in the first paragraph of Article 11.

JAPONJA:

Na zasadzie artykułu 11 niniejszej konwencji Rząd japoński oświadcza, że przyjęcie przezeń niniejszej konwencji nie rozciąga się na terytorja następujące: Chosen, Taiwan, Karafuto, będące w dzierżawie terytorjum Kwantungu oraz na terytorja, nad któremi Japonja sprawuje mandat.

Ito

LOTWA:

ad referendum
Charles Duzmans

LUXEMBURG:

Ch. Vermaire

NORWEGJA:

Gunnar Jahn

HOLANDJA:

Przyjmując niniejszą konwencję, Holandja nie bierze na siebie żadnych zobowiązań w stosunku do Indyj Holenderskich, Surinamu i Curaçao.

H. W. Methorst
L. P. de Bussy

POLSKA:

E. Szturm de Sztrem

PORTUGALJA:

Zgodnie z postanowieniem artykułu 11, Delegacja Portugalska oświadcza w imieniu swego Rządu, że niniejsza konwencja nie dotyczy kolonij portugalskich.

F. de Calheiros e Menezes
Casimiro Antonio Chambica da Fonseca

RUMUNJA:

C. Antoniade

KRÓLESTWO SERBÓW, CHORWATÓW I SŁOWENCÓW:

Const. Fotitch
Dr. Max Birkovitch
Lazare M. Kostitch

SZWECJA:

K. I. Westman

JAPON

En vertu de l'article 11 de la présente Convention, le Gouvernement japonais déclare que son acceptation de la présente Convention ne s'étend pas à ses territoires ci-après mentionnés: Chosen, Taiwan, Karafuto, le territoire à bail de Kwantung, les territoires sur lesquels le Japon exerce son mandat¹⁾.

Ito

LETTONIE

ad referendum Charles Duzmans

LUXEMBOURG

Ch. Vermaire

NORVEGE

Gunnar Jahn

PAYS-BAS

Par leur acceptation de la présente Convention, les Pays-Bas n'entendent assumer aucune obligation en ce qui concerne les Indes néerlandaises, le Surinam et le Curaçao²⁾.

H. W. Methorst
L. P. de Bussy

POLOGNE

E. Szturm de Sztrem

PORTUGAL

Aux termes des dispositions de l'article 11, la Délégation portugaise déclare, au nom de son Gouvernement, que la présente Convention n'est pas applicable aux colonies portugaises³⁾.

F. de Calheiros e Menezes
Casimiro Antonio Chambica da Fonseca

ROUMANIE

C. Antoniade

ROYAUME DES SERBES, CROATES ET SLOVÈNES

Const. Fotitch
Dr. Max Birkovitch
Lazare M. Kostitch

SUEDE

K. I. Westman

JAPAN

LATVIA

LUXEMBURG

NORWAY

THE NETHERLANDS

POLAND

ROUMANIA

KINGDOM OF THE SERBS, CROATS AND SLOVENES

SWEDEN

¹⁾ In virtue of Article 11 of the present Convention, the Japanese Government declares that its acceptance of the present Convention does not extend to its territories mentioned below: Chosen, Taiwan, Karafuto, the leased territory of Kwantung and the territories under Japanese mandate.

²⁾ In accepting the present Convention, the Netherlands assumes no obligation as regards the Dutch East Indies, Surinam and Curaçao.

³⁾ In accordance with Article 10, the Portuguese Delegation declares on behalf of its Government that the present Convention does not apply to the Portuguese colonies.

SZWAJCARJA:

W. Stucki
J. Lorenz
K. Acklin

CZECHOSŁOWACJA:

Dr. Jos Mřaz
Dr. Josef Ryba
Cyril Horáček

SUISSE

W. Stucki
J. Lorenz
K. Acklin

CZECHOSLOVAQUIE

Dr. Jos Mřaz
Dr. Josef Ryba
Cyril Horáček

SWITZERLAND

CZECHOSLOVAKIA

PROTOKÓŁ.

Przystępując do podpisywania konwencji, noszącej datę dnia dzisiejszego, niżej podpisani pełnomocnicy oświadczają, że, w stosunku do różnych postanowień konwencji, przyjmują wyjaśnienia wyszczególnione w pierwszej części niniejszego protokołu, i że przyjmują również zastrzeżenia wniesione na zasadzie artykułu 17 wymienionej konwencji i zawarte w drugiej części niniejszego protokołu.

I.

Oczywistym jest:

1° Że żadne postanowienie niniejszej konwencji nie może być tłumaczone w sensie ograniczenia lub naruszenia kompetencji Międzynarodowego Instytutu Rolnego;

2° Że żadne postanowienie niniejszej konwencji nie nakłada obowiązku ustalania i publikowania danych, pociągających za sobą ujawnienie wiadomości, dotyczących jakiegokolwiek poszczególnego zakładu;

3° Że każda z Wysokich Układających się Stron w razie siły wyższej lub w razie gdyby zaszyły ważne wypadki zagrażające bezpieczeństwu państwa, może — tytułem wyjątku, na czas możliwie najkrótszy i w ściśle uwarunkowanym okolicznościami zakresie — wstrzymać zastosowanie postanowień niniejszej konwencji;

4° Że postanowienia artykułu 2 — I a) nie wymagają podawania ilości dla specjalnych kategorii towarów, o ile z punktu widzenia statystycznego nie przedstawia to żadnej korzyści praktycznej;

5° Że, w zestawieniach miesięcznych wymaganych przez artykuł 2 — I a):

a) Wyszczególnienie artykułów wraz z odnośniami informa-

PROTOCOLE.

Au moment de procéder à la signature de la Convention portant la date de ce jour, les plénipotentiaires soussignés déclarent accepter, en ce qui concerne les diverses dispositions de la Convention, l'interprétation spécifiée à la première partie du présent Protocole, et accepter également les réserves formulées en vertu de l'article 17 de ladite Convention et figurant à la seconde partie du présent Protocole.

I.

Il est entendu:

1° Qu'aucune stipulation de la présente Convention ne sera interprétée comme limitant ou affectant la compétence de l'Institut international d'Agriculture;

2° Qu'aucune disposition de la présente Convention n'impose l'obligation d'établir et de publier des chiffres qui entraîneraient la divulgation de renseignements relatifs à un établissement particulier quelconque;

3° Que chacune des Hautes Parties contractantes pourra, en cas de force majeure ou d'événements graves menaçant la sécurité de l'Etat, suspendre exceptionnellement, pour une durée aussi courte que possible et dans la mesure où les circonstances l'exigeront, l'application des dispositions de la présente Convention;

4° Que les dispositions de l'article 2—I a) n'exigent pas l'indication des quantités pour des catégories spéciales de marchandises lorsque cette indication ne présente aucune utilité pratique au point de vue statistique;

5° Que, dans les relevés mensuels requis à l'article 2—I a):

a) L'énumération des articles et les renseignements corre-

PROTOCOL.

At the moment of signing the Convention of this day's date, the undersigned Plenipotentiaries declare that they have agreed on the interpretations of the various provisions of the Convention set out hereunder in the first part of this Protocol and that they accept the reservations made in virtue of the first paragraph of Article 17 of the said Convention which are set out in the second part of this Protocol.

Part I.

It is understood:

1) That nothing in this Convention shall be interpreted as limiting or affecting the competence of the International Institute of Agriculture;

2) That nothing in the present Convention imposes any obligation to compile or to publish particulars which would result in the disclosure of information relating to any individual establishment;

3) That the provisions of the present Convention may be suspended in the case of any High Contracting Party, exceptionally, for as limited a time as possible, and to the extent which circumstances render necessary, in the case of force majeure or grave events affecting the safety of the State;

4) That the provisions of Article 2 — I a) do not require that quantities should be shown in the case of special categories of goods where the statement of their quantity would afford no information of practical utility for statistical purposes;

5) That in the monthly returns required by Article 2 — I a):

a) The enumeration of articles and the data relating

cjami może być dokonane w formie skróconej;

- b) W stosunku do artykułów, nie posiadających znaczenia w handlu zagranicznym danego kraju, podawane informacje mogą mieć charakter zwykłego streszczenia;

6° Ze wzmiankowane w paragrafie A artykułu 2 — III wskazania Międzynarodowego Instytutu Rolnego są te, które były przyjęte na dziewiątym Ogólnym Zebraniu Instytutu i są podane celem zdokumentowania w załączniku VI; w razie gdyby Ogólne Zebranie Międzynarodowego Instytutu Rolnego zmieniło te wskazania, Wysockie Układające się Strony będą miały możliwość przyjęcia tych zmian;

7° Ze postanowienia paragrafów B i C artykułu 2 — V nie mogą być rozumiane w sensie wykluczającym możliwość dokonywania obliczeń dla małych przedsiębiorstw;

8° Ze postanowienia paragrafów B i C artykułu 2 — V nakładają na Wysokie układające się Strony obowiązek dołożenia wszelkich starań w celu dostarczenia danych reprezentacyjnych; tem nie mniej jednak, w krajach, gdzie przemysł jest słabo rozwinięty, opracowanie statystyki szczegółowej może być rzeczą niemożliwą.

9° Ze — w stosunku do krajów, gdzie na skutek warunków miejscowych, jak to: rozległość terytorjum, rozproszenie zakładów przemysłowych oraz oddalenie ich od rynków zbytu, miesięczne ustalanie wskaźników cen hurtowych jest praktycznie niemożliwe — kwartalne ogłaszanie tych wskaźników będzie uważane, jako czyniące zadość wymaganiom artykułu 2 — VI.

II.

Niżej wymienione zastrzeżenia są przyjęte:

1° Artykuł 2 — III B).

Turcja: Zestawienia przewidziane w tym paragrafie będą ustalane i ogłaszane przez Turcję w możliwie najkrótszych odstępach czasu, jednakże bez obowiązku ogłaszania ich rok rocznie.

spondants peuvent être présentés sous une forme abrégée;

- b) Les renseignements fournis pour les cas dans lesquels le commerce extérieur d'un pays est relativement peu important peuvent avoir le caractère d'un simple résumé;

6° Que les propositions de l'Institut international d'Agriculture, mentionnées au paragraphe A) de l'article 2—III, sont celles qui ont été adoptées par la neuvième Assemblée générale de l'Institut et reproduites, à titre documentaire, à l'annexe VI, et que, dans le cas où l'Assemblée générale de l'Institut international d'Agriculture modifierait ces propositions, les Hautes Parties contractantes auront la faculté d'adopter ces modifications;

7° Que les dispositions des paragraphes B) et C) de l'article 2—V ne doivent pas être considérées comme excluant l'emploi d'évaluations dans le cas des petites entreprises;

8° Que les dispositions des paragraphes B) et C) de l'article 2—V obligent les Hautes Parties contractantes à faire tout ce qui dépend d'elles pour fournir des données représentatives, mais que, néanmoins, dans un pays où l'industrie est peu développée, il peut être impossible de fournir des statistiques détaillées;

9° Que, dans les pays où, en raison de conditions locales telles que l'étendue du territoire, le caractère disséminé des industries et la distance qui les sépare de leurs marchés, la préparation mensuelle d'indices des prix de gros n'est pas pratiquement possible, la publication trimestrielle de ces indices sera considérée comme répondant aux prescriptions de l'article 2 — VI.

II.

Les réserves énoncées ci-dessous sont acceptées:

1° Article 2 — III B).

Turquie: Les relevés prévus à ce paragraphe seront établis et publiés par la Turquie à des intervalles aussi rapprochés que possible sans qu'il y ait obligation que ces relevés soient annuels.

thereto may be shown in an abridged form;

- b) The information furnished may be of a summary character in the case of such foreign trade of a country as is of relatively little importance;

6) That the proposals of the International Institute of Agriculture, referred to in paragraph A) of Article 2 — III, are those approved by the Ninth General Assembly of that Institute, which are reproduced in Annex VI for the purposes of information and reference; and that, in the event of the General Assembly of the International Institute of Agriculture modifying those proposals, the High Contracting Parties will be free to adopt whatever modifications are introduced therein;

7) That the provisions of paragraphs B) and C) of Article 2 — V are not to be regarded as excluding the use of estimates in the case of small enterprises;

8) That the provisions of paragraphs B) and C) of Article 2—V oblige the High Contracting Parties to use their best endeavours to secure representative figures, but that, nevertheless, in a country where industry is little developed, it may not be possible to furnish elaborate statistics;

9) That, in countries where, in view of local circumstances, such as the extent of the territory, the scattered character of the industries, and the distances which separate such industries from their markets, the monthly preparation of index numbers of wholesale prices is not feasible, a quarterly publication of such indices will be deemed to satisfy the requirements of Article 2—VI.

Part II.

The reservations set out below are accepted:

1) Article 2—III B).

Turkey: Returns provided for in this paragraph shall be compiled and published in Turkey at intervals as short as possible, but shall not be required annually.

Związek Południowo-Afrykański: Zestawienia nie będą obejmowały powierzchni uprawnej w gospodarstwach i w rezerwach tubylców, w posiadłościach murzyńskich i w ośrodkach misyjnych.

2° Artykuł 2 — III E).

Brazylja: Postanowienia te nie dotyczą Brazylji.

3° Artykuł 2 — IV, paragraf 2, a).

Japonja: Wybór rud będzie pozostawiony do uznania Rządu japońskiego.

4° Artykuł 2 — V B), C).

Wolne Miasto Gdańsk, Grecja, Portugalja, Turcja: Zestawienia przewidziane w tych paragrafach nie będą obowiązywały.

5° Artykuł 2 — VI.

Portugalja: Miesięczne ogłoszenia wskaźników nie będą obowiązywać na czas najbliższy.

6° Artykuł 3 — ustęp 2.

Meksyk, Turcja: Ustęp ten będzie uważany jako zalecenie, a nie jako zobowiązanie.

Na dowód czego niżej podpisani położyli swoje podpisy pod niniejszym protokołem.

Sporządzono w Genewie czternastego grudnia tysiąc dziewięćset dwudziestego ósmego roku, w jednym egzemplarzu, który będzie złożony w archiwach Sekretariatu Ligi Narodów; odpisy uwierzytelnione będą przesłane wszystkim Członkom Ligi Narodów i wszystkim państwom nieczłonkom, biorącym udział w Konferencji.

Union Sud-Africaine: Les relevés ne contiendront pas d'informations concernant la superficie cultivée dans les exploitations indigènes, et dans les réserves indigènes, les domaines des nègres et les centres de missions.

2° Article 2 — III E).

Bésil: Ces dispositions ne s'appliquent pas au Brésil.

3° Article 2—IV, paragraphe 2, a).

Japon: Le choix des minerais sera laissé à la discrétion du Gouvernement japonais.

4° Article 2 — V B), C).

Ville libre de Dantzió, Grèce, Portugal, Turquie: Les relevés prévus à ces paragraphes ne seront pas obligatoires.

5° Article 2 — VI.

Portugal: La publication mensuelle de nombres-indices dans un avenir rapproché ne sera pas obligatoire.

6° Article 3 — alinéa 2.

Mexique, Turquie: Cet alinéa sera considéré, non comme une obligation, mais comme une recommandation.

En foi de quoi, les soussignés ont apposé leur signature au bas du présent Protocole.

Fait à Genève, le quatorze décembre mil neuf cent vingt-huit, en simple expédition, qui sera déposée dans les archives du Secrétariat de la Société des Nations; copie conforme et sera transmise à tous les Membres de la Société des Nations et à tous les Etats non membres représentés à la Conférence.

Union of South Africa: Returns will not contain information with regard to area under crops on native farms, and in native reserves, locations and mission stations.

2) Article 2—III E).

Brazil: These provisions will not apply to Brazil.

3) Article 2—IV, paragraph 2) a).

Japan: The choice of the ores shall be left to the discretion of the Japanese Government.

4) Article 2—V B), C).

Free City of Danzig, Greece, Portugal, Turkey: The returns provided for in these paragraphs will not be required.

5) Article 2—VI.

Portugal: Monthly publication of index numbers will not be required in the immediate future.

6) Article 3—paragraph 2.

Mexico, Turkey: This paragraph will not apply as an obligation, but as a recommendation.

In faith whereof the undersigned have affixed their signatures to the present Protocol.

Done at Geneva this fourteenth day of December, one thousand nine hundred and twenty-eight, in a single copy, which shall be deposited in the archives of the Secretariat of the League of Nations, and of which authenticated copies shall be delivered to all Members of the League of Nations and non-Member States represented at the Conference.

NIEMCY:

Wagemann
Dr. Platzer

AUSTRJA:

W. Breisky
Dr. Rothe
Riemer

BELGJA:

A. Julin

STANY ZJEDN. BRAZYLJI:

J. A. Barboza - Carneiro
A. Cavalcanti Albuquerque de
Gusmao

ALLEMAGNE

Wagemann
Dr. Platzer

AUTRICHE

W. Breisky
Dr. Rothe
Riemer

BELGIQUE

A. Julin

ÉTATS-UNIS DU BRÉSIL

J. A. Barboza-Carneiro
A. Cavalcanti Albuquerque de
Gusmao

GERMANY

AUSTRIA

BELGIUM

UNITED STATES OF BRAZIL

WIELKA BRYTANJA I IRLAN- DJA POŁNOCNA	GRANDE-BRETAGNE ET IRLANDE DU NORD	GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND
jak również wszystkie części Imperjum Brytyjskiego nie będą- ce samodzielnymi członkami Ligi Narodów.	ainsi que toutes parties de l'Em- pire britannique, non membres séparés de la Société des Nations.	and those Parts of the British Empire which are not separate Members of the League of Na- tions.
<i>S. J. Chapman</i>		<i>S. J. Chapman</i>
UNJA POŁUDNIOWO - AFRY- KANSKA:	UNION SUD-AFRICAINE	UNION OF SOUTH AFRICA
<i>Dan J. de Villiers</i>		<i>Dan. J. de Villiers</i>
WOLNE PAŃSTWO IRLANDZ- KIE:	ÉTAT LIBRE D'IRLANDE	IRISH FREE STATE
<i>Sean Lester</i>		<i>Sean Lester</i>
BULGARJA:	BULGARIE	BULGARIA
<i>D. Michaykoff</i>		<i>D. Michaykoff</i>
DANJA:	DANEMARK	DENMARK
<i>Adolf Jensen</i>		<i>Adolph Jensen</i>
WOLNE MIASTO GDAŃSK:	VILLE LIBRE DE DANTZIG	FREE CITY OF DANZIG
<i>E. Szturm de Sztrem</i> <i>Dr. Martin Funk</i>		<i>E. Szturm de Sztrem</i> <i>Dr. Martin Funk</i>
EGIPT:	ÉGYPTE	
<i>James I. Craig</i> <i>Henein E. Henein</i>		<i>James I. Craig</i> <i>Henein E. Henein</i>
ESTONJA:	ESTONIE	ESTONIA
ad referendum <i>Albert Pullerits</i>		<i>ad referendum Albert Pullerits</i>
FINLANDJA:	FINLANDE	FINLAND
<i>Rudolf Holsti</i> <i>Martti Kovero</i> <i>Werner Lindgren</i>		<i>Rudolf Holsti</i> <i>Martti Kovero</i> <i>Werner Lindgren</i>
FRANCJA:	FRANCE	FRANCE
<i>M. Huber</i> <i>M. Gayon</i>		<i>M. Huber</i> <i>M. Gayon</i>
GRECJA:	GRÈCE	GREECE
<i>D. Bikelas</i>		<i>D. Bikelas</i>
WĘGRY:	HONGRIE	HUNGARY
<i>Juljusz de Könkoly-Thege</i>		<i>Jules de Könkoly-Thege</i>
WŁOCHY:	ITALIE	ITALY
<i>Corrado Gini</i>		<i>Corrado Gini</i>
JAPONJA:	JAPON	JAPAN
<i>Ito</i>		<i>Ito</i>
ŁOTWA:	LETTONIE	LATVIA
ad referendum <i>Karol Duzmans</i>		<i>ad referendum Charles Duzmans</i>
LUXEMBURG:	LUXEMBOURG	LUXEMBURG
<i>Ch. Vermaire</i>		<i>Ch. Vermaire</i>

NORWEGJA: <i>Gunnar Jahn</i>	NORVÈGE <i>Gunnar Jahn</i>	NORWAY
HOLANDJA: <i>H. W. Methorst</i> <i>L. P. de Bussy</i>	PAYS-BAS <i>H. W. Methorst</i> <i>L. P. de Bussy</i>	THE NETHERLANDS
POLSKA: <i>E. Szturm de Sztrem</i>	POLOGNE <i>E. Szturm de Sztrem</i>	POLAND
PORTUGALJA: <i>F. de Calheiros e Menezes</i> <i>Casimiro Antonio Chambica da</i> <i>Fonseca</i>	PORTUGAL <i>F. de Calheiros e Menezes</i> <i>Casimiro Antonio Chambica da</i> <i>Fonseca</i>	PORTUGALJA
RUMUNJA: <i>C. Antoniadè</i>	ROUMANIE <i>C. Antoniadè</i>	ROUMANIA
KRÓLESTWO SERBÓW, CHOR- WATÓW I SŁOWENCÓW: <i>Const. Fotitch</i> <i>Dr. Max Birkovitch</i> <i>Lazare M. Kostitch</i>	ROYAUME DES SERBES, CROATES ET SLOVENES <i>Const. Fotitch</i> <i>Dr. Max Birkovitch</i> <i>Lazare M. Kostitch</i>	KINGDOM OF THE SERBS, CROATS AND SLOVENES
SZWECJA: <i>K. I. Westman</i>	SUÈDE <i>K. I. Westman</i>	SWEDEN
SZWAJCARJA: <i>W. Stucki</i> <i>J. Lorenz</i> <i>K. Acklin</i>	SUISSE <i>W. Stucki</i> <i>J. Lorenz</i> <i>K. Acklin</i>	SWITZERLAND
CZECHOSŁOWACJA: <i>Dr. Jos Mřaz</i> <i>Dr. Josef Ryba</i> <i>Cyril Horáček</i>	TCHÈCOSLOVAQUIE <i>Dr. Jos Mřaz</i> <i>Dr. Josef Ryba</i> <i>Cyril Horáček</i>	CZECHOSLOVAKIA

ZAŁĄCZNIK I.

ANNEXE I.

ANNEX I.

Statystyka handlu zagranicznego.

Statistiques du commerce
extérieur.

External trade statistics.

(F. artykuł 3).

(Voir article 3).

(See Article 3).

Cz ę ś ć I.

Partie I.

Part I.

I. Statystyka handlu zagranicznego będzie opracowywana według jednej z dwóch niżej podanych metod:

I. Les statistiques du commerce extérieur seront établies selon l'une des deux méthodes indiquées ci-après:

I. Statistics of external trade shall be compiled in one of the two ways indicated below:

a) Jeśli opracowania statystyczne obejmują wyłącznie zestawienia handlu specjalnego lub też równoległe do nich — zestawienia obrotu ogólnego:

a) Lorsque les relevés du commerce spécial sont établis seuls ou parallèlement avec les relevés du commerce général:

(a) When returns of special trade are compiled alone or together with returns of general trade:

Przywóz specjalny winien obejmować wszystkie towary zadeklarowane jako przeznaczone do spożycia wewnątrz terytorjum, którego statystyka dotyczy, jak również wszystkie towary zadeklarowane (w zwykłych warunkach odprawy celnej warunkowej lub czasowej) jako przeznaczone do przerobu, naprawy, obrobienia lub

Les importations spéciales comprendront toutes les marchandises déclarées pour la consommation intérieure dans le territoire auquel s'appliquent les statistiques, ainsi que toutes les marchandises déclarées (dans les conditions normales du régime de l'admission temporaire) en vue d'une transformation, d'une réparation ou d'un

Special imports shall include all goods declared for domestic consumption in the territory to which the statistics apply, and all goods declared (on the conditions normally applied to „improvement trade” and „repair trade”) for transformation, repair or supplementary treatment therein. Repacking, sorting or blending do not

udoskonalenia. Zmiana opakowania, przesortowanie i mieszanie towaru nie mogą być uważane jako przerób lub udoskonalenie.

Wywóz specjalny winien obejmować wywóz wszystkich towarów wyprodukowanych na obszarze podlegającym statystyce danego kraju lub nacjonalizowanych.

Przez towar nacjonalizowany należy rozumieć towary importowane, oddane do dyspozycji importera po uiszczeniu przezeń należnych opłat, lub też te, które jako przeznaczone do uszlachetnienia były zwolnione od cła i zostały poddane przeróbce, naprawie, obróbieniu lub udoskonaleniu.

Handel specjalny, zarówno w przywozie jak i w wywozie, nie może obejmować żadnej kategorii przewozu, tak jak on jest określony w paragrafie V, ustęp 3°, podanym niżej:

Obrót ogólny obejmuje: w przywozie — wszystko co przybywa z terytorjów nie objętych obszarem podlegającym statystyce; w wywozie — wszystko co jest wywożone nazewnątrz obszaru podlegającego statystyce. Jednakże wyłącza się towary przewożone tranzytem bezpośrednim, jak również towary wprost przeladowywane w portach pod nadzorem władz celnych.

Obroty dotyczące: 1° tranzytu pośredniego i 2° tranzytu bezpośredniego (łącznie z przeladowaniem) mają być wykazane według krajów, w oddzielnych tablicach. Ilość tych towarów winna być wyrażona w wadze brutto; w razie zaś niemożności, będzie można do nich zastosować wszelką inną podstawę obliczania, łącznie z obliczaniem wartości, pod warunkiem, że przy zestawieniach będzie zaznaczone, jaka metoda została przyjęta.

Jeśli towary, podlegające odprawie celnej warunkowej lub czasowej, są opracowywane w odrębnych tablicach, wartość każdej kategorii tych towarów (t. j. wartość pierwotna lub ewentualnie wartość pierwotna plus wartość nabyta: pracy i materiałów) winna być oznaczona przy wejściu i przy wyjściu.

b) Jeśli zestawienia przywozu obejmują wyłącznie obrót ogólny

complément de main-d'oeuvre. Le réemballage, le réassortiment et le mélange ne constituent pas une transformation ou un complément de main-d'oeuvre.

Les exportations spéciales comprendront toutes les exportations de marchandises, produites à l'intérieur du territoire statistique du pays ou nationalisées.

Par marchandises nationalisées, il faut entendre les marchandises d'importation mises à la libre disposition des importateurs après avoir acquitté, le cas échéant, les droits dont elles sont passibles, ou qui ont reçu la transformation, la réparation ou le complément de main-d'oeuvre en vue desquels elles avaient été admises en franchise temporaire.

Le commerce spécial des importations et des exportations ne doit comprendre aucune partie du trafic de transit, tel qu'il est défini au paragraphe V, 3°, ci-dessous.

Le commerce général comprend: à l'importation, tout ce qui arrive des territoires non compris dans le territoire statistique; à l'exportation, tout ce qui sort du territoire statistique pour une destination extérieure. Toutefois sont exclues les marchandises en transit direct, ainsi que les marchandises simplement transbordées dans les ports sous le contrôle de la douane.

Les trafics: 1° de transit indirect, et, 2° de transit direct (y compris les transbordements) seront indiqués, par pays, dans des tableaux, séparés. Les quantités de ces marchandises seront exprimées en poids brut; en cas d'impossibilité, toute autre base pourrait être admise, y compris celle de la valeur, à condition que les relevés indiquent la méthode utilisée.

Lorsque les marchandises soumises au régime de l'admission temporaire font l'objet de tableaux spéciaux, la valeur de chaque catégorie de marchandises (suivant le cas, valeur originelle des objets, ou valeur originelle plus valeur ajoutée: travail et matériaux) doit être indiquée à l'entrée et à la sortie.

b) Lorsque les relevés d'importation portent uniquement sur

constitute such transformation or supplementary treatment.

Special exports shall include all exported goods produced within the territory to which the statistics apply, or nationalised therein.

Nationalised goods shall be taken to mean imported goods which are placed at the free disposal of the importers after payment of the duties, if any, to which they may be liable, or imported goods which have undergone transformation, repair or supplementary treatment, and which have been admitted temporarily free of duty for these purposes.

Special imports and special exports shall not include any part of transit trade as defined in paragraph V (3) below.

General trade shall be taken to include: as regards imports, all merchandise arriving from all territories external to the territory to which the statistics apply, and, as regards exports, all merchandise leaving that territory for an external destination. However, there shall be excluded goods under bond in direct transit or merely transhipped in ports.

Particulars by countries of (1) indirect transit trade, and (2) direct transit trade (including transshipment trade) shall be shown in separate tables. The quantities of these goods shall be stated in gross weight; in cases where this indication cannot be furnished, any other method of measurement may be adopted, including that by value, on condition that the method used is stated in the returns.

When tables showing „improvement trade” and „repair trade” are compiled, the full value of each category of goods (original value of goods, or original value plus value of work and material added, as the case may require) shall be shown both on arrival in and on despatch from the territory.

(b) When the returns of imports relate to aggregate imports

i jeśli wykazywane są również towary zpowrotem wywożone (re-eksportowane):

Przywóz ogólny winien odpowiadać definicji podanej w paragrafie a) (p. wyżej) dla obrotu ogólnego w przywozie.

Towary wywożone i towary zpowrotem wywożone winny być wykazane oddzielnie.

Zestawienia towarów wywożonych winny obejmować wywóz: 1° towarów wyprodukowanych wewnątrz obszaru podlegającego statystyce i 2° towarów pochodzących z zewnątrz, lecz które na danym obszarze były poddane przeróbce, naprawie, obrobieniu lub udoskonaleniu.

Zestawienia towarów zpowrotem wywożonych winny obejmować wszystkie towary wprowadzone wewnątrz obszaru podlegającego statystyce (za wyłączeniem tranzytu bezpośredniego i towarów przeladowanych w portach pod nadzorem władz celnych) i następnie zeń wywiezione, nie podlegając żadnej przeróbce i naprawie, ani też żadnemu obrobieniu lub udoskonaleniu.

Zmiana opakowania, doboru i połączenia towaru nie może być uważana jako przerób lub udoskonalenie.

Obroty dotyczące tranzytu bezpośredniego (łącznie z przeladowaniem) winny być wykazane w oddzielnych tablicach, opracowanych w warunkach już określonych w paragrafie a) (p. wyżej).

Jeśli towary podlegające odprawie celnej warunkowej lub czasowej są opracowywane w odrębnych tablicach, wartość każdej kategorii tych towarów winna być oznaczona w sposób wskazany w paragrafie a) (p. wyżej).

II. Należy utrzymać lub wprowadzić t. zw. system „wartości deklarowanych”, t. j. wartości zgłaszanych przez poszczególnych importerów i eksporterów (również za pośrednictwem ich należycie upoważnionych agentów) dla każdej poszczególnej transakcji. Nadto, w celu zapewnienia dokładności danych statystyki handlu zagranicznego, zgłoszenia te winny podlegać sprawdzeniu i systematycznej kontroli.

III. a) Jako wartość winna być zgłoszona wartość towaru na gra-

le commerce global et que les réexportations sont également indiquées:

Les importations globales répondront à la définition, donnée au paragraphe a) ci-dessus, du commerce général d'importation.

Les exportations et les réexportations seront indiquées séparément.

Les exportations comprendront toutes les sorties: 1° de marchandises produites à l'intérieur du territoire statistique, et, 2° de marchandises venant de l'extérieur qui ont subi sur ce territoire une transformation, une réparation ou un complément de main-d'oeuvre.

Les réexportations comprendront toutes les marchandises importées à l'intérieur du territoire statistique (à l'exclusion du transit direct et des marchandises transbordées dans les ports sous le contrôle de la douane) et ultérieurement exportées sans avoir reçu aucune transformation ou réparation et aucun complément de main-d'oeuvre.

Le réemballage, le réassortiment et le mélange ne constituent pas une transformation ou un complément de main-d'oeuvre.

Le trafic de transit direct (y compris les transbordements) fera l'objet de relevés séparés, établis dans les conditions déjà stipulées au paragraphe a) ci-dessus.

Lorsque les marchandises soumises au régime de l'admission temporaire font l'objet de tableaux spéciaux, la valeur de chaque catégorie de marchandises doit être indiquée dans les conditions déjà stipulées au paragraphe a) ci-dessus.

II. Il y a lieu de maintenir ou d'instituer le système dit „des valeurs déclarées”, c'est-à-dire des valeurs indiquées par les importateurs et par les exportateurs (ou leurs agents dûment accrédités) pour chaque transaction particulière. En outre, afin d'assurer l'exactitude des statistiques du commerce extérieur, ces valeurs seront soumises à une vérification et à un contrôle systématique.

III. a) Les valeurs utilisées à cet effet seront les valeurs à la

only, and re-exports of such imported goods are also shown:

Aggregate imports shall comply with the definition given in paragraph (a) above of general import trade.

Exports and re-exports shall be shown separately.

All goods despatched from the territory to which the statistics apply which (1) have been produced therein or (2), having been imported, have been subjected therein to transformation, repair or supplementary treatment, shall be shown as exports.

All goods imported into the territory to which the statistics apply and subsequently exported therefrom without undergoing any transformation, repair or supplementary treatment (excluding goods transhipped under bond, i.e., goods under Customs control in direct transit or merely transhipped in ports) shall be shown as re-exports.

Re-packing, sorting or blending do not constitute transformation or supplementary treatment.

Direct transit trade (including transshipment trade) shall form the subject of separate returns, in the manner provided in paragraph (a) above.

When tables showing „improvement trade” and „repair trade” are compiled, the full value of each category of goods shall be shown in the manner provided in paragraph (a) above.

II. There shall be maintained or established the system of valuations known as „declared values”, that is to say, values declared by importers and exporters (or their duly recognised agents) in respect of each individual transaction. Further, with a view to obtaining accuracy in statistics of external trade, such values shall be subjected to verification and systematic checking.

III a). For this purpose values at the frontier (land or sea frontier

nicy celnej (lądowej lub morskiej) t. j. dla przywozu — wartość w chwili wysyłki zwiększona o koszty przewożenia i ubezpieczenia do granicy wejściowej, a dla wywozu — wartość franco okręt lub franco wagon na granicy.

Przy przywozie wyłącza się z wartości cła przywózowe, opłaty wewnętrzne i wszelkie ciężary nakładane na towar przez kraj importujący. Przy wywozie natomiast włącza się cła wywózowe, jak również opłaty wewnętrzne i wszelkie ciężary nakładane przez kraj eksportujący, o ile te opłaty zostały rzeczywiście pobrane od towarów wywożonych.

b) Jeżeli jaki kraj posiada stawki celne od wartości towarów przywożonych lub wywożonych, wartość obliczona dla oclenia zgodnie z metodą zaleconą przez prawodawstwo skarbowe danego kraju może być podana w statystyce przywozu i wywozu, nawet gdyby różniła się od wartości określonej wyżej w paragrafie a). Równoległe, wartości obliczane według tejże metody mogą być wykazane dla towarów zwolnionych od cła lub też podlegających specjalnemu ocieniu. Kraje, w których obowiązuje tego rodzaju system, winny jasno zaznaczyć w swojej statystyce, według jakiej metody wartość jest obliczana, oraz co najmniej raz na rok winny przedstawić szacunek możliwie szczegółowy wartości, obliczanych według zasad wymienionych w wyżej podanym paragrafie a).

IV. Należy wymienić jednostkę lub jednostki miary przyjęte dla wyrażenia ilości każdego rodzaju towarów: waga, długość, powierzchnia, objętość i t. d.

Jeśli ilość wyrażana jest zapo-
mocą jednej lub kilku jednostek miary, innych niż waga, w zestawieniach rocznych należy podać przeciętną wagę szacunkową każdej jednostki lub ich wagę złożoną.

Co się tyczy wagi, należy dokładnie określić takie wyrażenia jak „waga brutto“, „waga netto“, „waga legalna netto“, biorąc pod uwagę różne znaczenia, jakie może

frontière d'exportation (frontière terrestre ou frontière maritime, selon le cas), c'est-à-dire, pour les importations, la valeur au point de départ augmentée des frais de transport et d'assurance depuis ce point jusqu'à la frontière d'importation, et, pour les exportations, la valeur franco bord ou franco wagon à la frontière.

A l'importation, les droits d'entrée, impôts intérieurs et charges similaires établis par le pays importateur sont exclus des valeurs. A l'exportation, les droits de sortie y sont compris, ainsi que les impôts intérieurs et charges similaires établis par le pays exportateur, en tant que ces derniers restent effectivement perçus sur les marchandises exportées.

b) Quand un pays taxe ad valorem les marchandises importées ou exportées, la valeur calculée en vue de cette taxation, conformément aux méthodes prescrites dans la législation fiscale du pays, peut être relevée dans les statistiques d'importation ou d'exportation, même si elle diffère de la valeur définie plus haut au paragraphe a). Parallèlement, les valeurs calculées selon les mêmes méthodes peuvent être employées pour les marchandises exemptes de droits ou frappées de droits spécifiques. Les pays qui adoptent un système de ce genre doivent indiquer clairement, dans les statistiques, la méthode employée pour le calcul des valeurs et présenter une estimation au moins annuelle et si possible détaillée des valeurs calculées selon les principes énoncés au paragraphe a) ci-dessus.

IV. Il y a lieu de spécifier l'unité ou les unités de mesure utilisées pour exprimer les quantités de chaque marchandise: poids, longueur, superficie, capacité, etc.

Lorsque la quantité est exprimée au moyen d'une ou de plusieurs unités de mesure autres que le poids, les relevés annuels indiqueront le poids estimatif moyen de chaque unité, ou multiple d'unités.

En ce qui concerne le poids, il y a lieu de préciser le sens des expressions telles que „poids brut“, „poids net“, „poids net légal“, en tenant compte des sens

as the case may be) shall be employed; that is to say, in the case of imports, the value at the place of despatch plus the cost of transport and insurance from that place to the frontier of the country of import, and, in the case of exports, the value free on board or free on rail or road vehicle at the frontier of the country of export.

In the case of imports, import duties, internal taxes and similar charges imposed in the country of import shall be excluded from the values. In the case of exports, export duties, internal taxes and similar charges imposed in the country of export shall be included in so far as they in fact remain charged on the goods exported.

(b) When in any country ad valorem duties are imposed on imports or exports, the values ascertained in conformity with the methods prescribed in the fiscal legislation of such country for the assessment of these duties may be used for the purposes of the statistics of imports or exports, even though they may differ from the values as defined in paragraph (a) above. Similarly, in any such country, the values ascertained by the application of the same methods may be employed in respect of goods exempt from duty or subject to specific duties. When this course is followed in any country, its statistics must show clearly the method of valuation adopted and should give at least an annual, and if possible a detailed, estimate of the values on the basis of the method of valuation described in paragraph (a) above.

IV. The unit or units of measure in which quantities of each commodity are stated — weight, length, area, capacity, etc. — shall be precisely defined.

When the quantity of goods of any kind is expressed in any unit or units of measure other than weight, an estimate of the average weight of each unit, or multiple of units, shall be shown in the annual returns.

In the case of weights, precise definitions shall be given of the meaning of terms such as „gross weight“, „net weight“ and „legal net weight“, with due regard to

posiadać ten sam termin w stosunku do różnych kategorii towarów.

V. 1° Jako terytorjum statystyczne danego kraju należy rozumieć obszar celny danego kraju, wszystkie magazyny i składy na komorze celnej lub będące pod tejże kontrolą oraz wszystkie wolne porty i wolne strefy należące do danego kraju.

2° Jeżeli dwa lub kilka państw zawarły unję celną i jeżeli ogłoszona statystyka handlu zagranicznego obejmuje całość terytorjum związanego unją, jako terytorjum statystyczne może być uważany obszar łączny wszystkich państw należących do unji.

Zastrzeżenie to nie przeszkadza poszczególnym państwom ogłaszać odrębnej statystyki dla obszarów nie graniczących z ich terytorjami statystycznymi, zamiast statystyki obejmującej całość ich obszaru celnego, jeśli w skład tegoż wchodzi obszary nie graniczące ze sobą.

3° Jako przewóz należy rozumieć ogólny obrót tranzytu bezpośredniego i pośredniego, określonych niżej.

Obrót tranzytu bezpośredniego obejmuje wszystkie towary przewożone przez terytorjum statystyczne danego kraju, zgodnie z definicją podaną wyżej, w wyłącznym celu transportu, przyczem nie mogą być one oddane do dyspozycji importerów ani też oddane na skład.

Obrót tranzytu pośredniego obejmuje wszystkie towary pochodzące z zewnątrz terytorjum statystycznego danego kraju, złożone do magazynów lub oddane do składów fikcyjnych czy rzeczywiście istniejących na danym terytorjum statystycznym, określonem jak wyżej, i które są z niego następnie wywiezione; przyczem nie mogą być one oddane do dyspozycji importerów i nie mogą podlegać przeróbce, naprawie, obrobieniu lub udoskonaleniu, z wyjątkiem zmiany opakowania, przesortowania lub mieszania.

VI. Terytorja statystyczne, które mają być wykazane w zaleconych przez niniejszą konwencję zestawieniach handlu zagraniczne-

divers que le même terme peut comporter selon les différentes catégories de marchandises auxquelles il s'applique.

V. 1° Par territoire statistique d'un pays, il faut entendre tout le territoire douanier, tous les entrepôts et dépôts en douane ou sous le contrôle de la douane, tous les ports francs et les zones franches appartenant à ce pays.

2° Lorsque deux ou plusieurs pays ont conclu une union douanière et qu'il est publié des statistiques commerciales se rapportant à l'ensemble de l'union, le territoire statistique pourra être l'ensemble des territoires de tous les pays membres de l'union.

Ces stipulations n'empêchent pas les pays de publier des statistiques séparées pour les parties non limitrophes de leurs territoires statistiques, au lieu de statistiques pour l'ensemble du territoire douanier, si celui-ci se compose de territoires non limitrophes.

3° Par transit, il y a lieu d'entendre le total du trafic de transit direct et indirect, défini ci-après.

Le trafic de transit direct comprendra toutes les marchandises traversant le territoire statistique, tel qu'il est défini ci-dessus, dans un but exclusif de transport, sans être mises à la libre disposition des importateurs ou sans être placées à l'entrepôt.

Le trafic de transit indirect comprendra toutes les marchandises provenant de territoires situés en dehors du territoire statistique du pays, qui sont mises en entrepôts ou dépôts fictifs ou réels appartenant au territoire statistique, tel qu'il est défini ci-dessus, et qui en sont ultérieurement exportées sans être placées à la libre disposition des importateurs et sans avoir subi de transformation ou de réparation ou reçu de complément de main-d'œuvre autre que le réemballage, le réassortiment ou le mélange.

VI. Les territoires statistiques qui seront indiqués dans les relevés du commerce par pays, prescrits par la présente Convention,

the varying significance of the same term when applied to different classes of goods.

V. (1) The territory to which the statistics apply shall be understood to include the Customs territory of the country concerned together with all Customs bonded and other warehouses and dépôts under Customs control, and all free ports and free zones belonging to that country.

(2) When two or more countries have entered into a Customs union and trade statistics referring to the whole union are published, the territory to which the statistics apply may be the joint area of all the countries comprising that union.

Nothing in this definition shall be interpreted as preventing the publication of separate statistics for non-contiguous territories instead of statistics relating to the whole of the Customs territory, when such Customs territory is composed of non-contiguous territories.

(3) By „transit trade“ shall be understood the total of all direct and indirect transit trade, as hereinafter defined.

The direct transit trade of any territory to which the statistics apply (as defined above) shall be understood to include all goods passing through that territory for purposes of transport only, without being placed at the free disposal of the importers or warehoused.

The indirect transit trade of any territory shall be understood to include all goods coming from territories external thereto which are entered into warehouses or dépôts, actual or constructive, included in the territory to which the statistics apply (as defined above) and subsequently exported therefrom without being placed at the free disposal of the importers and without having undergone transformation, repair or supplementary treatment other than re-packing, sorting or blending.

VI. The statistical territories to be shown in the returns of trade by countries required by the present Convention shall corres-

go według krajów, winny odpowiadać liście podanej w części II niniejszego załącznika.

Każda z Wysokich układających się Stron może każdej chwili zwrócić się do Sekretarza Generalnego Ligi Narodów z prośbą o zarządzenie odpowiednich środków celem zmodyfikowania części II niniejszego załącznika w sensie uwzględnienia w nim mogących nastąpić zmian.

Komitet rzeczoznawców, przewidziany w artykule 8 konwencji, natychmiast po ukonstytuowaniu się ustali minimalny wykaz terytoriów statystycznych, odrębnych lub zgrupowanych, które winny być wyszczególnione w statystyce handlu zagranicznego według krajów; przyczem każde państwo może zamiast jednej (lub kilku) z pozycji umieszczonych w tym minimalnym wykazie wstawić kompletną serję odpowiednich pozycji figurujących w części II niniejszego załącznika.

W tablicach statystycznych, wykazujących dla poszczególnych towarów kraje, z którymi handel temi towarami się odbywa, te kraje, które wykazują obrót nieznaczny, mogą być włączone do wspólnej rubryki „Inne kraje”, bez bliższego wyszczególnienia.

Towary nadane za konosamentem z prawem wyladunku lub na zlecenie winny być wykazane oddzielnie jako nadane „Na zlecenie”.

VII. Ze względu na specjalne znaczenie, jakie ma ścisłość danych dotyczących przywozu i wywozu monet, będą opracowywane specjalne tablice, podające wartość i wagę przywozu i wywozu: 1° monet złotych, 2° złota w sztabach formy przyjętej w przepisach bankowych i 3° złota w każdej innej formie.

VIII. Kraje, dla których handel opalem okrętowym posiada rzeczywistą doniosłość, będą opracowywały zestawienia dotyczące ilości oraz, jeśli to możliwe, wartości szacunkowych lub rzeczywistych węgla okrętowego lub innego opału dostarczonego do portów krajowych dla użytku własnego okrętów służących do celów handlu zagranicznego. Liczby doty-

devront correspondre à la liste donnée à la partie II de la présente annexe.

A tout moment, chacune des Hautes Parties contractantes pourra demander au Secrétaire général de la Société des Nations de prendre les mesures nécessaires pour modifier la partie II de la présente annexe en vue de tenir compte des changements qui pourraient être survenus.

Le Comité d'experts prévu à l'article 8 de la Convention établira, aussitôt que possible après sa constitution, la liste minimum des territoires statistiques isolés ou groupés qui devront être spécifiés dans les statistiques du commerce extérieur par pays, tout pays restant libre de remplacer l'une (ou plusieurs) des positions de cette liste minimum par la série complète des positions correspondantes figurant à la partie II de la présente annexe.

Dans les tableaux statistiques indiquant, pour les diverses marchandises, les pays avec lesquels le commerce desdites marchandises est pratiqué, ceux des pays avec lesquels le commerce n'est pas important pourront être groupés sous la rubrique „Autres pays”, sans autre spécification.

Les marchandises consignées sur connaissement avec faculté d'option de déchargement ou „pour ordre”, seront indiquées séparément comme consignées „Pour ordre”.

VII. En raison de l'importance particulière que présente l'exactitude des statistiques monétaires, il sera dressé des tableaux spéciaux indiquant, en valeur et en poids, les importations et les exportations: 1° de l'or monnayé; 2° de l'or en lingots, sous la forme admise dans les règlements bancaires, et, 3° de l'or sous d'autres formes.

VIII. Dans le cas de pays pour lesquels le trafic du combustible de soute présente une réelle importance, il sera dressé des relevés indiquant les quantités (et, si possible, les valeurs), estimatives ou exactes, du charbon de soute et autres combustibles de soute, fournis dans les ports du pays pour l'usage propre des navires servant au commerce extérieur. Les chif-

pond to the list which forms Part II of this Annex.

Any one of the High Contracting Parties may at any time request the Secretary-General of the League of Nations to take the necessary measures to modify Part II of this Annex in view of changes that may have occurred.

The Committee of Experts provided for in Article 8 shall draw up as soon as possible after their appointment a minimum list of the statistical territories, whether isolated or grouped together, which shall be specified in the statistics of external trade by countries. Nevertheless, any one or more items on this minimum list may be replaced in whole or in part by the items corresponding to it (or to them) contained in the list which forms Part II of this Annex.

In the statistical tables, showing for various categories of goods the countries with which that trade is conducted, those countries with which such trade is unimportant may be grouped under the heading „Other countries”, without further specification.

Goods consigned on optional bills of lading and cargoes „for orders” shall be shown separately as consigned „For orders”.

VII. In view of the special importance of accurate monetary statistics, returns shall be compiled showing in separate tables, under both weight and value, the imports and exports of: (1) gold coin, (2) gold in bars (in the form acceptable in inter-bank transactions), and (3) other gold.

VIII. Returns shall be compiled in the case of countries to which the bunker fuel trade is important, showing the quantities (and if possible the values), estimated or ascertained, of bunker coal and other bunker fuel supplied in the ports of the country concerned to vessels engaged in external trade, for their own use. Supplies to national vessels and

czące okrętów krajowych i liczby dla okrętów zagranicznych będą, o ile możliwości wyodrębnione. Co się tyczy portów nie morskich, handel opalem okrętowym do nich dostarczonym winien być wykazany jedynie w wypadkach wielkiej doniosłości.

IX. Zestawienia handlu zagranicznego przewidziane przez niniejszą konwencję:

1° Nie powinny obejmować:

a) W wywozie — zapasów zabieranych przez okręty krajowe;

b) W przywozie — produktów rybołówstwa, które są uważane jako produkt własny kraju, w którym są wyładowane.

2° Mogą nie obejmować:

a) Przywozu i wywozu, bez względu na to, czy jest on czasowy czy ostateczny, wszelkich towarów, które nie są przedmiotem transakcyj handlowych;

b) W wywozie — zapasów zabieranych przez okręty zagraniczne;

c) Towarów przywożonych lub wywożonych w ilościach na tyle znikomych, że mogą być pominięte przy obliczaniu łącznego obrotu temi towarami.

X. Zestawienia handlu zagranicznego, przewidziane przez niniejszą konwencję, będą opracowywane dla roku kalendarzowego (1 stycznia — 31 grudnia) i dla miesięcy kalendarzowych.

Tem nie mniej, każdy kraj, do którego stosuje się niniejsza konwencja, może, prócz tego, utrzymać przyjęty rok statystyczny, różniący się od roku kalendarzowego.

fres relatifs aux navires nationaux et aux navires étrangers seront, si possible, indiqués séparément. En ce qui concerne les ports autres que les ports maritimes, le trafic du combustible de soute ne sera indiqué que dans les cas où il présente une réelle importance.

IX. Les relevés du commerce extérieur, prévus par la présente Convention:

1° Ne devront pas comprendre:

a) A l'exportation, les approvisionnements des navires nationaux;

b) A l'importation, les produits de la pêche qui sont considérés comme production nationale par le pays où ils sont débarqués.

2° Pourront ne pas comprendre:

a) Les importations et exportations, soit à titre temporaire, soit à titre définitif, de toutes les marchandises qui ne sont pas l'objet de transactions commerciales;

b) A l'exportation, les approvisionnements des navires étrangers;

c) Les marchandises importées ou exportées en quantités assez restreintes pour être considérées comme négligeables par rapport à l'ensemble du trafic des mêmes marchandises.

X. Les relevés du commerce extérieur, prévus par la présente Convention, seront dressés pour l'année civile (1er janvier 31 décembre) et pour les mois du calendrier.

Néanmoins, tout pays auquel s'applique la présente Convention peut, en outre, maintenir une année statistique différente de l'année civile.

to other vessels shall be shown separately, if possible. The supplies of bunker fuel in non-maritime ports are only required to be included in such returns when the bunker fuel trade in such ports is of importance.

IX. In the compilation of returns of external trade required by the provisions of this Convention:

(1) The following shall be excluded:

(a) In the case of exports, ships' stores supplied to national ships;

(b) In the case of imports, fishery products which are regarded by the country in which they are landed as its domestic produce;

(2) The following may be excluded:

(a) Imports and exports, temporary or permanent, of any goods involving no commercial transaction;

(b) In the case of exports, ships' stores supplied to foreign ships;

(c) Goods imported or exported in insignificant quantities which may be regarded as of negligible importance in comparison with the total trade in these particular goods.

X. In the compilation of the returns of external trade required by the provisions of the present Convention, the civil calendar year (January 1st to December 31st) and the calendar month shall be employed.

Nevertheless, a statistical year differing from the civil calendar year may in addition be maintained in any country to which the present Convention applies.

CZEŚĆ II
WYKAZ KRAJÓW
(Terytoria statystyczne)

Uwaga. Pozycje umieszczone w rubryce „Zawiera” są kompletne tylko w tym wypadku jeśli poprzedza je wyraz „Obejmuje”.

PARTIE II
LISTE DES PAYS
(Territoires statistiques)

Note. Les inclusions indiquées dans la colonne „A comprendre” ne sont pas complètes, à moins d'être précédées du mot „Embrassant”.

PART II
LIST OF COUNTRIES
(Territories to which the Statistics apply)

Note. The inclusions shown in the column „To include” are not exhaustive, unless preceded by the word „Comprising”.

Nr.	Kraj (terytorium statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include
	Europa.		Europe.		Europe.	
1	Albania		Albanie		Albania	
2	Niemcy	Jungholz i Mittelberg (terytoria wyłączone z obszaru celnego Austrii). Wylacza się Terytorium Sarry, Helgoland i terytoria wyłączone z obszaru celnego Badeńskiego.	Allemagne	Jungholz et Mittelberg („exclaves” douanières de l’Autriche). Non compris la Sarre, Heligoland et les „exclaves” douanières badoises.	Germany	Jungholz and Mittelberg (Austrian Customs exclaves). Excluding: Saar, Heligoland and Baden Customs exclaves.
3	Helgoland		Heligoland		Heligoland	
4	Terytoria wyłączone z obszaru celnego Badeńskiego		„Exclaves” douanières badoises		Baden Customs exclaves	
5	Andorra		Andorre		Andorra	
6	Austria	Wylacza się: Liechtenstein, Jungholz (w Tyrolu) i Mittelberg (Vorarlberg).	Autriche	Non compris le Liechtenstein, Jungholz (dans le Tyrol) et Mittelberg (dans le Vorarlberg).	Austria	Excluding: Liechtenstein, Jungholz (in the Tyrol) and Mittelberg (in Vorarlberg).
7	Unia gospodarcza belgijsko-luxemburska	Obejmuje: a) Belgię b) Luxemburg.	Belgo-luxembourgeoise. Union économique	Embrassant: a) Belgique b) Luxembourg.	Belgo-Luxemburg Economic Union	Comprising: a) Belgium b) Luxembourg.
8	Bułgaria		Bulgarie		Bulgaria	
9	Dania	Wylacza się: Grenlandję i Wyspy Färöer.	Danemark	Non compris le Groenland et les Iles Färöer.	Denmark	Excluding: Greenland and Färöe Islands.
10	Wyspy Färöer Gdańsk, Wolne Miasto p. Nr. 26		Iles Färöer Dantzig, Ville libre de: voir No 26		Färöe Islands Danzig, Free City of: See No. 26	
11	Hiszpania	Wylacza się: wyspy Kanaryjskie, Ceuta i Andorę.	Espagne	Non compris les Iles Canaries, Ceuta et Andorre.	Spain	Excluding: Canary Islands, Ceuta and Andorra.
12	Estonia		Estonie		E.	
13	Finlandia		Finlande		Finland	
14	Francja	Monaco, Sarra. Wylacza się: Algier i Andorę.	France	Monaco, Sarre. Non compris l’Algérie et Andorre.	France	Monaco, the Saar. Excluding: Algeria and Andorra.
15	Grecja	Kreta, Samos, Lemnos, Chios, Mytileny, Góra Athos.	Grèce	Crête, Samos, Lemnos, Chios, Mytilène, Mont-Athos.	Greece	Crete, Samos, Lemnos, Chios, Mytilene, Mount Athos.
16	Węgry		Hongrie		Hungary	
17	Irlandia, Wolne Państwo		Irlande, Etat Libre d’		Irish Free State	

Nr.	Kraj (terytorjum statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include
18	Islandja		Islande		Iceland	
19	Włochy	Fiume, Zara, San Marino. Wylacza się: wyspy morza Egejskiego.	Italie	Fiume, Zara et Saint-Marin. Non compris les îles de la mer Egée.	Italy	Fiume, Zara and San Marino. Excluding: Aegean Islands.
20	Wyspy Włoskie morza Egejskiego	Obejmują: Rhodos, Kos, Leros, Kalymnos, Symi, Scarpanto, (Karpathos), Castello rosso (Kastello ryzó) i inne.	Iles italiennes de la mer Egée	Embrassant Rhodos, Cos, Leros, Kalymnos, Symi, Scarpanto, Castello rosso et quelques autres.	Italian Aegean Islands	Comprising: Rhodos, Cos, Lero, Kalymnos, Symi, Scarpanto, Castello rosso, and some others.
21	Łotwa		Lettonie		Latvia	
22	Litwa	(Kłajpeda (Memel).	Lithuanie	Memel (Klaipėda).	Lithuania	Memel (Klaipėda).
	Luxemburg p. Nr. 7		Luxembourg, voir No 7		Luxemburg, See No. 7	
23	Norwegja	Wylacza się: Szpicberg.	Norvège	Non compris le Spitzberg.	Norway	Excluding: Spitzbergen.
24	Szpicberg (Svalbard)	Wyspy sąsiednie.	Spitzberg (Svalbard)	Les îles avoisinantes.	Spitsbergen (Svalbard)	The adjacent islands.
25	Holandja		Pays-Bas		Netherlands	
26	Polska--Gdańsk	Obejmuje: a) Polska b) Wolne Miasto Gdańsk.	Pologne-Dantzig	Embrassant: a) Pologne b) Ville libre de Dantzig.	Poland-Danzig	Comprising: a) Poland b) Free. City of Danzig.
27	Portugalia	Madera i Azory. Wylacza się: Wyspy Zielonego Przylądka (Ilhas da Cabo verde).	Portugal	Madère et les Açores. Non compris les îles du Cap-Vert.	Portugal	Madeira and Azores. Excluding: Cape Verde Islands.
28	Rumunja		Roumanie		Roumania	
29	Połączone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandji Północnej	Obejmuje: Anglię, Szkocję, Walię, Irlandję Północną i wyspę Man.	Royaume - Uni de Grande-Bretagne et Irlande du Nord	Embrassant l'Angleterre, l'Ecosse, le Pays de Galles, l'Irlande du Nord et l'île de Man.	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	Comprising: England, Scotland, Wales, Northern Ireland and Isle of Man.
30	Wyspy anglo-normandzkie		Iles anglo-normandes		Channel Islands	
31	Gibraltar		Gibraltar		Gibraltar	
32	Malta	Wyspy Gozzo i Comino.	Malte	Gozo et Comino.	Malta	Gozo and Comino.
	Sarra p. Nr. 14		Sarre: voir N-o 14		Saar: See No. 14	
33	Serbów, Chorwatów i Słoweńców, Królestwo		Serbes, Croates et Slovènes. Royaume des		Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes	
34	Szwecja		Suède		Sweden	
35	Szwajcarja	Lichtenstein.	Suisse	Liechtenstein.	Switzerland	Liechtenstein.
36	Czechosłowacja		Tchécoslovaquie		Czechoslovakia	
37	Turcja	Obejmuje: a) Turcję Europejską, b) Turcję Azjatycką (łącznie z wyspami Imbros, Tenedos i wyspy Królicze).	Turquie	Embrassant: a) Turquie d'Europe; b) Turquie d'Asie (y compris Imbros, Ténédos et îles aux Lapins).	Turkey	Comprising: a) European Turkey; b) Asiatic Turkey (including Imbros, Tenedos and Rabbit Islands).

Nr.	Kraj (terytorjum statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include
38	Związek Socjalistycznych Republik Rad (Rosja)	Obejmuje: a) część europejską Rosyjskiej, Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieków (t. j. na zachód od Uralu) oraz Socjalistyczne Sowieckie Republiki Białej Rusi i Ukrainy; b) część azjatycką R. S. F. R. S. (t. j. na wschód od Uralu) oraz Socjalistyczno-Sowieckie Republiki Zakaukaskiego Kraju (Ormiańska, Gruziańska i Azerbejdżańska), Turkmenistanu (Turkmeńska S. S. R. Aszhabad, Merw, etc.) i Uzbekistanu (Uzbeckańska S. S. R. Samarkanda, etc.).	Union des Républiques soviétiques socialistes (Rosja)	Embrassant: a) la partie européenne de la République socialiste fédérative des Soviets de Russie (c.-à.-d., à l'ouest de l'Oural), plus les R. S. S. de la Russie Blanche et de l'Ukraine; b) la partie asiatique de la R. S. F. S. R. (c.-à.-d., à l'est de l'Oural), plus les R.S.S. de la Transcaucasie (l'Arménie, Georgie et Azerbeïdjan), du Turkménistan (R. S. S. turcomène Aschkhabad, Merv, etc.) et de l'Uzbekistan (R.S.S. Uzbek — Samarcande, etc.).	Union of Socialist Soviet Republics (Russia)	Comprising: a) The European part of the Russian Socialist Federative Soviet Republic (i.e. west of the Urals), plus the S. S. R. of White Russia and of Ukraine; b) The Asiatic part of the R. S. F. S. R. (i.e., east of the Urals), plus the S. S. R. of Transcaucasia (Armenia, Georgia and Azerbaijan), of Turkmenistan (Turcoman S.S.R. — Ashkhabad, Merv, etc.) and of Uzbekistan (Uzbek S. S. R. — Samarkand, etc.).
		Azja.	Asie.		Asia.	
39	Afganistan		Afghanistan		Afghanistan	
40	Butan		Bhoutan		Bhutan	
41	Chiny	Kuan-tung (obszar wydzierżawiony Japonji — Dairen, etc.), Tien-tsin (koncesja włoska), Mandżurja, Sinkiang (Kuldża, Kaszgarja, Turkistan Chiński) i Kiao-czou (Tsingtao). Wylacza się posiadłości i koncesje brytyjskie, francuskie i portugalskie, Mongolję, Tybet i Sikkim.	Chine	Kouan-Toung (territoire cédé à bail au Japon — Dairen, etc.), Tien-Tsin (concession italienne), Mandchourie, Sin-Kiang (Kouldja, Kachgarie et Turkestan chinois) et Kiao-Tchéou (Tsingtao). Non compris les possessions et concessions britanniques, françaises et portugaises, la Mongolie, le Thibet et le Sikkim.	China	Kwantung (Japanese Leased Territory — Dairen, etc.), Tiensin (Italian Concession), Manchuria, Sin-Kiang (Kulja, Kashgaria and Chinese Turkestan) and Kiaochow (Tsingtao). Excluding: British, French and Portuguese concessions, and possessions, Mongolia, Tibet and Sikkim.
42	Mongolja	Obejmuje: Mongolję środkową i północno-zachodnią (Urga, etc.).	Mongolie	Embrassant Mongolie du centre et Mongolie extérieure ou du Nord-Ouest (Ourga, etc.)	Mongolia	Comprising: Inner Mongolia and Outer or North-Western Mongolia (Urga, etc.).
43	Hadramut		Hadramaout		Hadramaut	
44	Hedżas i Nedżd		Hedjaz et Nedjed		Hedjaz and Nejd	
45	Irak		Irak		Iraq	
46	Japonja	Karafuto (japońska część Sachalinu), Archipelag Kurylski (Czioszima) i Okinawa (Archipelag Riu-Kiu).	Japon	Karafouto (Sakhali-ne japonaise), Archipel des Kouriles (Tchishima) et Okinawa (Archipel Riu-Kiu).	Japan	Karafuto (Japanese Saghalien), Kurile Islands (Chishima) and Okinawa (Luchu or Riu-kiu Islands).

Nr.	Kraj (terytoryum statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include
47	Korea (Czo-sen)	Wylacza się: Korea, Formoza, Kwantung i wyspy oceanu Spokojnego pod mandatem japońskim.	Corée (ou Chosen)	Non compris Corée, Formose, Kouantoung et îles du Pacifique sous mandat japonais.	Korea (or Chosen)	Excluding: Korea, Formosa, Kwantung and Mandated Pacific Islands.
48	Formoza (Taiwan)	Hokoto (Pescadores).	Formose (ou Taïouan)	Îles Pescadores (Bōkotō).	Formosa (or Taiwan)	Pescadores Islands. (Bokoto).
49	Koweit		Koweit		Kuwait	
50	Nepal		Nepaul		Nepal	
51	Oman	Gwadar.	Oman	Guadar.	Oman	Gwadar.
52	Palestyna	Transjordanja.	Palestine	Transjordanie.	Palestine	Trans-Jordan.
53	Persja		Perse		Persia	
54	Siam		Siam		Siam	
55	Syrja	Obejmuje: Syrię, Wielki Liban, Terytorjum Aluistów i Dżebel-Druz.	Syrie	Embrassant: Syrie, Grand-Liban, Territoire Alaouite et Djebel Druze.	Syria	Comprising: Syria, Great Lebanon, Alaouite Territory and Jebel Druze Territory.
56	Tybet		Thibet		Tibet	
57	Jemen (Yemen)		Yemen		Yemen	
	Dominja, kolonje, i t. d. brytyjskie:		Dominions, Colonies etc. britanniques:		British Dominions, Colonies, etc.:	
58	Aden	Protectorat Aden, Perim i wyspy Kuria-Muria. Wylacza się: Sokotra.	Aden	Protectorat d'Aden, Perim et îles Kouryan-Meurvan. Non compris Socotra.	Aden	Aden Protectorate, Perim and Kuria Muria Islands. Excluding: Socotra.
59	Wyspy Bahrein		Bahrein. Îles		Bahrein Islands	
60	Północne Borneo brytyjskie		Bornéo du Nord britannique		British North Borneo	
61	Brunei		Lrunéi		Brunei	
62	Cejlon	Maledywy.	Ceylan	Îles Maldives.	Ceylon	Maldive Islands.
63	Cypr		Chypre		Cyprus	
64	Hong-Kong	Nowe terytoria, Stary Koun-lung i Nowy Koun-lung.	Hong-Kong	Nouveaux territoires Vieux Koun-Loung et nouveau Koun-Loung.	Hong-Kong	New Territories, Old Kowloon and New Kowloon
65	Indje	Birma; Beludżystan; Indyjskie państwa tuziemców; Państwa pograniczne i terytorja plemion (Las Bela, Khelat, Tirah, Malakand, Dir, Swat, Bajaur, Chitral, Buner, Khyber, Kurram, Waziristan, Sikkim, To-wang, Naga oraz Mishimi Hills, Karennee, i Stany Schan); Wyspy: Lakadywy Andamańskie i Nikobary.	Inde	Birmanie; Belouchistan; Etats (indigènes) indiens; Etats frontières et territoires de tribus (Las Bela, Khelat, Tirah, Malakand, Dir, Swat, Bajore, Chitral, Buner, Khyber, Kurram, Waziristan, Sikkim, To-wang, Naga et Mishimi Hills, Karennee et Etats Chans).	India	Burma; Baluchistan; Indian (Native) States; Border States and Tribal Areas Las Bela, Khelat Tirah, Malakand Dir, Swat, Bajaur Chitral, Buner Khyber, Kurram, Waziristan, Sikkim, To-wang Naga and Mishimi Hills, Karennee and Shan States).

Nr.	Kraj (terytorium statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include
		Wyłącza się posiadłości francuskie i portugalskie oraz Aden z przyległościami.		Les Laquedives, Andaman et Nicobar. Non compris les possessions françaises et portugaises, et Aden et ses dépendances.		Laccadive, Andaman and Nicobar Islands. Excluding: French and Portuguese Possessions, and Aden and its Dependencies.
66	Brytyjskie wyspy malajskie	Obejmuje: a) Osady brytyjskie t. zw. Straits Settlements t. j. Singapur (z wyspami Christmas i Cocos-Keeling), Penang (łącznie z prowincją Wellesley i wyspą Dinding), Malakka, Labuan; b) Związkowe Państwa Malajskie (Perak, Selangor, Negri Sembilan i Pahang); c) Państwa niesfederowane; (Kedah, Kelantan, Perlis, Trengganu i Dżohor).	Malaisie britannique	Embrassant: a) Etablissements des Détroits, c. à - d. Singapour (avec l'île Christmas, les îles des Cocos ou Keeling), Penang (avec la province Wellesley et les Dindings), Malacca, Labuan; b) Etats Malais fédérés (Perak, Selangor, Negri Sembilan et Pahang); c) Etats Malais non fédérés (Kedah, Kelantan, Perlis, Trengganu et Johore).	British Malaya	Comprising: (a) Straits Settlements, viz. Singapore (including Christmas Island and the Cocos-Keeling Islands), Penang (including Wellesley Province and the Dindings), Malacca, Labuan; (b) Federated Malay States (Perak, Selangor, Negri Sembilan and Pahang); (c) Non-Federated Malay States (Kedah, Kelantan, Perlis, Trengganu and Johore).
67	Sarawak		Sarawak		Sarawak	
68	Wei-hai-wei		Wei-Hai-Wei		Wei-Hai-Wei	
	Posiadłości Stanów Zjednoczonych:		Possession des Etats-Unis:		United States Possession:	
69	Filipiny		Philippines		Philippines	
	Kolonje i t. d. francuskie:		Colonies, etc. françaises:		French Colonies, etc.:	
70	Posiadłości francuskie w Indjach	Czandernagor, Mahé, Karikal, Pondiszery i Yanaon.	Etablissements français de l'Inde	Chandernagor, Mahé, Karikal, Pondichéry et Yanaon	French Possessions in India	Chandernagore, Mahé, Karikal, Pondicherry and Yanaon.
71	Indo-Chiny francuskie	Annam, Tonkin, Kocinchina, Kambodża, Laos, Kuangczou-uan.	Indo-Chine française	Annam, Tonkin, Cochinchine, Cambodge, Laos, Kouang-Tchéou-Ouan.	French Indo-China	Annam, Tonkin, Cochinchina, Cambodia, Laos, Kuang-Chau-Wan.
	Terytorja holenderskie zamorskie:		Territoire d'outremer néerlandais:		Dutch Overseas territory:	
72	Indje holenderskie	Nowa Gwinea holenderska.	Indes néerlandaises	Nouvelle-Guinée néerlandaise.	Dutch East Indies	Dutch New Guinea.
	Kolonje portugalskie:		Colonies portugaises:		Portuguese Colonies:	
73	Posiadłości portugalskie w Indjach	Goa, Damao i Diu.	Inde: Possessions portugaises	Goa, Damão et Diu.	Portuguese Possessions in India	Goa, Daman and Diu.
74	Makao	Wyspy Taipa i Coloane.	Macao	Iles Taipa et Coloane.	Macao	Taipa Island and Coloane Island.
75	Timor portugalski	Ocussi i Ambeno (Lifou, Sutrana etc.) oraz Pulo Kambing.	Timor portugaise	Ocussi et Ambeno (Lifou, Sutrana, etc.) et Pulo Kambing.	Portuguese Timor	Ocussi and Ambeno (Lifou, Sutrana, etc.), and Pulo Cambing Island.

Nr.	Kraj (terytorjum statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include		
Afryka.			Afrique.			Africa.		
76	Egipt	Półwysep Synajski.	Egypte	Presqu'île du Sinai.	Egypt	Sinai Peninsula.		
77	Etiopia. (Abissynja)	Wylacza się: Sudan anglo-egipski.	Ethiopie (ou Abyssinie)	Non compris le Soudan anglo-égyptien.	Ethiopia (or Abyssinia)	Excluding: Anglo-Egyptian Sudan.		
78	Liberia		Libéria		Liberia			
79	Marokko: Prezydja i strefa hiszpańskie	Ceuta, Melilla, Alhucemas, Chafarinas, Penon de la Gomera. Wylacza się Tanger.	Maroc: Présides et zone espagnoles	Ceuta, Melilla, Alhucemas, Chafarinas, Penon de la Gomera. Non compris Tanger.	Morocco: Spanish Presidios and zone	Ceuta, Melilla, Alhucemas, Chafarinas, and Penon de la Gomera. Excluding: Tangier.		
80	Marokko: Protektorat francuski		Maroc: Protectorat français		Morocco: French Protectorate			
81	Marokko: Tanger		Maroc: Tanger		Morocco: Tangier			
82	Sudan anglo-egipski		Soudan anglo-égyptien		Anglo-Egyptian Sudan			
	Kolonja belgijska i terytorjum pod mandatem Belgji:		Colonie belge et territoire sous mandat:		Belgian Colony and Mandated Territory:			
83	Kongo Belgijskie		Congo belge		Belgian Congo			
84	Ruanda-Urundi (terytorjum pod mandatem)		Ruanda-Urundi (territoire sous mandat)		Ruanda - Urundi (Mandated-Territory)			
	Dominja, kolonie i terytoria pod mandatem W. Brytanji:		Dominion, colonies, territoires sous mandat, etc., britanniques:		British Dominion, Colonies, Mandated Territories, etc.:			
85	Gambia		Gambie		Gambia			
86	Sierra-Leone	Kolonja i protektorat.	Sierra-Leone	Colonie et protectorat.	Sierra Leone	Colony and Protectorate.		
87	Złote Wybrzeże	Terytorja północne i Ashanti. Wylacza się Togo, terytorjum pod mandatem brytyjskim.	Côte de l'Or	Territoires nord et des Achanties. Non compris Togo, territoire sous mandat britannique.	Gold Coast	Ashanti and Northern Territories. Excluding: British Mandated Territory of Togoland.		
88	Nigeria	Lagos. Wylacza się Kamerun pod mandatem brytyjskim.	Nigeria	Lagos. Non compris le Cameroun sous mandat britannique.	Nigeria	Lagos. Excluding: British Mandated Territory of Cameroun.		
89	Togo pod mandatem brytyjskim		Togo, sous mandat britannique		British Mandated Territory of Togoland			
90	Kamerun pod mandatem brytyjskim		Cameroun, sous mandat britannique		British Mandated Territory of Cameroun			
91	Św. Helena	Wyspa Wniebostąpienia (Ascension).	Sainte-Hélène	Ascension.	St. Helena	Ascension.		
92	Tristan da Cunha		Tristan da Cunha		Tristan da Cunha			

Nr.	Kraj (terytorjum statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include
93	Związek Południowo-Afrykański	Protectorat krajów Bechuana, Basutoland i Suaziland. Wytacza się: Południo-Zachód Afrykański, terytorjum pod mandatem i Walvis Bay.	Union Sud-Africaine	Protectorat du Bechoualand, Basoutoland et Souaziland. Non compris le Sud-Ouest africain, territoire sous mandat, et Walfish Bay.	Union of South Africa	Bechuanaland Protectorate, Basutoland and Swaziland. Excluding: Mandated Territory of South-West Africa, and Walvis Bay.
94	Południo-Zachód afrykański, terytorjum pod mandatem	Walvis Bay.	Sud-Ouest africain territoire sous mandat	Walfish Bay.	Mandated Territory of South-West Africa	Walvis Bay.
95	Rodezja Południowa		Rhodésie méridionale		Southern Rhodesia	
96	Rodezja Północno-Zachodnia	Obejmuje dorzecze Zambezi w Rodezji Północnej.	Rhodésie du Nord-Ouest	Embrassant le Bassin du Zambèze de la Rhodésie du Nord.	North-Western Rhodesia	Comprising: Zambesi Basin of Northern Rhodesia.
97	Rodezja Północno-Wschodnia	Obejmuje Dorzecze Kongó w Rodezji Północnej.	Rhodésie du Nord-Est	Embrassant le Bassin du Congo de la Rhodésie du Nord.	North-Eastern Rhodesia	Comprising: Congo Basin of Northern Rhodesia.
98	Njassaland brytyjski		Nyassaland britannique		British Nyasaland	
99	Kenja i Uganda		Kénya et Ouganda		Kenya and Uganda	
100	Tanganajka, teryt. pod mandatem		Tanganyika, territoire sous mandat		Tanganyika Mandated Territory	
101	Zanzibar	Pemba.	Zanzibar	Pemba.	Zanzibar	Pemba.
102	Somali brytyjskie		Somalie britannique		British Somaliland	
103	Sokotra		Socotra		Socotra	
104	Mauritius	Przyległości (Rodriguez, Diego Garcia etc.).	Maurice	Dépendances (Rodrigues, Diego Garcia, etc.).	Mauritius	Dependencies (Rodrigues, Diego Garcia, etc.).
105	Seszele (Seychelles)	Przyległości (Wyspy Amiranckie, etc.).	Seychelles	Dépendances (Amirantes, etc.).	Seychelles	Dependencies (Amirantes, etc.).
	Kolonje itd. hiszpańskie:		Colonies, etc., espagnoles:		Spanish Colonies, etc.:	
106	Rio de Oro	Adrar i Ifni.	Rio de Oro	Adrar et Ifni.	Rio de Oro	Adrar and Ifni.
107	Wyspy Kanaryjskie		Iles Canaries		Canary islands	
108	Gwinea hiszpańska	Río Muni, Fernando-Po, Annobon, Corisco, Wielki Eleboy i Mały Eleboy.	Guinée espagnole	Río Muni, Fernando-Po, Annobon, Corisco, Grand Eleboy et Petit Eleboy.	Spanish Guinea	Río Muni, Fernando Po, Annabon, Corisco, Great Eleboy and Little Eleboy.
	Kolonje francuskie i posiadłości, terytoria pod mandatem itd. francuskie:		Colonies françaises, territoires sous mandat, etc.:		French Colonies, Mandated territories, etc.:	
109	Ałgier		Algérie		Algeria	
110	Tunis		Tunisie		Tunis	
111	Maurytania		Mauritanie		Mauritania	
112	Senegal	Obwód Dakaru z przyległościami.	Sénégal	Cercle de Dakar et dépendances.	Senegal	Circle of Dakar and Dependencies.

Nr.	Kraj (terytorjum statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include
113	Sudan francuski		Soudan français		French Sudan	
114	Górna Wolta		Haute-Volta		Upper Volta]	
115	Niger francuski		Niger français		French Niger	
116	Gwinea francuska		Guinée française		French Guinea	
117	Wybrzeże Kości Słoniowej		Côte d'Ivoire		Ivory Coast	
118	Dahomej		Dahomey		Dahomey	
119	Togo, pod mandatem francuskim		Togo, sous mandat français		Togoland under French Mandate	
120	Kamerun, pod mandatem francuskim		Cameroun, sous mandat français		Cameroons under French Mandate	
121	Afryka Równikowa francuska	Obejmuje: a) Gabon i Kongo Środkowe; b) Ubanji - Szari i Czad (w tem: Sahara francuska, Kanem i Uauaj (Wadai).	Afrique-Equatoriale française	Embrassant: a) Le Gabon et le Moyen Congo; b) Oubangui-Chari et le Tchad (y compris le Sahara français, le Kanem et le Ouadaï).	French Equatorial Africa	Comprising: a) Gabon and Middle Congo; b) Ubangui-Shari and Chad (including French Sahara, Kanem and Wadai).
122	Wybrzeże francuskie Somali	Obok, Tadzura i Dżibuti.	Côte française des Somalis	Obock, Tadjourah et Djibouti.	French Somali Coast	Obock, Tadjourah and Djibouti.
123	Madagaskar	Dięgo-Suarez, Sainte Marie, Nossi-Bé, Majotta i przyległości (Anjouan, Grande Comoro, Mohéli etc.)	Madagascar	Dięgo-Suarez, Sainte-Marie, Nossi-Bé, Mayotte et Dépendances (Anjouan, Grande Comore, Mohéli, etc.).	Madagascar	Dięgo Suarez, Sainte-Marie, Nossi Bé, and Mayotte and Dependencies (Anjouan, Grande Comoro, Mohéli, etc.).
124	Wyspa Réunion		Réunion		Réunion	
125	Kerguelen	Wyspy św. Pawła i wyspa Amsterdam; wyspy Crozet. Wyłącza się: Ziemia Adlji i Ziemia Wilkesa.	Kerguelen	Iles Saint-Paul et ile Amsterdam; iles Crozet. Non compris la Terre Adélie et la Terre Wilkes.	Kerguelen	St. Paul Island and Amsterdam Island; Crozet Islands, Excluding: Adélie Land and Wilkes Land.
	Kolonje włoskie:		Colonies italiennes:		Italian Colonies:	
126	Libja		Libye	Embrassant: a) La Tripolitaine (Tripoli, etc.); b) La Cyrénaïque (Benghazi, l'oasis de Djara-boub, etc.).	Libya	Comprising: a) Tripolitania (Tripoli, etc.); b) Cyrenaica (Benghazi, Jara-bub Oasis, etc.).
127	Erytrea		Erythrée		Eritrea	
128	Somali włoskie	Rzeka Dżuba i Kismaju.	Somalie italienne	La rivière Djouba et Kismayou.	Italian Somaliland	Juba River and Kismayu.
	Kolonje portugalskie:		Colonies, etc. portugaises:		Portuguese Colonies, etc.:	
129	Wyspy Zielonego Przylądka		Iles du Cap-Vert		Cape Verde Islands	
130	Gwinea portugalska	Wyspy Bissagos i Bolama	Guinée portugaise	Iles Bissagos et Bolama.	Portuguese Guinea	Bijagoz (Bissagos) and Bolama.
131	Sao Thome i Principe		São Thomé et Principe		São Thomé e Principe	

Nr.	Kraj (terytorjum statystyczne)	Z a w i e r a	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include		
132	Angola (Afryka Zachodnia portugalska)	Le Cabinda.	Angola (ou Afrique-Occidentale portugaise)	Le Cabinda.	Angola (or Portuguese West Africa)	Cabinda.		
133	Mozambik (Afryka Wschodnia portugalska)	Obejmuje: a) Prowincja Mozambik; b) Terytorja Spółki Mazambickiej; c) Njassa Portugalskie.	Mozambique (ou Afrique-Orientale portugaise)	Embrassant: a) Province du Mozambique; b) Territoire de la compagnie de Mozambique; c) Le Nyassa portugais.	Mozambique (or Portuguese East Africa)	Comprising: a) Mozambique Province; b) Mozambique Company Territory; c) Portuguese Nyassa.		
Ameryka Północna.			Amérique du Nord.			North America.		
134	Stany Zjednoczone Ameryki	Wylacza się terytorja nie przylegające (Alaska, Hawai, Porto-Rico i t.d.).	Etats-Unis d'Amérique	Non compris les territoires non contigus (Alaska, Hawai, Porto-Rico, etc.).	United States of America	Excluding: Non-contiguous territories (Alaska, Hawaii, Porto Rico, etc.).		
135	Alaska Dominja brytyjskie:		Alaska Dominions britanniques:		Alaska British Dominions:			
136	Kanada		Canada		Canada			
137	Nowa Fundlandia (Newfoundland) Kolonje duńskie:	Labrador.	Terre-Neuve Colonie danoise:	Labrador.	Newfoundland Danish Colony:	Labrador.		
138	Grenlandja Kolonje francuskie:		Groenland Colonie française:		Greenland French Colony:			
139	St. Pierre — et Miquelon		St-Pierre-et-Miquelon		St. Pierre et Miquelon			
Ameryka Środkowa.			Amérique Centrale.			Caribbean.		
140	Kostaryka (Costa-Rica)		Costa-Rica		Costa Rica			
141	Kuba		Cuba		Cuba			
142	Dominikańska Republika (San Domingo)		Dominicaine, République		Dominican Republic			
143	Guatemala		Guatemala		Guatemala			
144	Haiti		Haiti		Haiti			
145	Honduras		Honduras		Honduras			
146	Meksyk		Mexique		Mexico			
147	Nikaragua		Nicaragua		Nicaragua			
148	Panama Kolonje Brytyjskie:	Miasto Panama i Colon. Wylacza się: Strefa Kanału Panamskiego.	Panama	La ville de Panama et Colon. Non compris la zone du Canal de Panama.	Panama	Panama City and Colón. Excluding: Panama Canal Zone.		
149	Salwador Kolonje Brytyjskie:		Salvador Colonies britanniques:		El Salvador British Colonies:			
150	Bermudy		Bermudes		Bermuda			
151	Bahama		Bahamas		Bahamas			

Nr.	Kraj (terytorjum statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include
152	Barbados		Barbade		Barbados	
153	Grenada		Grenade		Grenada	
154	Jamajka	Morant Cays i Pedro Cays.	Jamaïque	Cayes Morant et Cayes Pedro.	Jamaica	Morant Cays and Pedro Cays.
155	Wyspy Cayman		Iles Caïmans		Cayman Islands	
156	Wyspy Turk i Caicos		Turques et Caïques		Turks and Caicos Islands	
157	Santa Lucia		Sainte-Lucie		St. Lucia	
158	St. Vincent		Saint-Vincent		St. Vincent	
159	Wyspy pod Wiatrem (Leeward Islands)	Obejmują: Antigua (łącznie z Barbudą i Redonda) St. Kitts-Nevis (łącznie z Anguilla), Dominica, Montserrat i brytyjskie Wyspy Dziewicze (Virgin Islands) łącznie z Sombro.	Sous le Vent, Iles	Embrassant: Antigua (avec Barbuda et Redonda), Saint-Christophe-Nièves (avec Anguilla), Dominique Montserrat, les îles Vierges britanniques (avec Sombrero).	Leeward Islands	Comprising: Antigua (including Barbuda and Redonda), St. Kitts-Nevis (including Anguilla), Dominica, Montserrat, and British Virgin Islands (including Sombrero).
160	Trinidad i Tobago		Trinité et Tobago		Trinidad and Tobago	
161	Honduras brytyjski		Honduras britannique		British Honduras	
	Terytorja Stanów Zjednoczonych:		Territoires des Etats-Unis		United States territories, etc.:	
162	Portoriko (Porto-Rico)		Porto-Rico		Porto Rico	
163	Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych	Obejmują dawne Antyle duńskie.	Iles Vierges des Etats-Unis	Embrassant les anciennes Antilles danoises.	Virgin Islands of the United States	Comprising: Former Danish West Indies.
164	Strefa Kanału Panamskiego	Cristobal i Balboa. Wyłącza się: miasto Panama i Colon.	Zone du Canal de Panama	Cristobal et Balboa. Non compris la ville de Panama et Colon.	Panama Canal Zone	Cristóbal and Balboa. Excluding: Panamá City and Colón,
	Kolonje francuskie:		Colonies françaises:		French Colonies:	
165	Guadelupa	Przyległości (Marie Galante, les Saintes, Désirade, St. Barthélémy, St. Martin, część północna).	Guadeloupe	Dépendances (Marie Galante, les Saintes, Désirade, Saint-Barthélémy, Saint-Martin, partie septentrionale).	Guadeloupe	Dependencies (Marie Galante, les Saintes, Désirade, St. Bartélemy and St. Martin, northern part).
166	Martynika		Martinique		Martinique	
	Terytorja holenderskie zamorskie:		Territoire d'outre-mer néerlandais:		Dutch Overseas territory:	
167	Curaçao	Wyspy Aruba i Bonaire, Św. Eustachego, Saba, Św. Marcina (część południowa).	Curaçao	Iles Aruba et Bonaire, Saint Eustache, île Saba, Saint-Martin (partie méridionale).	Curaçao	Aruba and Bonaire; St. Eustatius, Saba and St. Martin (southern part).
	Ameryka południowa.		Amérique du Sud.		South America.	
168	Argentyna		Argentine		Argentine	
169	Boliwia		Bolivie		Bolivia	

Nr.	Kraj (terytorjum statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include		
170	Brazylja	Fernando de Noronha.	Brésil	Fernando de Noronha.	Brazil	Fernando de Noronha.		
171	Chili	Wyspy Wielkanocne.	Chili	Ile de Pâques.	Chile	Easter Island.		
172	Kolumbia		Colombie		Colombia			
173	Ekwador	Wyspy Galapagos (Archipelag Colon).	Equateur	Iles Galapagos. (Archipel de Colon).	Ecuador	Galapagos Islands (Colon Archipelago).		
174	Paragwaj		Paraguay		Paraguay			
175	Peru		Pérou		Peru			
176	Urugwaj		Uruguay		Uruguay			
177	Wenezuela		Venezuela		Venezuela			
	Kolonje brytyjskie:		Colonies britanniques:		British Colonies:			
178	Gujana brytyjska		Guyane britannique		British Guiana			
179	Wyspy Falkland	Przyległości (Południowa Georgia, Połudn. Orkady, Połudn. Szetlandy, Połudn. Sandwich, Ziemia Grahama, etc.).	iles Falkland	Dépendances (Géorgie du Sud, Arcades du Sud Shetlands du Sud, iles Sandwich du Sud, Terre de Graham, etc.).	Falkland Islands	Dependencies (South Georgia, South Orkneys, South Shetlands, South Sandwich, Graham's Land, etc.).		
	Kolonje francuskie:		Colonie française:		French Colony:			
180	Gujana francuska	Cayenne.	Guyane française	Cayenne.	French Guiana	Cayenne.		
	Terytorja holenderskie zamorskie:		Territoire d'outre-mer néerlandaise:		Dutch Overseas territory:			
181	Gujana holenderska (Surinam)		Guyane néerlandaise (ou Surinam)		Dutch Guiana (or Surinam)			
Oceanja.			Océanie.			Oceania.		
	Dominja, kolonje etc. brytyjskie:		Dominions, Colonies, etc., britanniques:		British Dominions, Colonies, etc.:			
182	Australja	Tasmanja, wyspa Norfolk, wyspa Lord Howe i wyspa Macquarie. Wylacza się: Papua (dawniej Nowa Gwinea brytyjska), Nowa Gwinea — terytorjum pod mandatem i Nauru.	Australie	Tasmanie, ile Norfolk, ile Lord Howe et ile Macquarie. Non compris: la Papua (autrefois Nouvelle-Guinée britannique), la Nouvelle-Guinée, territoire sous mandat, et le Nauru.	Australia	Tasmania, Norfolk Island, Lord Howe Island and Macquarie Island. Excluding: Papua (former British New Guinea), Mandated Territory of New Guinea and Nauru.		
183	Papua	Dawniej Nowa Gwinea brytyjska.	Papua	Autrefois „Nouvelle-Guinée britannique”.	Papua	Formerly called „British New Guinea”.		
184	Nowa Gwinea (terytorjum pod mandatem australijskim)	Archipelag Bismarka (Nowa Brytania, etc.), dawniej niemieckie wyspy Salomona.	Nouvelle-Guinée (territoire sous mandat australien).	Archipel de Bismark (Nouvelle-Bretagne, etc.), anciennes iles Salomon allemandes.	New Guinea (Australian Mandated Territory)	Bismarck Archipelago (New Britain, etc.); former German Solomon Islands.		

Nr.	Kraj (terytorjum statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include
185	Nowa Zelandja	Wyspa Stewart, wyspy Chatham i inne wyspy bardziej oddalone, mianowicie: Kermadec, Bounty, Antypody, Auckland, Campbell, Solander i Snares. Wylacza się: Archipelag Cook'a i przyległe, Samoa zachodnie, Ross Dependency (obszary na morzu Rossa), Nauru i wyspy Union (Tokelau).	Nouvelle-Zélande	Ile Stewart; iles Chatham et autres iles éloignees, savoir: Kermadec, Bounty, Antipodes, Auckland, Campbell, Solander et Snares. Non compris: les iles de Cook et autres iles annexes, Samoa occidental, Dépendance de Ross, Nauru et iles de l'Union (Tokelau).	New Zealand	Stewart Island; Chatham Islands and other outlying islands, viz: Kermadec, Bounty, Antipodes, Auckland, Campbell, Solander and Snares. Excluding: Cook and other annexed islands, Western Samoa, Ross Dependency, Nauru and Union (Tokelau) Islands.
186	Archipelag Cook'a	Obejmuje: a) Archipelag Cook'a (Rarotonga, Manga'a, Atiu, wyspy Hervey, Attutaki, Takutea, Mitiaro, i Mauke czyli Parry; b) Niue (czyli Savage Island); c) Inne wyspy przyległe (Palmerston, Suwarow, Danger, czyli Pukapuka, Rakaanga, Manihiki, Penrhyn czyli Tongarewa i Nassau).	Iles de Cook	Embrassant: a) L'archipel de Cook (Rarotonga, Mangaia, Atiu, iles Hervey, Attutaki, Takutea, Mitiaro et Mauke ou Parry; b) Niue (ile Sauvage); c) Les autres iles annexes (iles Palmerston, iles Souvaroff, ile du Danger ou Pukapuka, Rakaanga, Manihiki, Penrhyn ou Tongarewa et Nassau).	Cook Islands	Comprising: (a) Cook Group (Rarotonga, Mangaia, Atiu, Hervey Islands, Aitutaki, Takutea, Mitiaro and Mauke or Parry); (b) Niue (Savage Island); (c) Other annexed islands (Palmerston Islands, Suwarow Islands, Danger or Pukapuka, Rakaanga, Manihiki, Penrhyn or Tongarewa, and Nassau).
187	Wyspy Union (czyli Tokelau)		Iles de l'Union (ou Tokelau)		Union Islands (or Tokelau)	
188	Samoa (terytorjum pod mandatem Nowej Zelandji)	Wylacza się: Wyspy Union czyli Tokelau.	Samoa (territoire sous mandat de la Nouvelle-Zélande)	Non compris les iles de l'Union (Tokelau).	Western Samoa (New Zealand Mandated Territory)	Excluding: Union (Tokelau) Islands.
189	Wyspy Fidzi	Rotuma.	Iles Fidji	Rotouma.	Fiji	Rotuma.
190	Wyspy Gilbert'a i Ellice	Wyspa Oceanu, wyspa Fanning, Wyspa Bozego Narodzenia (Christmas Island) i Wyspa Waszyngtona. Wylacza się: wyspy Union (Tokelau).	Iles Gilbert et Ellice.	Ile de l'Océan, ile Fanning, ile Christmas et ile Washington. Non compris les iles de l'Union (Tokelau).	Gilbert and Ellice Islands	Ocean Island, Fanning Island, Christmas Island and Washington Island. Excluding: Union Islands (Tokelau).
191	Wyspy Salomona (protektorat brytyjski)		Iles Salomon britanniques		British Solomon Islands Protectorate	
192	Protektorat Tonga czyli Wyspy Przyjacielskie		Tonga, Protectorat de (ou Iles des Amis)		Tonga Protectorate (or Friendly Islands)	
193	Inne wyspy brytyjskie Oceanji	Pitcairn, Ducie, Phoenix Group, Malden, Starbuck, Jarvis, Palmira, wyspy Baker (łącznie z Howland), wyspa Karoliny (łącznie z Flint i Vostok).	Autres iles britanniques de l'Océanie	Pitcairn, Ducie, iles Phoenix, Malden, Starbuck, Jarvis, Palmyra, iles Baker (y compris Howland), ile Caroline (y compris Flint et Vostok).	Other British Pacific Islands	Pitcairn, Ducie, Phoenix Group, Malden, Starbuck, Jarvis, Palmira, Baker Islands (including Howland), Caroline Island (including Flint and Vostok).

Nr.	Kraj (terytorjum statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include
194	Nauru (terytorjum pod mandatem)		Nauru (territoire sous mandat)		Nauru Island (Mandated Territory)	
	Terytorja i posiadłości Stanów Zjednoczonych:		Territoire et Possessions de Etats-Unis:		United States Territory and Possessions:	
195	Hawai	Wyspa Wake.	Hawaï	Ile Wake.	Hawaii	Wake Island.
196	Guam		Guam		Guam	
197	Samoa amerykańskie	Tutuila.	Samoa américain	Toutouila.	American Samoa	Tutuila.
	Kolonje francuskie:		Colonies françaises:		French Colonies:	
198	Oady francuskiej Oceanji	Obejmują: Wyspy Towarzystwie (Tahiti, etc.), Wyspy pod Wiatrem Tahiti (Huahine, Raiatea, Bora-Bora etc.), Tuamotu (Makatea, etc.), Gambier, Markizy, Wyspy Australskie (Tubuai, etc.), Wyspy Rapa i Clipperton.	Etablissements français de l'Océanie	Embrassant: Iles de la Société (Tahiti, etc.), Iles Sous le Vent de Tahiti (Huahine, Raiatea, Bora-Bora, etc.), Tuamotu (Makatea, etc.), Iles Gambier, Marquises Iles Australes (Tubuai etc.), Iles Rapa et Clipperton.	French Settlements in Oceania	Comprising: Society Islands (Tahiti, etc.), Leeward Islands of Tahiti (Huahine, Raiatea, Bora-Bora, etc.), Tuamotu (Makatea, etc.), Gambier, Marquesas, Austral Isles (Tubuai, etc.), Rapa and Clipperton Island.
199	Nowa Kaledonia	Z przyległościami, mianowicie: Ile des Pins, Archipelag Wallis, wyspy Loyalty, wyspy Chesterfield, wyspy Huon, wyspa Walpole, wyspa Futuna i Alofi.	Nouvelle-Calédonie	Dépendances, savoir: Iles des Pins, Archipel de Wallis, Iles Loyalty, Iles Chesterfield, Iles Huon, Ile Walpole, Ile Futuna et Ile Alofi.	New Caledonia	Dependencies, viz Isle of Pines, Wallis Archipelago, Loyalty Islands, Chesterfield Group, Huon Islands, Walpole Island, Futuna and Alofi.
	Kondominjum franko-brytyjskie:		Condominium franco-britannique:		British-French Condominium:	
200	Nowe Hebrydy	Grupa Banks'a i grupa Torres'a.	Nouvelles-Hébrides	Iles de Banks et Iles Torres.	New Hebrides	Banks Group and Torres Group.
	Terytorjum pod mandatem japońskim:		Territoire sous mandat japonais:		Japanese Mandated Territory:	
201	Wyspy Oceanji, terytorja pod mandatem japońskim	Obejmują: a) Wyspy Marshall'a; b) Karoliny Wschodnie; c) Karoliny Zachodnie, w tem wyspy Palau (Pelew); d) Marjany z wyjątkiem wyspy Guam.	Iles de l'Océanie, Territoire sous mandat japonais	Embrassant: a) Iles Marshall; b) Iles Carolines Orientales; c) Iles Carolines Occidentales y compris les Iles Palaos; d) Iles Mariannes à l'exception de Guam.	Japanese Mandated Territory of Pacific Islands	Comprising: (a) Marshall Islands; (b) East Caroline Islands; (c) West Caroline Islands including Pelew or Parao Islands; (d) Marianne (Ladrone) Islands, except Guam.
202	Ziemie arktyczne	Wylacza się: Szpicberg, Grenlandję oraz terytorja rosyjskie i kanadyjskie.	Régions arctiques	Non compris: Spitzberg, Groenland et territoires russes et canadiens.	Arctic Regions	Excluding: Spitsbergen, Greenland and Russian and Canadian Territory.
203	Ziemie antarktyczne	Obszary na morzu Rossa (Ross Dependency), Ziemia Adelfi, Ziemia Wilkesa. Wylacza się: Ziemia Grahama.	Régions antarctiques	Dépendance de Ross, Terre Adélie, Terre Wilkes. Non compris la Terre de Graham.	Antarctic Regions	Ross Dependency, Adélie Land, Wilkes Land, Excluding: Graham's Land.

Nr.	Kraj (terytorjum statystyczne)	Zawiera	Pays (territoire statistique)	A comprendre	Country (statistical territory)	To include
		Połów		Pêche		Fisheries
204	Połów wielorybów: na Północy		Pêcheries de baléine: Nord		Northern Whale Fisheries	
205	Połów wielorybów: na Południu		Pêcheries de baléine: Sud		Southern Whale Fisheries	
206	Wielki Połów	Wylacza się połów wielorybów.	Grande Pêche	Non compris la pêche à la baleine.	Deep Sea Fisheries	Excluding: Whale fishing.
		Aprovizacja okrętów		Approvisionnementnements de navires		Ships' Stores
207	Aprovizacja okrętów cudzoziemskich (Wykaz nieobowiązkowy i wyłącznie przy wywozie).	Opak okrętowy i wszelkie zapasy żywności.	Approvisionnementnements de navires étrangers (facultatif, et à l'exportation seulement).	Combustible de soule et toutes autres marchandises d'avitaillement.	Ships stores for foreign ships (optional, and only for exports)	Bunker fuel and all other stores.
		„Na zlecenie”		„Pour ordre”		„For orders”
208	„Na zlecenie” wyłącznie przy wywozie	Obejmuje: Towary nadane za konsumentem z prawem wyładunku lub „na zlecenie”.	„Pour ordre” (à l'exportation seulement)	Embrassant: Marchandises consignées sur connaissement avec faculté d'option de déchargement ou „pour ordre”.	„For orders” (in exports only)	Comprising: Goods consigned on optional bills of lading or „for orders”.

Część III.

1. Wzmiankowane w drugim ustępie artykułu 3 niniejszej konwencji i niżej wyszczególnione tablice statystyczne winny być opracowane dla okresu dwunastomiesięcznego.

2. Obejmują one pewną ilość artykułów, wchodzących w skład przywozu i wywozu terytorjum, którego tablice te dotyczą, przy czem rzeczony artykuły będą ustalone przez każdą z układających się Wysokich Stron.

3. Tablice dotyczące przywozu winny wykazać dla każdego z wybranych w celu porównania artykułów:

- Kraj pierwotnego (rzeczywistego) pochodzenia czyli kraj produkcji;
- Kraj nadania czyli kraj wysyłki;
- Kraj zakupu.

4. Tablice dotyczące wywozu winny wykazać dla każdego z wybranych w celu porównania artykułów:

- Kraj spożycia;
- Kraj nadania czyli kraj przeznaczenia;

Partie III.

1. Les tableaux statistiques visés au deuxième alinéa de l'article 3 de la présente Convention et spécifiés ci-après, seront établis pour une période de douze mois consécutifs.

2. Ils comprendront un certain nombre des articles faisant partie des importations et des exportations du territoire pour lequel ces tableaux sont dressés, lesdits articles étant déterminés par la Haute Partie contractante intéressée.

3. Les tableaux relatifs aux importations indiqueront, pour chacun des articles choisis aux fins de comparaison:

- Les pays d'origine ou de production;
- Les pays de consignment ou de provenance;
- Les pays d'achat.

4. Les tableaux relatifs aux exportations indiqueront pour chacun des articles choisis aux fins de comparaison:

- Les pays de consommation;
- Les pays de consignment ou de destination;

Part III.

1. The statistical tables referred to in the second paragraph of Article 3 of this Convention and further specified below shall be prepared for a period of twelve consecutive months.

2. These tables shall relate to a number of articles forming part of the import and export trade of the territory in respect of which they are compiled, the said articles being selected by the High Contracting Party concerned.

3. The tables relating to imports shall show for each of the selected articles, for the purposes of comparison:

- The countries of origin or production;
- The countries of consignment or provenance;
- The countries of purchase.

4. The tables relating to exports shall show for each of the selected articles, for the purposes of comparison:

- The countries of consumption;
- The countries of consignment or destination;

c) Kraj sprzedaży.

5. Użyte w paragrafach 3 i 4 wyrażenia winny być rozumiane w sensie następującym:

Jako kraj pierwotnego pochodzenia czyli produkcji, należy rozumieć w stosunku do płodów naturalnych — kraj, w którym zostały one wyprodukowane, zaś w stosunku do wyrobów fabrycznych — kraj, w którym otrzymały one ostateczną formę, w jakiej sprowadzone są do kraju importującego, przy czym zmiana opakowania, przesortowanie lub mieszanie nie mogą być uważane jako przerób.

Jako kraj nadania lub wysyłki, należy rozumieć pierwszy kraj, z którego towar został wysłany pod adresem kraju importującego, niezależnie od tego, czy podczas transportu był on przeładowywany czy też nie, lecz z wyłączeniem transakcji handlowej z krajami pośredniczącymi, o ile były takowe.

Jako kraj zakupu, należy rozumieć kraj, w którym sprzedawca dokonywa swoich czynności handlowych.

Jako kraj spożycia, należy rozumieć kraj, w którym towar znajduje swoje ostateczne przeznaczenie, dla którego został wyprodukowany, lub też kraj, w którym towar ma być poddany uszlachetnieniu, t. j. przeróbce, naprawie, obrobieciu lub udoskonaleniu, przy czym zmiana opakowania, przesortowanie lub mieszanie nie mogą być uważane jako udoskonalenie.

Jako kraj nadania czyli przeznaczenia, należy rozumieć kraj, pod adresem którego towar był rzeczywiście wysłany, bez względu na to, czy w drodze był on przeładowywany, czy też nie, lecz z wyłączeniem transakcji handlowej z krajami pośredniczącymi, o ile były takowe.

Jako kraj sprzedaży, należy rozumieć kraj, w którym nabywca dokonywa swoich czynności handlowych.

6. Okres dwunastomiesięczny zawarowany w paragrafie 1 (p. wyżej) będzie obowiązywał dla każdego kraju najpóźniej od 1 stycznia, następującego po dacie wejścia w życie niniejszej konwencji w stosunku do danego kraju.

c) Les pays de vente.

5. Dans les paragraphes 3 et 4, les expressions suivantes seront prises respectivement dans le sens défini ci-après:

Par pays d'origine ou de production, il faut entendre, s'il s'agit d'un produit naturel, le pays où il a été produit, et, s'il s'agit d'un produit manufacturé, le pays où il a reçu la forme sous laquelle il a été introduit dans le pays d'importation, étant entendu que le réemballage, le réassortiment ou le mélange ne constituent pas une transformation.

Par pays de consignment ou de provenance, il faut entendre le pays d'où la marchandise a été expédiée originairement à destination du pays d'importation, avec ou sans rupture de charge en cours de transport, mais sans transaction commerciale dans les pays intermédiaires, s'il en existe.

Par pays d'achat, il faut entendre le pays où le vendeur exerce son activité commerciale.

Par pays de consommation, il faut entendre le pays où la marchandise doit recevoir la destination en vue de laquelle elle a été produite, ou celui dans lequel elle doit subir une transformation, une réparation ou un complément de main-d'oeuvre, étant entendu que le réemballage, le réassortiment ou le mélange ne constituent pas une transformation ni un complément de main-d'oeuvre.

Par pays de consignment ou de destination, il faut entendre le pays à destination duquel la marchandise est effectivement expédiée avec ou sans rupture de charge en cours de transport, mais sans transaction commerciale dans les pays intermédiaires, s'il en existe.

Par pays de vente, il faut entendre le pays où l'acheteur exerce son activité commerciale.

6. La période de douze mois indiquée au paragraphe 1 ci-dessus commencera à courir pour chaque pays au plus tard le 1er janvier qui suivra la date à laquelle la Convention entrera en vigueur en ce qui concerne ce pays.

(c) The countries of sale.

5. The expressions mentioned below shall, in paragraphs 3 and 4, bear respectively the meanings hereinafter defined:

The expression „country of origin or production“ shall mean, in the case of natural products, the country where the goods were produced, and, in the case of manufactured products, the country where they were transformed into the condition in which they were introduced into the country of import, it being understood that re-packing, sorting and blending do not constitute transformation.

The expression „country of consignment or provenance“ shall mean the country from which the goods were originally despatched to the country of import, with or without breaking bulk in the course of transport, but without any commercial transaction in the intermediate countries (if any).

The expression „country of purchase“ shall mean the country in which the seller of the goods carries on his business.

The expression „country of consumption“ shall mean the country in which the goods will be put to the use for which they were produced, or in which they will undergo a process of transformation, repair or supplementary treatment, it being understood that re-packing, sorting and blending do not constitute transformation or supplementary treatment.

The expression „country of consignment or destination“ shall mean the country to which the goods were actually despatched, with or without breaking bulk in the course of transport, but without any commercial transaction in the intermediate countries (if any).

The expression „country of sale“ shall mean the country in which the purchaser of the goods carries on his business.

6. The period of twelve months referred to in paragraph 1 above shall begin to run in the case of each country, not later than the January 1st next following the date of the entry into force of the Convention in the case of the country concerned.

7. Natychmiast po upływie dwunastomiesięcznego okresu, zastrzeżonego w paragrafie poprzednim. Wysokie układające się Strony naśleżą Komitetowi rzeczoznawców, przewidzianemu w artykule 8, sprawozdania, omawiające wykazane przez praktykę zalety i braki poszczególnych metod klasyfikacji zaleconych w paragrafach 3 i 4.

8. Po otrzymaniu sprawozdań co najmniej od połowy krajów, związanych w danej chwili konwencją, Komitet rzeczoznawców obowiązany jest w ciągu trzech miesięcy przygotować memorandum w sprawie wniosków opartych na wymienionych sprawozdaniach. Memorandum to będzie rozesłane rządowi Wysokich układających się Stron w celu dodatkowego uzgodnienia.

ZALĄCZNIK II.

Statystyka rybołówstwa.

(P. artykuł 4).

Statystyka rybołówstwa winna wykazać:

1° Ilość i wartość wszystkich produktów rybołówstwa morskiego (w tem skorupiaki, małżaki i małże wszelkiego rodzaju) wyładowanych bezpośrednio w kraju, z wyszczególnieniem głównych gatunków ryb, jak również przynależności państwowej statków, z których są wyładowane; zestawienia powinny obejmować nadto, w miarę możliwości, produkty rybołówstwa na wodach wewnętrznych;

2° Ilość i wartość wyżej wymienionych produktów, przywożonych z zagranicy i wywożonych do innych krajów;

3° O ile to okaże się możliwe, ilość głównych produktów rybołówstwa przetwarzanych w kraju;

4° W miarę możliwości, ilość połowu dokonanego przez statki krajowe, bez względu na miejsce wyładowania, oraz ilość wydobytych produktów wodnych;

5° Liczbę osób zajmujących się rybactwem z wyszczególnieniem, w miarę możliwości, podziału według

7. Aussitôt que possible après l'expiration de la période de douze mois visée au paragraphe précédent, les Hautes Parties contractantes intéressées adresseront au Comité d'experts prévu à l'article 8 un rapport indiquant, pour chacune des méthodes de classification indiquées aux paragraphes 3 et 4, les avantages et les inconvénients de tout genre révélés par l'expérience.

8. Quand le Comité d'experts aura reçu des rapports de la moitié des pays pour lesquels la Convention est en vigueur à ce moment, il présentera, dans un délai de trois mois, un avis sur les résultats de l'examen de ces rapports. Cet avis sera communiqué aux gouvernements des Hautes Parties contractantes en vue d'un accord complémentaire.

ANNEXE II.

Statistique des pêcheries.

(Voir Article 4).

La statistique des pêcheries doit indiquer:

1° La quantité et la valeur de tous les produits de la pêche maritime (y compris les crustacés, les mollusques et les coquillages de toutes sortes) débarqués directement dans le pays, en distinguant les principales catégories de poissons, la nationalité des bateaux par lesquels ils sont débarqués; les relevés comprendront également, dans la mesure du possible, les produits de la pêche dans les eaux intérieures;

2° La quantité et la valeur des produits ci-dessus, importés d'autres pays et exportés à destination d'autres pays;

3° Si possible, la quantité des principaux produits de pêcheries préparés dans le pays;

4° Autant que possible, la quantité des poissons pris par des bateaux nationaux, quel que soit le lieu de débarquement, et la quantité des produits aquicoles obtenus;

5° Le nombre des personnes s'occupant de la pêche, en donnant, autant qu'il est possible, la

7. As soon as possible after the expiry of the period of twelve months referred to in the preceding paragraph, the High Contracting Parties concerned shall forward to the Committee of Experts referred to in Article 8, reports stating, in regard to each of the methods of classification referred to in paragraphs 3 and 4, the advantages and drawbacks of all kinds noted in the course of the experiment.

8. The Committee of Experts shall, within three months after the receipt of reports from half the countries in respect of which the Convention is in force at the time of their receipt, present a memorandum showing the results of its consideration of these reports. This memorandum shall be circulated to the Governments of the High Contracting Parties with a view to a supplementary agreement.

ANNEX II.

Statistics of fisheries.

(See Article 4.)

The statistics of fisheries should show:

1. The quantity and value of all products of sea fisheries (including crustaceans, molluscs and shellfish of every kind) landed direct in the country, shown separately according to the principal kinds of fish; and the nationalities of the vessels by which they are landed, including also in the returns, if possible, and so far as it is applicable, the same information in the case of inland-water fisheries.

2. The quantity and value of the products of the fisheries mentioned above imported from other countries and exported to other countries.

3. If possible, the quantity of the principal categories of fishery products prepared in the country concerned.

4. As far as possible, the quantity of fish caught by national vessels, irrespective of the place of landing, and the quantity of aquicultural products taken.

5. The number of persons engaged in fisheries, classified, as far as possible, by sex and accor-

płci oraz z zaznaczeniem, czy rybactwo stanowi ich zajęcie główne czy też poboczne;

6° Liczbę i rodzaj statków krajowych użytych do połowu morskiego i, jeśli to możliwe, do połowu na wodach wewnętrznych;

7° W miarę możliwości, miejsca połowu produktów wyławianych w kraju oraz czas zużyty na połowach tych produktów.

ZALĄCZNIK III.

Statystyka górnicza i hutnicza.

(P. artykuł 5).

Część I.

Postanowienia ogólne stosujące się do wszystkich statystyk górnicznych i hutniczych.

1. Zestawienia produkcji minerałów winny dotyczyć, wyjąwszy zlecenia przeciwne, minerałów w stanie surowym, t. j. w stanie w jakim są wydobyte z kopalń, kamieniołomów i t. p.

2. Zestawienia winny wykazać ogólną produkcję w wadze każdego minerału w stanie surowym, a więc:

a) Dla każdej rudy metalicznej — wagę każdego w niej zawartego metalu;

b) Dla każdej rudy niemetalicznej — wagę każdego z zasadniczych składników, które będą ustalone przez komitet rzeczoznawców, przewidziany w artykule 8 konwencji, lub też przez podkomitet, który może być w tym celu wyłoniony.

3. Zestawienia winny wykazać nie tylko produkcję całego kraju, lecz również według głównych okręgów wydobywania.

4. Jeżeli waga wyrażona będzie w innych jednostkach, a nie w tonach metrycznych, należy jasno określić jednostkę przyjętą oraz jej stosunek do tonny metrycznej.

5. We wszystkich wypadkach niemożności podania ścisłych danych, zgodnych ze wskazaniami niniejszego załącznika, należy podać oszacowanie dla każdej gałęzi produkcji, posiadającej jakiegokolwiek znaczenie.

répartition par sexe et en indiquant si la pêche constitue l'occupation principale ou secondaire;

6° Le nombre et les catégories des bateaux nationaux employés à la pêche maritime et, si possible, à la pêche dans les eaux intérieures;

7° Autant qu'il est possible, les endroits d'où proviennent les produits des pêcheries débarqués dans le pays et la durée du temps employé à la pêche de ces produits.

ANNEXE III.

Statistiques minières et métallurgiques.

(Voir Article 5).

Partie I.

Dispositions générales applicables à toutes les statistiques minières et métallurgiques.

1. Les relevés de la production des minéraux s'appliqueront, sauf disposition contraire, aux minéraux bruts, tels qu'ils sont extraits des mines, carrières, etc.

2. Les relevés indiqueront la production totale, en poids, de chacun des minéraux bruts, ainsi que:

a) Pour chacun des minerais métalliques, le poids de chacun des métaux contenus;

b) Pour chacun des minerais non métalliques, le poids de chacun des éléments constitutifs essentiels, tels qu'ils seront déterminés par le Comité d'experts prévu à l'article 8 de la Convention ou par un sous-comité qui pourra être constitué à cet effet.

3. Les relevés indiqueront non seulement la production de l'ensemble du pays, mais aussi celle des principales régions productrices.

4. Lorsque le poids est exprimé au moyen d'une unité autre que la tonne métrique, l'unité employée ainsi que le rapport entre cette unité et la tonne métrique devront être indiqués clairement.

5. Dans tous les cas où il n'est pas possible de recueillir des données exactes, telles qu'elles sont définies dans la présente annexe, il sera fourni des évaluations pour toute production de quelque importance.

ding to whether fishing is their main or their secondary employment.

6. The number and classes of national boats employed in sea fishing and, if possible, in inland-water fishing.

7. As far as possible, the localities in which the fishery products landed in the country were obtained and the periods spent in obtaining such products.

ANNEX III.

Mineral and metallurgical statistics.

(See Article 5).

Part I.

General Provisions Applying to all mineral and metallurgical statistics.

1. Returns of mineral production shall, unless otherwise specified, relate to the raw mineral as extracted from the mines, quarries, etc.

2. The returns shall show the total production for each raw mineral by weight and also:

(a) In the case of each of the metallic minerals, the weights of each of the metals contained therein;

(b) In the case of each of the minerals, other than metallic minerals, the weights of each of the essential constituent elements (as defined by the Committee of Experts referred to in Article 8, or such sub-committee as may be appointed for the purpose).

3. Returns shall show, not only the production of the country as a whole, but also that of the chief producing districts.

4. When the weight is given in a unit other than the metric ton, the unit employed and also its relation to the metric ton should be clearly indicated.

5. If in any case it is not possible to compile exact data as defined in this Annex, estimates shall be given in respect of any production which is of importance.

Część II.

Postanowienia specjalne.

A. Minerale niemetaliczne.

I. Węgiel.

Zestawienia winny wykazać wagę netto węgla kamiennego i brunatnego, po potrąceniu bezużytecznych odpadków, otrzymanych przy płótcze i sortowaniu.

Należy podać następujące zestawienia:

1° Zestawienia miesięczne podające:

Produkcję ogólną: a) węgla kamiennego, b) węgla brunatnego;

Liczbę dni roboczych w miesiącu;

Przeciętną liczbę zatrudnionych, w tem liczbę zatrudnionych pod ziemią i na powierzchni, lecz z wyłączeniem personelu administracyjnego i technicznego oraz personelu biurowego;

Produkcję ogólną przedsiębiorstw górniczych — koksu, brykietów, węgla i brykietów węgla brunatnego;

2° Zestawienia roczne podające:

Produkcję ogólną: a) węgla kamiennego, b) węgla brunatnego;

Produkcję ogólną koksu, brykietów z węgla kamiennego i z węgla brunatnego, w tem produkcję innych zakładów poza przedsiębiorstwami górniczymi;

Przeciętną liczbę zatrudnionych: a) pod ziemią i b) na powierzchni oraz c) sumę tych dwóch grup, z wyodrębnieniem w miarę możliwości danych dla obojga płci, dla dorosłych i młodocianych, jak również dla personelu eksploatacyjnego (łącznie z personelem robotniczym nadzorczym) z jednej strony i dla personelu administracyjnego i technicznego oraz dla personelu biurowego z drugiej strony.

II. Inne rudy niemetaliczne.

Zestawienia winny wykazać ogólną produkcję rud wydobytych ze wszystkich kopalń, kamieniołomów i innych przedsiębiorstw; dla rud takich, jak potas i siarka należy podać ogólną wagę zasadniczych części składowych.

Partie II.

Dispositions spéciales.

A. Minéraux non métalliques.

I. Charbon.

Les relevés indiqueront le poids net du charbon et du lignite, déduction faite des déchets non utilisables après le lavage et le triage.

Les relevés suivants seront fournis:

1° Relevés mensuels indiquant:

La production totale: a) de houille; b) de lignite;

Le nombre de jours ouvrables du mois;

L'effectif moyen du personnel, y compris le personnel employé au fond et à la surface, mais à l'exclusion du personnel administratif et technique et du personnel de bureau;

La production totale dans les entreprises minières, de coke, de briquettes de charbon et de briquettes de lignite;

2° Relevés annuels indiquant:

La production totale: a) de houille; b) de lignite;

La production totale de coke, de briquettes de charbon et de briquettes de lignite, y compris la production des établissements autres que les entreprises minières;

L'effectif moyen du personnel employé: a) au fond, et b) à la surface; c) le total de ces deux groupes, en fournissant, autant qu'il est possible, des chiffres distincts pour les deux sexes et pour les adultes et les jeunes gens, ainsi que pour le personnel de l'exploitation (y compris le personnel ouvrier de surveillance) d'une part, pour le personnel administratif et technique et le personnel de bureau, d'autre part.

II. Autres minerais non métalliques.

Les relevés indiqueront la production totale du minerai extrait de toutes les mines, carrières et autres exploitations; dans le cas de minerais tels que ceux de potasse et de soufre, les relevés indiqueront le poids total des éléments constitutifs essentiels.

Part II.

Special provisions.

A. Non-Metallic Minerals.

I. Coal.

The returns shall show the net weight of the coal and lignite, excluding unusable waste after washing and picking.

The following returns shall be given:

1. Monthly returns showing:

Total production of: (a) coal; and (b) lignite;

Number of working days in the month;

Average number of persons employed, including those employed underground and on the surface, but excluding administrative, technical, and clerical staff;

Total production at the mining establishments of coke, coal briquettes and lignite briquettes.

2. Annual returns showing:

Total production of: (a) coal; and (b) lignite;

Total production of coke, coal briquettes and lignite briquettes including that of non-mining establishments;

Average number of persons employed: (a) underground, (b) on the surface, and (c) the total of those employed under and above ground, and, where practicable, under the following headings: male and female, adults and young persons, operative staff (including workers engaged in supervision) and administrative, technical and clerical staff.

II. Other Non-Metallic Minerals.

The returns shall show the total production of mineral extracted from all mines, quarries and other workings, and, in the case of such minerals as potash and sulphur, the total weight of the essential constituent elements.

B. Ruda żelazna.

Należy podać następujące zestawienia:

1° Zestawienia miesięczne podające:

- a) Produkcję ogólną;
- b) Przeciętną liczbę zatrudnionych (zaznaczyć czy podane liczby obejmują również personel administracyjny i techniczny oraz personel biurowy);

2° Zestawienia roczne podające:

- a) Produkcję ogólną rudy surowej oraz zawartego w niej żelaza dla każdej z następujących kategorii rud: magnetyt, hematyt, karbonat, mangan, ferromangan, ferrochrom, ferronikiel.

W zestawieniach podana będzie również waga manganu, chromu i niklu zawartych w rudach manganowej, chromowej i niklowej.

Nadto każdy kraj będzie starał się o zebranie danych, dotyczących rudy żelaznej, otrzymanej przy prażeniu piryków, z wyszczególnieniem jej wagi ogólnej oraz wagi zawartego w niej żelaza.

b) Przeciętną liczbę zatrudnionych (zaznaczyć czy podane liczby obejmują również personel administracyjny i techniczny oraz personel biurowy).

Kwestja ewentualnego podziału rud żelaznych na kategorie według zawartości fosforu będzie rozpatrzona przez Komitet przewidziany w paragrafie 2 b) I-ej części niniejszego załącznika. Komitet poda również definicję rud manganowej, chromowej i niklowej, uwzględniając propozycje poczynione w tej mierze przez Międzynarodową Izbę Handlową w referacie przedstawionym na Konferencji Genewskiej.

C. Rudy metaliczne, nieżelaziste.

Zestawienia podadzą:

a) Ogólną produkcję rudy wydobytej ze wszystkich kopalń, kamieniołomów i w innych przedsiębiorstwach oraz wagę metalu zawartego w danej rudzie;

b) Przeciętną liczbę zatrudnionych (zaznaczyć czy podane liczby obejmują również personel administracyjny i techniczny oraz personel biurowy).

B. Minerai de fer et minette.

Les relevés suivants seront fournis:

1° Relevés mensuels indiquant:

- a) La production totale;
- b) L'effectif moyen du personnel (indiquer si les chiffres fournis comprennent le personnel administratif et technique et le personnel de bureau);

2° Relevés annuels indiquant:

- a) La production totale du minerai brut et celle du fer contenu dans le minerai, pour chacune des catégories suivantes: magnétite, hématite, minerai carbonaté, minerais ferro-manganèse, ferrochrome et ferro-nickel.

Les relevés indiqueront également le poids du manganèse, du chrome et du nickel contenus dans les minerais ferro-manganèse, ferro-chrome et ferro-nickel.

Chaque pays devra s'efforcer d'obtenir des données sur le minerai de fer provenant du grillage des pyrites de fer, sur son poids total et sur le poids de fer contenu.

b) L'effectif moyen du personnel (indiquer si les chiffres fournis comprennent le personnel administratif et technique et le personnel de bureau).

La question de la division éventuelle des minerais de fer en diverses catégories selon la teneur en phosphore, sera renvoyée à l'examen du comité prévu au paragraphe 2 b) de la partie I de la présente annexe. Le comité donnera une définition des minerais ferro-manganèse, ferrochrome et ferro-nickel, en tenant compte des propositions formulées par la Chambre de Commerce internationale dans son rapport présenté à la Conférence de Genève.

C. Minerais métalliques non ferreux.

Les relevés indiqueront:

a) La production totale du minerai extrait de toutes les mines, carrières et autres exploitations et le poids du métal contenu dans le minerai;

b) L'effectif moyen du personnel (indiquer si les chiffres fournis comprennent le personnel administratif et technique et le personnel de bureau).

B. Iron Ore and Ironstone.

The following returns shall be given:

1. Monthly returns showing:

- (a) Total production;
- (b) Average number of persons employed (it shall be stated whether administrative, technical and clerical staff is or is not included in the figures).

2. Annual returns showing:

- (a) Total production of iron ore and of the iron content of such ore under each of the following headings, viz., Magnetite, Hematite, Carbonate, Manganiferous, Chromiferous and Nickeliferous Iron Ores.

The weight of manganesc, chromium and nickel contained in the manganiferous, chromiferous and nickeliferous iron ores shall also be given.

An endeavour should be made to obtain and show particulars of iron ore produced from the roasting of iron-pyrites, showing the total weight and total iron content.

(b) Average number of persons employed (it should be stated whether administrative, technical and clerical staff is included in the figures).

The question of the division, if any, of iron ores into different classes according to phosphorus content shall be referred to the Committee specified in paragraph 2 (b) of Part I of this Annex, which shall also be asked to lay down a definition for manganiferous, chromiferous and nickeliferous iron ores. The attention of the Committee shall be directed to the proposals of the International Chamber of Commerce contained in its report submitted to the Conference of Geneva.

C. Non-Ferrous Metallic Ores.

The returns shall show:

(a) Total production of ore extracted from all mines, quarries and other workings and total weight of the metallic content.

(b) Average number of persons employed (it should be stated whether administrative, technical and clerical staff is or is not included in the figures).

D. Metale.**I. Żelazo i stal.**

1° Surówka. — Należy podać następujące zestawienia:

a) Zestawienia miesięczne z wykazaniem produkcji każdej z następujących kategorii:

Surowiec żelaza hematytowy (Komitet wzmiankowany w paragrafie 2b) 1-ej części niniejszego załącznika ustali granicę zawartości fosforu dla tej kategorii surowca, przy uwzględnieniu propozycji, poczynionych w tej mierze przez Międzynarodową Izbę Handlową w referacie przedstawionym na Konferencji Genewskiej);

Surowiec zasadowy dla wyrobu stali;

Stopy żelaza;

Wszelkie inne rodzaje surówki.

b) Zestawienia roczne podające, oprócz produkcji ogólnej dla każdej z wyżej wymienionych kategorii, produkcję poszczególnych surowców mieszanych (surowiec żelaza manganowy, krzemowy i t. p.);

c) Zestawienia roczne podające liczbę istniejących wielkich pieców dla produkcji surowca żelaza, z wyodrębnieniem wielkich pieców, pieców elektrycznych i innych sposobów produkcji.

Zestawienia miesięczne podające, dla tychże kategorii, liczbę wielkich pieców istniejących i czynnych;

d) Zestawienia roczne, możliwie najszczegółowsze, podające ilości rudy żelaznej, rudy manganowej i starego żelaza, zużyte do wyrobu surowca żelaza.

Komitet wzmiankowany w paragrafie 2b) 1-ej części niniejszego załącznika obowiązany jest zdefiniować rudę manganową.

2° Stal i żelazo pudłowe. — Należy podać następujące zestawienia:

a) Zestawienia miesięczne wyrobu stali z wyodrębnieniem wyprodukowanych ilości: 1° bloków stalowych, 2° odlewów pierwszego topienia, z każdorazowym wyszczególnieniem niżej wymienionych sposobów produkcji:

Proces Siemens'a — Martin'a:
a) kwasowy, b) zasadowy;

D. Métaux.**I. Fer et acier.**

1° Fonte.—Les relevés suivants seront fournis.

a) Relevés mensuels indiquant la production de chacune des catégories ci-après:

Fonte hématite (le comité mentionné au paragraphe 2 b) de la partie I de la présente annexe sera chargé de définir la limite de la teneur en phosphore pour cette catégorie en tenant compte des propositions formulées par la Chambre de Commerce internationale dans son rapport présenté à la Conférence de Genève);

Fonte basique, pour la fabrication de l'acier;

Ferro-alliages;

Toutes autres catégories de fonte;

b) Relevés annuels indiquant, outre la production totale de chacune des catégories ci-dessus, la production de chacun des divers ferro-alliages (ferro-silicium, ferro-manganèse, etc.);

c) Relevés annuels du nombre des hauts fourneaux existants pour la production de la fonte, en distinguant les hauts fourneaux, les fours électriques et les autres procédés de fabrication.

Relevés mensuels indiquant, pour les mêmes catégories, le nombre des hauts fourneaux existants et des hauts fourneaux en activité;

d) Relevés annuels aussi complets que possible, indiquant les quantités de minerais de fer et de manganèse et de ferrailles utilisées pour la fabrication de la fonte.

Le comité visé au paragraphe 2 b) de la partie I de la présente annexe, sera chargé de définir le minerai de manganèse.

2° Acier, fer puddlé. — Les relevés suivants seront fournis:

a) Relevés mensuels de la production d'acier en indiquant séparément: 1° pour les lingots, 2° pour les moulages en première fusion, les quantités produites en distinguant, dans chaque cas, les procédés de fabrication ci-après:

Procédé Siemens-Martin: a) acide; b) basique;

D. Metals.**I. Iron and Steel.**

(i) Pig iron. — The following returns shall be given:

(a) Monthly returns showing the total production of each of the following:

Hematite pig-iron (the Committee referred to in paragraph 2 (b) of Part I of this Annex shall be asked to define the limit of phosphorus for this class; the attention of the Committee shall be directed to the proposal of the International Chamber of Commerce contained in its report — mentioned above);

Basic pig-iron for the manufacture of steel;

Ferro-alloys;

All other pig-iron;

(b) Annual returns showing both the total production under the headings mentioned in paragraph (a) above and, in the case of ferro-alloys, the production of each category of such alloys (i.e., ferro-silicon, ferro-manganese, etc.);

(c) Annual returns showing the number of furnaces in existence for the production of pig-iron, distinguishing between blastfurnaces, electric furnaces and other processes of manufacture.

Monthly returns showing separately, under the above headings, the number of furnaces existing and the furnaces in operation;

(d) Annual returns, as complete as possible, of the quantities of iron and manganese ore and scrap used in the manufacture of pig-iron.

The definition of manganese ore shall be given by the Committee of Experts referred to above in paragraph 2 (b) of Part I of this Annex.

(ii) Steel and Puddled Iron. — The following returns shall be given:

(a) Monthly returns of the production of steel, indicating separately: (1) Ingots and (2) Castings direct from the furnace, showing in each case the production according to each of the following methods of manufacture:

Open-hearth (Siemens-Martin) process: (a) Acid; (b) Basic;

Proces Bessemer'a: a) kwasowy, b) zasadowy;

Piec elektryczny;

Inne sposoby wyrobu stali (w tem bezposrednie przetopienie rudy);

b) Zestawienia miesięczne wyrobu żelaza pudłowego;

c) Zestawienia roczne liczby pieców, gruszek Bessemer'a i t. p., istniejących w kraju dla wyrobu stali i żelaza pudłowego, z wyodrębnieniem poszczególnych sposobów produkcji, wymienionych w paragrafie a);

d) Zestawienia roczne ogólnej produkcji żuzli otrzymanych przy defosforzacji;

e) Zestawienia roczne jak najszczegółowsze ilości: 1° surówki żelaza i 2° starego żelaziwa, zużytych do wyrobu bloków, odlewów pierwszego topienia i żelaza pudłowego, z wyodrębnieniem poszczególnych sposobów produkcji, wymienionych w paragrafie a);

f) Zestawienia miesięczne jak najszczegółowsze ilości półproduktów i wyrobów gotowych. Komitet przewidziany w paragrafie 2b) I-ej części niniejszego załącznika ustali w tym celu odpowiednią klasyfikację, obejmującą: 1° wykaz kategorii uważanych jako niezbędne minimum i 2° wykaz bardziej szczegółowej kategorii uważanych za pożądane. Komitet uwzględni przytem klasyfikację przyjętą przez Międzynarodową Izbę Handlową.

II. Inne metale.

Zestawienia obejmują ogólną produkcję odlewniczą.

ZALĄCZNIK IV.

Spis produkcji przemysłowej.

(P. artykuł 6).

1. Okres objęty dochodzeniem.

W ogólności dostarczane dane winny obejmować rok kalendarzowy. W stosunku do przedsiębiorstw, w których zamknięcia rachunkowe sporządzane są z jakąkolwiek inną datą, a nie na 31 grudnia, należy podać liczby z tego roku ra-

Convertisseur: a) acide; b) basique;

Four électrique;

Autres procédés de fabrication (y compris la conversion directe du minerai);

b) Relevés mensuels de la production de fer puddlé;

c) Relevés annuels du nombre des fours, convertisseurs, etc., existant dans le pays pour la production d'acier et de fer puddlé en distinguant les divers procédés mentionnés au paragraphe a);

d) Relevés annuels de la production totale des scories de déphosphoration;

e) Relevés annuels aussi complets que possible, des quantités: 1° de fonte et 2° de ferrailles, employées pour la production des lingots, des moulages en première fusion et du fer puddlé, en distinguant les divers procédés de fabrication mentionnés au paragraphe a);

f) Relevés mensuels aussi détaillés que possible des quantités de demi-produits et de produits finis. Le comité visé au paragraphe 2 b) de la partie I de la présente annexe établira, à cet effet, une classification appropriée comportant: 1° une liste indiquant les catégories considérées comme un minimum nécessaire, et, 2° une liste plus complète des catégories considérées comme désirables. Le comité tiendra compte de la classification adoptée par la Chambre de Commerce internationale.

II. Autres métaux.

Les relevés indiqueront la production totale de fonderie.

ANNEXE IV.

Recensement de la production industrielle.

(Voir Article 6.)

1. Période sur laquelle porte chaque enquête.

Les chiffres fournis doivent en général se rapporter à l'année civile. Pour les entreprises dont les comptes sont arrêtés à une date autre que le 31 décembre, on prendra les chiffres afférents à l'année de compte dont la plus

Converter process: (a) Acid; (b) Basic;

Electric-furnace process;

Other processes (including direct conversion from ore);

(b) Monthly returns of the production of puddled iron;

(c) Annual returns showing the number of furnaces, converters, etc., in existence in the country for the production of steel and puddled iron, distinguishing between the methods of manufacture enumerated in paragraph (a);

(d) Annual returns of the total production of phosphoric basic slag;

(e) Annual returns, as complete as possible, of: (1) pig-iron and (2) scrap, consumed in the production of ingots, of castings direct from the furnace and of puddled iron, distinguishing between methods of manufacture enumerated in paragraph (a);

(f) Monthly returns, as detailed as practicable, of semi-finished and finished products. The Committee referred to above in paragraph 2 (b) of Part I of this Annex shall draw up a suitable classification for this purpose, containing a list showing: (1) the classes considered necessary as a minimum and (2) those additional classes considered desirable. The attention of the Committee shall be drawn to the classification contained in the report of the International Chamber of Commerce submitted to the Conference of Geneva.

II. Other Metals.

Annual returns shall be given showing the total smelter production.

ANNEX IV.

Census of industrial production.

(See Article 6.)

1. Period of Enquiry.

The particulars to be ascertained should relate, in general, to the calendar year. In the case of enterprises whose accounts are prepared for a year ending otherwise than on December 31st, however, particulars should be taken

chunkowego, którego większość miesięcy wchodzi w skład roku kalendarzowego, objętego przez spis.

2. Przedmiot spisu.

a) Spis produkcji przemysłowej winien objąć wszystkie gałęzie produkcji, łącznie z budownictwem i innymi działami przemysłu budowlanego oraz z przemysłem górniczym i hutniczym.

b) Dla czynności związanych częściowo z przemysłem przetwórczym, częściowo zaś z rolnictwem, rybactwem, transportem lub handlem (jako to: mleczarstwo, mycie wełny, ubój bydła, tartaki, przedsiębiorstwa do pakowania i t. p.), należy w każdym poszczególnym wypadku ustalić, czy rodzaj, organizacja i metoda pracy w danym przedsiębiorstwie pozwalają je zaliczyć raczej do przemysłu, czy też do rolnictwa, transportu i t. d., i czy wobec tego powinno czy nie powinno ono figurować w spisie przemysłowym.

3. Zakłady objęte dochodzeniem.

a) W zasadzie należy zebrać o wszystkich zakładach, wchodzących w skład gałęzi przemysłowych objętych spisem, zgodnie z wyżej podanym paragrafem 2-im, informacje, czy są to zakłady należące do osób prywatnych fizycznych czy prawnych, spółek akcyjnych, spółdzielni, przedsiębiorstw państwowych lub samorządowych.

b) Ponieważ zebranie dokładnych i wiarogodnych informacji w stosunku do drobnych przedsiębiorstw nastęrcza specjalne trudności, we wszystkich wypadkach, gdy produkcja ogólna tych przedsiębiorstw jest stosunkowo nieznaczna w stosunku do ogólnej wytwórczości danej gałęzi przemysłu, należy ograniczyć się do zebrania o tych przedsiębiorstwach zasadniczych danych, służących za podstawę do obliczenia dla nich sum ogólnych, które będą dołączone do liczb otrzymanych dla dużych zakładów przemysłowych. Otrzymane w ten sposób liczby szacunkowe należy podawać oddzielnie.

grande partie sera comprise dans l'année à laquelle se rapportera le recensement.

2. Objet du recensement.

a) Le recensement de la production doit englober toutes les branches de l'activité industrielle, y compris le bâtiment et les autres modes de construction, les mines et la métallurgie.

b) Pour les opérations qui se rattachent, par certains côtés, à l'industrie manufacturière, par d'autres à l'agriculture, à la pêche, aux transports ou au commerce (telles que la laiterie, le lavage de la laine, l'abatage des animaux, la scierie, l'emballage, etc.), il faudra déterminer, dans chaque cas, si la nature du travail, son organisation, les procédés employés le font rentrer plutôt, soit dans l'industrie, soit dans l'agriculture, les transports, etc., et si, dès lors, il doit ou non figurer dans le recensement de l'industrie.

3. Etablissements compris dans l'enquête.

a) En principe, il faudrait être renseigné sur tous les établissements faisant partie des industries comprises dans le recensement, comme il est dit au paragraphe 2 ci-dessus, qu'ils appartiennent à des particuliers, à des sociétés civiles, anonymes ou coopératives, à l'État ou à des administrations locales.

b) En raison des difficultés particulières que présente la réunion de renseignements précis et dignes de foi concernant de très petites entreprises, dans tous les cas où leur production totale sera relativement peu importante, par rapport à celle de l'industrie considérée, on se bornera à relever, en ce qui les concerne, les données les plus simples et on évaluera, d'après ces données, les chiffres globaux à ajouter à ceux qui auraient été relevés dans les grands établissements. Ces estimations seront indiquées séparément.

for the business year of which the major part falls within the calendar year to which the Census relates.

2. Scope of Enquiry.

(a) The Census of industrial production should cover all branches of manufacturing activity, including building and other works of construction, and also mining and metallurgy.

(b) In the case of operations on the border line between manufacturing industry on the one hand, and agriculture, fishing, transport or commerce on the other (such as dairying, wool-scouring, slaughtering, sawmilling, packing, etc.), it will be necessary to determine in each case whether the nature and the organisation of the work and the processes employed are rather characteristic of industry than of agriculture, transport, etc., and whether these operations should or should not fall within the scope of a Census of industrial production.

3. Limits of Enquiry.

(a) In principle, particulars should be secured in respect of all establishments in the industries covered by the Census (see Section 2 above), whether owned by private persons or firms, by joint-stock companies or co-operative organisations, or by the State or local government authorities.

(b) In view of the special difficulties connected with securing reliable and adequate information in the case of very small establishments, it is recommended that, where the production of such establishments is in the aggregate of small importance in proportion to that of the industry concerned, the particulars required from them should be limited to the simplest data, and that aggregate figures for the industry should be prepared by adding to the particulars, ascertained for the larger establishments, estimates of the aggregates for the small establishments prepared on the best available basis from the data thus obtained. The estimated figures should be shown separately from the others.

W razie gdy produkcja ogólna drobnych zakładów, a mianowicie zakładów domowych, stanowi na tyle znaczną część ogólnej wytwórczości danego przemysłu, że obliczenie szacunkowe jest niewystarczające, korzystnym będzie sprecyzować poszczególne momenty tej produkcji zapomocą specjalnych ankiet, ograniczających się do zakładów uznanych za najbardziej typowe.

c) Naprawa, wykończenie i prace na zamówienie, wykonywane z materiałów dostarczonych przez klientów, powinny być objęte spisem, z uwzględnieniem zastrzeżeń wzmiankowanych w ustępie b) niniejszego paragrafu.

4. Jednostka dochodzenia.

Dane powinny być dostarczone oddzielnie dla każdego zakładu. Jeśli jedno i to samo przedsiębiorstwo wykonywa prace z różnych dziedzin przemysłu i w różnych zakładach, obowiązane jest ono dostarczyć dane oddzielnie dla każdego zakładu. Jeśli w jednym zakładzie wykonywa się prace z różnych dziedzin przemysłu, dla których prowadzone są oddzielne księgi rachunkowe i które w danym kraju przeważnie wykonywane są niezależnie od drugiej, pożądanem jest, by dostarczone dane ujmowały każdy z tych przemysłów z osobna.

Wyodrębnienie to nie jest jednakże konieczne w stosunku do tych przemysłów, które odgrywają rolę pomocniczą względem przemysłu głównego, np. naprawa wozów używanych do własnych potrzeb.

5. Główne elementy dochodzenia.

A. Wyroby i materiały zużyte.

W celu uniknięcia dwukrotnego wpisywania danych, dotyczących poszczególnych stadiów produkcji tegoż samego przedmiotu w różnych zakładach przemysłowych oraz wartości wytwarzanych w każdym z tych zakładów, należy przestrzegać następujących przepisów:

a) Wyroby. — We wszystkich

Dans le cas où la production totale des petits établissements et, notamment, des ateliers de famille, représente une fraction de la production d'une industrie trop grande pour qu'une telle évaluation soit suffisante, il y aura avantage à en préciser les éléments par des enquêtes spéciales, limitées aux établissements choisis comme les plus typiques.

c) Les réparations, le finissage ou le travail à façon, exécutés avec des matériaux fournis par le client, devront être compris dans le recensement, sous réserve des indications du paragraphe b) ci-dessus.

4. Unités sur lesquelles portera l'enquête.

Les chiffres fournis doivent être spéciaux à chaque établissement. Quand une même entreprise exerce plusieurs industries dans des établissements distincts, elle devra fournir séparément les chiffres relatifs à chacun d'eux. Quand, dans un même établissement, il est exercé plusieurs industries pour lesquelles il est tenu des comptes distincts et qui, dans le pays, sont le plus souvent exercées séparément, il est désirable que les chiffres soient fournis séparément pour chacune de ces industries.

Cette séparation des comptes ne sera néanmoins pas nécessaire pour les industries qui ne sont que des accessoires d'une industrie principale, comme, par exemple, la réparation des véhicules dont celle-ci fait usage.

5. Eléments principaux de l'enquête.

A. Produits et dépenses.

Pour éviter tout double emploi dans les chiffres relatifs aux différentes phases de la production d'un même objet dans des établissements différents et aux valeurs créées dans chacun d'eux, les principes ci-après devront être observés:

a) Produits. — Les chiffres re-

In cases in which the aggregate production of small establishments, in particular that of domestic workshops, represents a proportion of the production in the industry concerned too great to be treated satisfactorily by means of such estimates, the particulars relating to small establishments might advantageously be ascertained by means of special enquiries limited to selected representative establishments.

(c) Repair and finishing work and executed upon material supplied by customers should be included except in so far as the conditions of the preceding paragraph apply.

4. Units of Enquiry.

The particulars to be ascertained should relate to individual establishments. In cases in which a firm carries on several industries in separate establishments, separate particulars should be obtained for each such establishment. Where, in the same works or factory, there are carried on branches of industry for which it is customary to maintain separate accounts, such branches being also commonly carried on as separate enterprises in the country concerned, separate particulars relating to each of these branches are desirable.

This separation of accounts should, however, not be regarded as essential in respect of small branches subsidiary to the main establishments, such, for example, as those engaged in carrying out repairs to vehicles used in connection with the main business of the establishment concerned.

5. The Main Heads of Enquiry.

A. Products and Costs.

In order that the results secured may permit of the elimination of duplicate records of the same goods by different establishments, and of the determination of the values created in the course of manufacturing processes, the following particulars should be ascertained:

(a) Products. — Particulars re-

wypadkach, gdy szczegółowe wykazanie ilości pociągnęłoby za sobą wyliczanie zbyt wielkiej liczby przedmiotów, wyszczególnionych pojedynczo lub w drobnych grupkach — można pominąć dane dotyczące ilości wyprodukowanych i ograniczyć się jedynie do wykazania wartości.

Należy wyodrębnić dane dla każdej grupy wyrobów, mających większe znaczenie w życiu gospodarczym kraju lub danego okręgu. Poddziały winny być na tyle szczegółowe, żeby ilości mogły być wykazane w jednostkach dostosowanych do właściwości omawianych przedmiotów.

Wartości poszczególnych wyrobów winny być wyrażone pieniężnie, według ceny gotówkowej w czasie i w miejscu ich wydania nabywcy przez producenta lub jego pracowników. Wyroby, znajdujące się na warsztacie na początku i w końcu roku uwzględnionego, winny być oszacowane według ceny zużytych materiałów i kosztów dokonanej w tym czasie pracy. Wyroby wykonane w ciągu roku i nie sprzedane przed końcem tegoż roku winny być oszacowane według ceny bieżącej w tym czasie.

Towary, przesyłane z jednego zakładu do drugiego, należącego do tegoż właściciela, i które zgodnie z wymogami paragrafu 4-go winny być uwzględnione w każdym z tych zakładów oddzielnie, będą oszacowane według ceny bieżącej w chwili ich przestania.

b) Zużycie materiałów. — Ilość i wartość materiałów, zużytych w celu otrzymania wyżej wzmiankowanych w ustępie a) wyrobów, winny obejmować również materiały zużyte do remontu budynków i urządzeń przeznaczonych dla danej produkcji, o ile ten remont jest wykonywany przez personel własny zakładu. Należy wyodrębnić dane dla najważniejszych z pośród zużytych materiałów, dla surowców i półproduktów, dla kosztów opału, energii elektrycznej lub innej, dla kosztów zużytych i zastąpionych przez nowe narzędzia oraz materiałów służących do opakowania. Do wykazów ilościowych i do charakteru wyszczególnień należy sto-

latifs aux quantités produites pourront être omis et les valeurs seules seront indiquées, dans tous les cas où le dénombrement complet des quantités impliquerait l'énumération d'un nombre excessif d'objets désignés individuellement ou par très petits groupes.

Des chiffres spéciaux doivent être donnés pour chaque classe de produits ayant une grande importance dans la vie économique du pays ou du district envisagé. Les subdivisions doivent être poussées assez loin pour que les quantités soient indiquées en unités adaptées à la nature des objets dont il s'agit.

Les valeurs des divers produits doivent être indiquées en monnaie, d'après le prix au comptant, à l'époque et à l'endroit où ils sont livrés aux acheteurs par le producteur ou par son personnel. Les produits en cours de fabrication au début et à la fin de l'année envisagée seront évalués d'après le prix des matériaux employés et du travail effectué à ces dates. Les produits fabriqués dans l'année et non vendus à son expiration seront estimés au prix courant à cette date.

Les marchandises transférées d'un établissement à un autre appartenant au même propriétaire, et pour lesquelles des renseignements distincts doivent être fournis d'après le paragraphe 4 ci-dessus, doivent être évaluées au prix courant au moment du transfert.

b) Matériaux employés. — Les quantités et la valeur des matériaux utilisés pour obtenir les produits visés au paragraphe a) ci-dessus doivent comprendre les matériaux employés à la réparation des bâtiments et de l'outillage affectés à cette production, quand ces réparations sont effectuées par le personnel de l'établissement. Des chiffres spéciaux seront donnés pour les matériaux les plus importants, matières premières ou demi-produits, pour les prix des combustibles, de l'énergie électrique ou autre, pour les outils remplacés et les emballages utilisés. Des restrictions correspondant à celles qui figurent au para-

lating to quantity may be omitted and values only shown in respect of products the nature of which is such as to require, for a rational statement of quantity, an exhaustive enumeration of the various items of output singly or in very small groups.

Separate particulars should be given in respect of each class of products having a considerable importance in the economic life of the country or district to which the Census relates. The subdivision of the various classes of products should be carried far enough to permit of a statement of their quantity in terms of a unit suitable to their nature.

The values of the several products to be ascertained should be their cash value at the time and place of delivery to purchasers by the producers or their employees. Partially finished goods in stock at the beginning and at the end of the year to which the accounts relate should be valued on the basis of the material used and work done on such goods up to the date of valuation for the purposes of the Census. Goods remaining unsold at the end of the year in which they were manufactured should be included at their market value at the end of that year.

Goods transferred from one establishment to another under the same ownership, separate particulars for which are ascertained in accordance with Section 4 above, should be recorded at their market value at the time of transfer.

(b) Materials used. — The quantities and values of the materials used in the production of the goods enumerated according to the principles specified in (a) above should include materials used in repairs to buildings and plant employed in their production, when such repairs are carried out by the employees of the establishment. Separate particulars should be ascertained for each of the more important materials, both raw and partially manufactured, for the cost of fuel and electric or other power consumed, for tools replaced and for packing material used in the year of account. Limitations corresponding

sować zastrzeżenia analogiczne do wymienionych w wyżej podanym ustępie a).

Wartość materiałów będzie wskazana przez ich cenę w gotówce, w czasie i miejscu ich dostawy do nabywców. Produkty częściowo przerobione (półfabrykaty) przekazywane z jednego zakładu do drugiego, należące do tego samego właściciela, będą ocenione jak to zostało określone w paragrafie a) powyżej.

c) Prace wydawane nazewnątrz. Dla każdego zakładu objętego spisem należy podać wartość i jeśli to możliwe, szacunek ilościowy pracy powierzonej innym zakładom — dla porównania z danymi dostarczonymi przez te zakłady. Wartością jest cena zapłacona za wykonanie tej pracy.

d) Obciążenia wynikające z deprecjacji. — Aczkolwiek wykazanie obciążeń wynikających ze zniszczenia, zużycia i spadku wartości budynków i urządzeń jest jednym z warunków wszechstronnego zbadania produkcji, w praktyce okazuje się ono bardzo trudnym jeśli nie wręcz niemożliwym do przeprowadzenia zapomocą tych środków, jakimi rozporządza powszechny spis produkcji. Ponieważ jednak jakakolwiek wskazówka w tej mierze jest bardzo pożądana w celu dostatecznie ścisłego określenia wartości wytworzonych przy fabrykacji, należy obliczyć w przybliżeniu wysokość amortyzacji, niezbędnej dla uwzględnienia obciążeń wynikających z deprecjacji, drogą specjalnej ankiety, obejmującej wypadki typowe.

B. Czynniki produkcji.

a) Personel. — We wszystkich wypadkach, gdzie można obliczyć ilość godzin przepracowanych w ciągu roku spisowego, liczba ta będzie najlepszą miarą zatrudnienia. W razie braku odpowiednich danych należy obliczyć przeciętną liczbę zatrudnionego personelu i w tym celu zażądać podania liczb osób zatrudnionych w niewielkich odstępach czasu, ażeby umożliwić ścisłe obliczenie przeciętnej. Należy wyszczególnić liczby dorosłych, dzieci, mężczyzn i kobiet. Wyodrębnienie personelu kierowniczego i administracyjnego oraz persone-

graphe a) ci-dessus, seront appliquées à l'indication des unités et aux détails des énumérations.

La valeur indiquée pour les matériaux sera le prix au comptant, à l'époque et au lieu de leur livraison aux acheteurs. Les produits en cours de fabrication, transférés d'un établissement à un autre appartenant au même propriétaire, seront évalués comme il est dit au paragraphe a) ci-dessus.

c) Travaux donnés au dehors. — Pour chaque établissement compris dans le recensement, on doit indiquer la valeur et, si possible, la mesure en quantité du travail confié à d'autres établissements, pour la comparaison avec les autres renseignements fournis. La valeur est le prix payé pour le travail.

d) Charges de dépréciation. — L'indication des charges relatives à la destruction, à l'usure ou à la dépréciation des bâtiments et de l'outillage, bien que constituant un élément de l'étude complète de la production, apparaît en pratique comme très difficile, sinon impossible à obtenir par les moyens d'information que comporte un recensement général de la production. Comme une indication sur ce point est désirable pour une détermination satisfaisante des valeurs créées au cours de la fabrication, les amortissements nécessaires pour tenir compte de la dépréciation doivent être évalués approximativement, pour chacune des principales industries, au moyen d'enquêtes spéciales portant sur des cas typiques.

B. Facteurs de la production.

a) Personnel. — Dans tous les cas où l'on peut connaître le nombre des heures de travail du personnel pendant l'année à laquelle s'applique le recensement, ce chiffre donne la meilleure mesure de la quantité de main-d'oeuvre utilisée. A défaut, il convient d'évaluer l'effectif moyen du personnel employé et, à cet effet, de demander le nombre des personnes occupées, à des dates assez rapprochées pour permettre d'établir une moyenne satisfaisante. Il faut distinguer les adultes, les enfants, les hommes et les femmes. Des

to those expressed in (a) above, should apply to the statements of quantity and to the degree of detail procured.

The values to be ascertained in respect of the several materials should be their cash value at the time and place of delivery to purchasers. Partially manufactured goods transferred from another establishment under the same ownership should be valued as specified in paragraph (a) above.

(c) Work given out. — For each establishment included in the Census there should be shown, for purposes of comparison with other particulars given, the value and, if possible, the quantity of work given out to be done by other establishments. The value to be shown is the payment made for the work done.

(d) Depreciation Charges. — The ascertainment of the appropriate charges in respect of wear and tear and depreciation of structures and plant, though forming an essential factor in a complete investigation of production, is shown by experience to be difficult, if not impracticable, on the basis of mass statistics secured by the ordinary Census procedure. As information on this head is desirable for a satisfactory determination of the values created in the course of the processes of manufacture, the appropriate allowances to be made in respect of depreciation should be ascertained approximately for each of the principal industries by means of special enquiries regarding typical cases.

B. Factors of Production.

(a) Personnel. — In cases in which a record of the number of man-hours worked in the period covered by the Census is available, that record furnishes the best basis of the statistics of the labour utilised in the industries concerned. Where particulars of this character are not available, it is desirable to ascertain the average number of persons employed and, with that end in view, particulars should be obtained of the numbers employed at intervals during the year sufficiently frequent to enable a reliable average figure

Iu roboczego jest pożądanę, o ile organizacja przedsiębiorstwa na to zezwala. Personel kierowniczy obejmuje właściciele, którzy sami zarządzają swoim przedsiębiorstwem, personel biurowy i personel techniczny (np. rysownicy — w zakładach mechanicznych).

Jeżeli praca w danym zakładzie przemysłowym jest wykonywana częściowo siłami pracowników zatrudnionych w warsztatach lub w biurze, częściowo zaś siłami pracowników zatrudnionych u siebie w domu, lub też jeżeli zakład posiada opłacanych pracowników, trzymanych w rezerwie — należy podać oddzielnie liczby dla pracowników-chłafupników i dla personelu rezerwowego.

b) Urządzenia. — Dane dotyczące urządzeń mechanicznych fabryki winny wykazać moc maszyn używanych w fabrykach i warsztatach w koniach parowych lub kilowatach, odróżniając główne typy energii (para, gaz, benzyna, energia wodna lub elektryczna i t. p.). Pożądanę jest wykazanie typów maszyn najbardziej charakterystycznych dla danego przemysłu.

Maszyny stale czynne w ciągu roku spisowego winny być wyodrębnione od maszyn, które nie są stale używane.

c) Płace. — Aczkolwiek dane dotyczące płac nie stanowią zasadniczego składnika spisu produkcji przemysłowej, tem niemniej znajomość ogólnej kwoty zarobków i uposażeń wypłaconych w ciągu roku spisowego posiada doniosłe znaczenie, gdyż te dodatkowe informacje przyczynią się w znacznej mierze do podniesienia wartości wniosków wyprowadzonych na zasadzie danych spisowych.

d) Kapitał użyty w celach przemysłowych. — Dane dotyczące kapitałów zaangażowanych w przemyśle byłyby bardzo pożyteczne dla obliczenia amortyzacji, natężenia produkcji i t. p. Jednakże spis

chiffres spéciaux pour le personnel dirigeant ou administratif et pour la main-d'oeuvre sont désirables, si l'organisation de l'entreprise comporte leur spécialisation. Le personnel dirigeant comprend les propriétaires gérant eux-mêmes leur entreprise, le personnel de bureau et le personnel technique (par exemple les dessinateurs, dans la construction mécanique).

Lorsque le travail d'un établissement industriel est effectué en partie par du personnel travaillant à l'usine ou au bureau, en partie par des travailleurs à domicile, ou quand l'établissement garde en réserve du personnel payé, des chiffres spéciaux doivent être donnés pour les travailleurs à domicile et pour le personnel en réserve.

b) Outillage. — Les chiffres concernant l'équipement mécanique d'une usine doivent indiquer la puissance en chevaux-vapeur ou kilowatts des machines employées dans les ateliers et usines, en distinguant les types principaux (vapeur, gaz, essence, énergie hydraulique ou électrique, etc.). Pour chaque industrie, l'indication des types de machines employées qui la caractérisent est désirable.

Les machines habituellement en activité pendant l'année envisagée doivent être distinguées des machines qui ne sont pas habituellement utilisées.

c) Salaires. — Quoique les chiffres relatifs aux salaires ne soient pas un élément essentiel du recensement de la production industrielle, il est néanmoins très important de connaître le total des salaires et traitements payés pendant l'année du recensement; ces renseignements additionnels augmenteront beaucoup la valeur des conclusions tirées de l'étude des résultats du recensement.

d) Capital engagé dans l'industrie. — Des renseignements sur ce capital seraient fort utiles pour l'évaluation des amortissements, de la puissance de production, etc. Mais un recensement de la

re to be calculated. The numbers should be ascertained separately for adults and children and for males and females. Particulars showing separately the administrative and operative staffs are also desirable in all cases in which the scale of operations is such as to call for such separation of functions. Figures for the administrative staff should include directing and managing staff, including working owners, office staff, and technical staff (e. g., draughtsmen in engineering works).

In cases in which the work of an industrial establishment is carried on partly by persons working at the factory or office, partly by persons working in their own homes, and also in cases in which there is maintained a reserve of workpeople receiving payment from the establishment to which they are attached, separate particulars relating to home workers or to workers maintained in reserve should be procured.

(b) Plant. — Particulars relating to the mechanical equipment of industry should show the horse-power or kilowatt capacity of engines employed in works and factories, distinguishing the principal types of engines — steam, gas, oil, water, electric, etc. For the various industries, particulars are desirable of the types of machinery employed that are in each case most characteristic of the industry concerned.

Machinery ordinarily working during the year of return to which the particulars relate should be distinguished from machinery not ordinarily working.

(c) Wages. — While particulars relating to wages are not an essential element in a Census of industrial production, it is nevertheless of great importance that the aggregate of the amounts paid in wages and salaries in the Census year should be ascertained. This additional information would greatly increase the value of the conclusions to be derived from a study of the Census results.

(d) Capital invested in Industry. — Information relating to the capital invested in industry would be of great assistance in determining the approximate allowances to be made in respect of deprecia-

produkcji nie we wszystkich krajach rozporządza środkami, dającą możliwość otrzymania dostatecznie ścisłych danych w tym względzie.

6. Tajemnica otrzymanych danych.

Personel spisowy obowiązany jest zachowywać w tajemnicy dane dotyczące poszczególnych przedsiębiorstw.

Pomimo, że interes publiczny powinien przeważać nad interesem prywatnym, należy uwzględnić słuszne motywy tego ostatniego, przeciwstawiające się wszelkiej publikacji dostarczanych wiadomości, oraz komunikowaniu ich jakimkolwiek bądź osobom poza urzędnikami spisowymi.

Pożądanem jest, żeby ustawy, uprawniające do zbierania danych spisowych, naznaczyły jednocześnie kary za wszelkie ujawnienie tajemnicy.

7. Częstość dochodzeń.

Pożądanem jest, ażeby spis produkcji przemysłowej odbywał się w okresach nie przekraczających dziesięciu lat. Jeżeli spisy nie są dokonywane w krótkich odstępach czasu, np. w okresach co najmniej dwuletnich, opracowanie danych rocznych lub miesięcznych produkcji brutto dla głównych przemysłów poszczególnych krajów dałoby ceną podstawę dla oceny stanu gospodarczego w okresach pośrednich; nadto pozwoliłyby one ocenić położenie gospodarcze w roku spisowym w stosunku do szeregu lat gospodarczych.

8. Spisy częściowe.

W razie gdyby niektóre kraje zamierzały opracowywać statystykę ilości i wartości pewnych działów produkcji przemysłowej, nie przystępując do spisu powszechnego, zaleca się im stosowanie przepisów wyżej wyszczególnionych w paragrafach 1, 3, 4, 5 A, a) i b).

ZAŁĄCZNIK V.

Wskaźniki uruchomienia przemysłu.

(P. artykuł 7).

I. Zestawienia dotyczące zmian w uruchomieniu przemysłu, o ile

production ne peut pas fournir les moyens d'obtenir, dans tous les pays, des renseignements satisfaisants sur ce point.

6. Secret des renseignements obtenus.

Le personnel employé aux recensements doit garder le secret sur les renseignements particuliers à chaque entreprise.

Bien que l'intérêt général doive toujours prédominer, il importe de tenir compte des considérations légitimes d'intérêt privé qui s'opposent à toute publication des renseignements fournis, ou à leur communication à toutes personnes autres que les employés au recensement.

Il est désirable que les lois autorisant la réunion des documents nécessaires pour le recensement, édictent des pénalités pour toute violation du secret.

7. Périodicité des enquêtes.

Il est désirable qu'un recensement de la production industrielle ait lieu à des intervalles ne dépassant pas dix ans. Si ces recensements ne sont pas effectués à des dates rapprochées, par exemple à des intervalles n'excédant pas deux ans, des chiffres annuels ou mensuels concernant la production brute des principales industries de chaque pays constitueraient une base utile pour apprécier la situation aux époques intermédiaires; ils permettraient, en outre, de déterminer la situation de l'année du recensement dans le cycle économique.

8. Recensements partiels.

Dans le cas où certains pays voudraient établir la statistique, en quantité et en valeur, de certaines productions, sans entreprendre le recensement général, il leur est recommandé d'appliquer les règles des paragraphes 1, 3, 4, 5 A, a) et b) ci-dessus.

ANNEXE V.

Indices de l'activité industrielle.

(Voir Article 7).

I. Les relevés concernant les variations de l'activité industrielle

tion, the productive capacity and other matters. A Census of production, however, cannot serve in all countries as the means for securing satisfactory information on this subject.

6. Secrecy of Information obtained.

Secrecy of details relating to individual businesses should be maintained by the persons engaged on the Census.

While the public interest is of necessity of prime importance, reasonable consideration should be given to the effects on the private interests concerned of the publication, or communication to persons other than those engaged in the Census, of particular items of information furnished.

It is desirable that laws authorising the collection of documents necessary for the Census should establish penalties for any violation of secrecy.

7. Periodicity of Censuses.

It is desirable that a Census of industrial production should be repeated at intervals of not more than ten years. In cases in which such a Census is not repeated at short intervals (e. g., within two years), annual or monthly particulars of the gross production of the leading industries of the country would serve as a basis for an appreciation of the position in the intervening periods, and would also serve to determine the relation of the Census year to the business cycle.

8. Partial Censuses.

In the case of countries which desire to obtain statistics of the production of certain products by quantity and by value without undertaking a general Census of production, it is suggested that the principles contained in Sections 1, 3, 4, 5 A (a) and 5 A (b) above should be applied.

ANNEX V.

Indices of industrial activity.

(See Article 7).

I. The returns relating to the variations of industrial activity

tylko pozwolą na to warunki techniczne poszczególnych przemysłów, powinny ujmować produkcję nie tylko w wartości, lecz również w ilości.

II. Jeśli nie można otrzymać danych o ilości i o wartości produkcji, lub też w celu uzupełnienia tych danych, o ile się nimi rozporządza: należy opracowywać innego rodzaju wskaźniki uruchomienia przemysłu.

Dla ustalenia tych wskaźników należałoby posługiwać się niżej wymienionymi danymi, dotyczącymi różnych czynników produkcji, uwzględniając jednocześnie przepisy załącznika IV, a to w celu zapewnienia właściwej interpretacji wzmiankowanych zestawień:

a) Zużycie surowców w danym przemyśle:

b) Uruchomienie urządzeń i, o ile zajdzie tego rodzaju okoliczność, stosunek urządzeń czynnych do urządzeń zainstalowanych (wielkie piece, liczba godzin-krosien i godzin-wrzecion, i t. d.);

c) Siła popędowa (liczba kilowato-godzin, koni-parowych, zużycie węgla na wyprodukowanie energii i t. p.);

d) Rzeczywiste zatrudnienie (liczba robotników, personel techniczny i administracyjny, ilość dni i godzin pracy, ogólna suma wypłaconych zarobków).

III. Nadto byłoby pożytecznym dostarczenie danych następujących, pomimo, że nie odnoszą się one bezpośrednio do produkcji danego okresu:

a) Otrzymane zamówienia (wartość, i w miarę możliwości, ilość produktów zamówionych w ciągu tego okresu);

b) Ilość i wartość sprzedaży dokonanych w tymże okresie;

c) Ilość i wartość zamówień pozostałych do wykonania w końcu tegoż okresu.

Dane te są specjalnie niezbędne w razie niemożności dostarczenia danych wyczerpanionych w paragrafach I i II.

devraient, dans la mesure où les conditions techniques des différentes industries le permettent, faire connaître la production non seulement en valeur, mais aussi en quantité.

II. Quand il ne peut être obtenu aucune donnée sur les quantités et les valeurs, ou à titre de complément à ces données, lorsqu'elles existent, il y aura lieu de fournir d'autres indices de l'activité industrielle.

Pour ces indices, il conviendrait d'employer les données ci-après, relatives à divers facteurs de la production, sous les réserves mentionnées à l'annexe IV, afin d'assurer l'interprétation correcte des relevés:

a) Matières premières utilisées dans l'industrie en question;

b) Outillage en activité et, s'il y a lieu, ses rapports avec l'outillage installé (hauts fourneaux, métiers-heures, broches-heures, etc.);

c) Force motrice (kilowatts-heures, chevaux - vapeur, consommation de charbon pour la production de l'énergie, etc.);

d) Travailleurs effectivement employés (nombre des ouvriers, personnel technique et administratif, nombre de jours ou d'heures de travail, total des salaires payés).

III. En outre, il y aurait intérêt à fournir les renseignements ci-après, bien qu'ils ne se rapportent pas directement à la production de la période envisagée:

a) Commandes reçues (valeur et, autant que possible, quantité des produits commandés pendant cette période);

b) Quantité et valeur des ventes pendant ladite période;

c) Quantité et valeur des commandes restant à exécuter à la fin de cette période.

Ces renseignements sont particulièrement nécessaires quand les données mentionnées aux paragraphes I et II font défaut.

should, in so far as the technical conditions of the various industries permit, show production in terms, not only of value, but also of quantity.

II. When no data for quantity and value are available, or as a supplement to these when they are supplied; other indices of industrial activity shall be furnished.

For the purposes of these other indices, the following classes of data concerning various factors of production should be employed, subject to the limitations mentioned in Annex IV with a view to ensuring the correct interpretation of the returns:

(a) Raw materials used in the industry concerned;

(b) Equipment in operation, and, if necessary, its relation to the total plant installed (blastfurnaces, loom-hours, spindle-hours, etc.);

(c) Power employed (kilowatt-hours, horse-power, quantity of coal used in generating power, etc.);

(d) Workers effectively employed (number of operatives and administrative staff, number of days worked, number of hours worked, aggregate wages paid).

III. In addition, the following information might with advantage be given, although it does not directly refer to the production of the period to which the indices relate:

(a) Orders received (value and, as far as possible, quantity of goods ordered during the period);

(b) Quantity and value of sales during the period;

(c) Quantity and value of orders still to be executed at the end of the period.

The information specified in this paragraph is particularly necessary when the data referred to in paragraphs I and II cannot be obtained for any particular industry.

IV. Dla porównań międzynarodowych należałoby zacząć od opracowania zestawień i wskaźników produkcji dla niżej wymienionych przemysłów, we wszystkich krajach, w których są dostatecznie rozwinięte:

1. Przemysł górniczy (ropa naftowa, węgiel i inne materiały opałowe, rudy metaliczne i inne minerały);

2. Przemysł hutniczy:

a) Wielkie piece i stalownie;

b) Huty żelaza, walcownie i fabryki drutu (żelazo i stal);

c) Odlewnie, walcownie i fabryki drutu (inne metale);

3. Następujące przemysły maszynowe:

a) Budowa okrętów stalowych;

b) Parowozy;

c) Tabor kolejowy;

d) Samochody;

4. Przemysł włókienniczy (przędzalnie i tkalnie):

a) Bawełna;

b) Wełna;

c) Jedwab;

d) Jedwab sztuczny;

e) Len;

f) Konopie (w tem len nowozelandzki);

g) Juta.

W celu zapewnienia nie tylko porównań międzynarodowych pomiędzy najważniejszymi przemysłami poszczególnych krajów, lecz również w celu zapewnienia właściwej oceny działalności przemysłowej każdego z nich, należałoby do powyższych przemysłów dodać niżej wymienione działy przemysłowe, lub też niektóre z nich, wybrane z powodu znaczenia, jakie mają w danym kraju, oraz dzięki możliwości otrzymania odnośnych danych:

1. Przemysły powszechnie obłożone akcyzą:

a) Browary;

b) Gorzelnie i wyrób napojów wysokowych;

c) Fabryki tytoniu;

d) Cukrownie i rafinerje cukru;

e) Fabryki zapalek;

2. Młynarstwo;

IV. En vue des comparaisons internationales, il conviendrait de commencer par établir des relevés et des indices de la production pour les industries ci-après, dans tous les pays où elles ont une importance suffisante:

1. Industrie minière (pétrole brut, charbons et autres combustibles, minerais métalliques et autres minéraux);

2. Industries métallurgiques:

a) Hauts fourneaux et aciéries;

b) Forges, laminoirs et tréfileries (fer et acier);

c) Fonderies, laminoirs et tréfileries (autres métaux);

3. Les industries mécaniques suivantes:

a) Construction de navires en acier;

b) Locomotives;

c) Matériel roulant des chemins de fer;

d) Automobiles;

4. Industries textiles (filature et tissage):

a) Coton;

b) Laine;

c) Soie;

d) Soie artificielle;

e) Lin;

f) Chanvre, y compris le phormium;

g) Jute.

Afin d'avoir non seulement une comparaison internationale entre les industries les plus importantes des divers pays, mais aussi une juste idée de l'activité industrielle totale de chacun d'eux, il faudrait joindre aux industries ci-dessus celles qui sont énumérées ci-après, ou quelques-unes d'entre elles, choisies à raison de leur importance dans le pays et de la possibilité d'obtenir des renseignements:

1. Industries soumises généralement à des droits d'accise:

a) Brasseries;

b) Distillation de boissons alcooliques;

c) Manufactures de tabac;

d) Fabrication et raffinage du sucre;

e) Fabrication des allumettes;

2. Minoteries;

IV. For the purposes of international comparison, it would be expedient, in the first instance, to secure returns and indices of production for the following industries in countries in which these industries are of sufficient importance:

1. Mining industry (crude petroleum, coal and other fuel, metallic ores and other minerals);

2. Metallurgical industries:

(a) Blastfurnaces and steelworks;

(b) Forges, rolling-mills and wire-drawing-works (iron and steel);

(c) Foundries, rolling-mills and wire-drawing-works (other metals).

3. The following mechanical industries:

(a) Shipbuilding (steel);

(a) Locomotives;

(c) Railway rolling-stock;

(d) Road motor-vehicles.

4. Textile industries (spinning and weaving):

(a) Cotton;

(b) Wool;

(c) Silk;

(d) Artificial silk;

(e) Linen;

(f) Hemp (including phormium);

(g) Jute.

For the purposes of international comparison of the production of the important industries in the various countries and for the purpose of obtaining an adequate appreciation of the total industrial activity of each country, there should be furnished returns of production for the following industries in addition to those given above, or for certain of these industries selected in view of their importance in the country concerned and the availability of data relating to them:

1. Industries usually subject to excise duties:

(a) Brewing;

(b) Distilling of alcoholic beverages;

(c) Tobacco manufacture;

(d) Sugar manufacture and refining;

(e) Manufacture of matches.

2. Flour-milling.

3. Produkcja olejów roślinnych;	3. Extraction d'huiles végétales;	3. Oilseed-crushing.
4. Wyrób mydła;	4. Fabrication du savon;	4. Soap-making.
5. Garbarnie;	5. Tanneries;	5. Tanning.
6. Wyrób obuwia;	6. Fabrication de chaussures;	6. Manufacture of boots and shoes.
7. Rafinerje nafty;	7. Raffinage du pétrole;	7. Petroleum-refining.
8. Wyrób nawozów sztucznych;	8. Fabrication d'engrais artificiels;	8. Manufacture of artificial fertilisers.
9. Wyrób masy drzewnej;	9. Fabrication de pâtes de bois;	9. Wood-pulp production.
10. Fabryki papieru i tektury;	10. Fabrication de papiers et carton;	10. Manufacture of paper and cardboard.
11. Huty szklane;	11. Verreries;	11. Manufacture of glassware.
12. Cementownie;	12. Fabrication du ciment;	12. Manufacture of cement.
13. Cegielnie i wyrób dachówek.	13. Briqueteries et tuileries.	13. Brick- and tile-making.

V. Zestawienia ilości wyprodukowanych lub, w braku odnośnych danych dostatecznie dokładnych, wskaźniki zmian ich produkcji — winny być opracowywane co miesiąc. Jeżeli zmuszonym się jest ograniczyć do pośrednich wskaźników miesięcznych, należałoby, przynajmniej raz do roku, opracowywać statystykę ilościową.

VI. Należałoby zachęcić instytucje samorządowe publiczne i prywatne, instytucje naukowe oraz organizacje lub zrzeszenia przemysłowe do prowadzenia statystyk, czyniących zadość wyżej wymienionym warunkom, niezależnie od statystyk opracowywanych przez urzędy administracyjne.

VII. Koniecznym jest przedsięwziąć środki w celu zapewnienia osobom, od których żąda się udzielania informacji statystycznych, gwarancji zachowania w tajemnicy dostarczonych szczegółów.

VIII. W tablicach ogłaszanych dla poszczególnych przemysłów należy ściśle określić rodzaj danego przemysłu (najważniejsze wyroby oraz sposoby produkcji) oraz wyjaśnić, czy podane liczby obejmują całość danego przemysłu, zaś w przeciwnym razie zaznaczyć, jaka w przybliżeniu część tego przemysłu jest uwzględniona. W tym celu można użytkować wyniki spisu produkcji przemysłowej. Gdyby zakres rocznych zestawień różnił się od zakresu spisu, należy wyjaśnić wynikające stąd odchylenia.

V. Les relevés des quantités produites, ou, à défaut de données suffisantes sur ces quantités, les indices de leurs variations, devraient être établis chaque mois. Si l'on doit se borner à des indices mensuels indirects, il faudrait avoir, au moins une fois par an, une statistique des quantités.

VI. Il faudrait encourager les organisations autonomes publiques ou privées, les institutions scientifiques et les organisations ou associations industrielles à réunir des statistiques remplissant les conditions énumérées ci-dessus, en sus des statistiques établies par les services administratifs officiels.

VII. Il est essentiel que des mesures soient prises pour donner aux personnes à qui seraient demandés les éléments de la statistique, la certitude que le secret sera gardé sur les détails fournis.

VIII. Les tableaux publiés pour chaque industrie devraient définir avec précision la nature de cette industrie (principaux objets produits et procédés mis en oeuvre), faire connaître si l'industrie tout entière est englobée dans la statistique et, dans la négative, indiquer quelle fraction approximative de l'ensemble de cette industrie y est comprise. Les résultats du recensement de la production pourraient être utilisés à cet effet. Au cas où le cadre des statistiques annuelles différerait de celui du recensement, les écarts résultant de ce fait devraient être expliqués.

V. The returns of the quantity of production should be secured monthly. If, however, direct quantitative data cannot be secured monthly, indices of the variation of that quantity should be obtained. In the latter case, returns of the quantity of production should be obtained for each year.

VI. Endeavours should be made to encourage autonomous organisations, official or private, scientific institutions and industrial institutions or associations to compile statistics of the character discussed in the preceding paragraphs to supplement the statistics of Government administrative services.

VII. Steps should be taken to assure those from whom statistical data are sought that the secrecy of the details furnished is fully guaranteed.

VIII. The tables published for each industry should define precisely the character of the industry (principal goods produced and processes of manufacture), and should indicate clearly whether the whole industry is covered by the statistics, and, if not, approximately to what proportion of the whole industry they refer. The results obtained from the censuses of production should be utilised for this purpose. When the form in which the annual statistics are compiled differs from that of the census, a note should be attached to explain the discrepancies.

ZAŁĄCZNIK VI.

(P. Protokół I, 6°).

**Sprawozdanie Komisji Statystyków Rolnych
Dziewiątego Zgromadzenia Ogólnego Międzynarodowego Instytutu Rolnego**

oraz wzór formularza dla wszechświatowego spisu rolnego łącznie z odnośniami postanowieniami.

(Załączone w charakterze do-wodu).

**Sprawozdanie Komisji Statystyków Rolnych
Dziewiątego Zgromadzenia Ogólnego Międzynarodowego Instytutu Rolnego.**

1. Czas przeprowadzenia spisu.

Kwestja roku przeprowadzenia spisu wywołała długą dyskusję; w końcu jednak zdecydowano nie zmieniać poprzedniego zalecenia, że spis na półkuli północnej winien odnosić się do zbiorów roku słonecznego 1929, a na półkuli południowej — do zbiorów z okresu od 1 lipca 1929 do 30 czerwca 1930 roku. Rzeczywista data spisu czyli okres, w którym spis winien być przeprowadzony, ma największe znaczenie w stosunku do inwentarza żywego, którego stan liczebny w zależności od pory roku może przedstawiać znaczne różnice. O ile możności byłoby pożądane otrzymanie danych dla tych dwóch okresów w ciągu roku, w których stan liczebny inwentarza żywego osiąga swoje maksimum i minimum; jest to punkt, który władze spisowe w poszczególnych krajach winny mieć zawsze na uwadze. Naprzykład, tam gdzie zachodzi istotna różnica w stanie liczebnym inwentarza żywego w zależności od pory roku, jest niewątpliwie bardzo pożądaniem, ażeby zaznaczono, czy wyniki spisu odnoszą się do okresu maksymalnego czy minimalnego i jaka może być przypuszczalna skala wahań.

W celu zbadania tej kwestji Komisja wyłoniła Podkomisję:

ANNEXE VI.

(Voir Protocole, I, 6°).

Rapport de la commission des statisticiens agricoles de la neuvième assemblée générale de l'Institut international d'agriculture

et Formulaire-type pour le recensement agricole mondial avec résolutions s'y référant.

(Annexés à titre documentaire).

Rapport de la commission des statisticiens agricoles de la neuvième assemblée générale de l'Institut international d'agriculture.

1. Date à laquelle le recensement devrait être fait.

Pour ce qui a trait à l'année du recensement, une longue discussion eut lieu; mais il a été décidé à la fin de ne pas apporter de changement à la recommandation précédente, que le recensement dans l'hémisphère septentrional devrait se rapporter aux cultures récoltées dans l'année solaire 1929 et dans l'hémisphère méridional aux cultures récoltées dans l'année du 1er juillet 1929 jusqu'au 30 juin 1930. La date effective, ou la période de l'année, dans laquelle le recensement devrait être fait, est surtout importante pour ce qui concerne le bétail, dont les effectifs peuvent présenter de très grandes différences, selon les différentes saisons de l'année. S'il était possible, il serait désirable de pouvoir obtenir des données se rapportant aux deux époques saisonnières de l'année, dans lesquelles le bétail se trouve à son maximum et à son minimum, et ceci est un point que les autorités chargées du recensement dans chaque pays, devraient tenir présent. Par exemple, là où il existe une différence substantielle quelconque dans les effectifs du bétail selon les différentes saisons, il est sans doute très désirable que l'on indique si les résultats du recensement se rapportent à une période de maxima ou de minima et quelle est la variation probable.

La Commission a nommé une Sous-Commission pour l'examen

ANNEX VI.

(See Protocol, Part I, 6).

Report of the Committee of agricultural statisticians of the ninth general assembly of the international institute of agriculture

and standard form of world agricultural census schedule with relevant resolutions.

(Annexed for purposes of information and reference).

Report of the Committee of Agricultural statisticians of the ninth general assembly of the international institute of agriculture.

1. Date when the census should be taken.

A good deal of discussion took place in regard to the year of the Census, but it was finally decided to make no change in the previous recommendation, which was that the Census in the Northern Hemisphere should refer to crops harvested in the calendar year 1929, and in the Southern Hemisphere to crops harvested in the year July 1st, 1929, to June 30th, 1930. The actual date or period of the year at which the Census should be taken is chiefly of importance in regard to live-stock, the numbers of which may differ very greatly at different seasons of the year. If it were possible, it would be desirable to have figures showing both the minimum and the maximum seasons, and this is a point which the Census authorities of each country might bear in mind. For example, where any substantial difference exists at different seasons, it is obviously very desirable to indicate whether the results of the Census relate to a period of minimum or maximum, and what is the probable variation.

The Committee appointed a Sub-Committee to consider this

wnioski teje dadzą się streścić jak następuje:

Co się tyczy pory roku, w której należałoby przystąpić do spisu inwentarza żywego, każde państwo ma swobodę wyboru tego okresu, który mu się wydaje najodpowiedniejszy.

W celu otrzymania danych porównalnych, każde państwo, na podstawie wyników spisu, winno oszacować maksymalny i minimalny stan liczebny dla poszczególnych rodzajów inwentarza żywego w ciągu danego roku.

Ażeby oszacowanie to było oparte na pewnej podstawie, niezbędne jest przeprowadzenie klasyfikacji inwentarza żywego według wieku, jak to zaznaczono w formularzu służącym za wzór.

2. Lasy.

Komisja z roku 1929 była zdania, że wzór formularza winien zawierać również pytanie, dotyczące powierzchni zalesionej w gospodarstwach rolnych. Kongres Leśniczy zalecił, ażeby, oprócz powierzchni zalesionej, postarano się również obliczyć ilość drzewa, ściętego w gospodarstwach rolnych w ciągu roku 1929. Niniejsza Komisja zaznacza, że rolnictwo i leśnictwo są ściśle ze sobą związane, zwłaszcza w krajach europejskich. Jeśli spis rolny ograniczy się jedynie do lasów, wchodzących w skład gospodarstw rolnych lub też od nich zależnych, wówczas wielkie przestrzenie zalesione zostaną przy spisie pominięte, zaś powierzchnia zalesiona spisana nie miałaby większego znaczenia.

Z drugiej strony wykazano trudność otrzymania danych dotyczących powierzchni zalesionych, nie wchodzących w skład gospodarstw rolnych, zwłaszcza ze względu na dodatkowe wydatki z tego wynikające, jak również ze względu na to, że zebranie danych o produkcji leśnej wymaga specjalnych wiadomości technicznych. Na skutek wielkiej rozbieżności zdań, Komisja wyłoniła Podkomisję, która zaleciła następujący kwestionariusz, zarówno w stosunku do lasów, znajdujących się w obrębie gospodarstw rolnych, jako też do lasów znajdujących się poza niemi:

de cette question et les conclusions présentées peuvent être résumées ainsi:

Pour ce qui concerne l'époque de l'année à laquelle on devrait faire le recensement du bétail, chaque Etat serait libre de faire le recensement à l'époque qui lui paraîtrait la plus opportune.

Dans le but d'avoir des chiffres comparables, chaque Etat, en se basant sur les résultats du recensement, devrait faire l'évaluation de l'effectif maximum et de l'effectif minimum de chaque espèce de bétail pendant l'année.

Pour donner à cette évaluation une base sûre, il est nécessaire que le bétail soit classifié par âge, ainsi qu'il est proposé dans le formulaire-type.

2. Bois et forêts.

La Commission de 1926 avait été d'avis que le formulaire-type devrait contenir une question concernant la superficie boisée comprise dans les exploitations agricoles. Le Congrès de sylviculture recommanda qu'en plus de la superficie boisée, on essayât d'établir la quantité de bois coupé dans les exploitations en 1929. Dans la présente Commission on a fait remarquer que l'agriculture et la sylviculture sont étroitement liées entre elles, surtout dans les pays de l'Europe. Si le recensement agricole était limité seulement aux bois et forêts qui se trouvent dans les exploitations agricoles, ou bien qui en dépendent, il y aurait de grandes superficies boisées qui ne seraient pas relevées, de façon que la superficie boisée relevée aurait peu de signification.

D'autre part, la difficulté d'obtenir des données concernant la superficie boisée qui ne fait pas partie des exploitations agricoles, a été mise en évidence particulièrement en vu des dépenses supplémentaires qui en dériveraient et aussi du fait que le relèvement de statistiques sur la production forestière demande des connaissances techniques spécialisées. Vu la grande divergence des opinions, la Commission a nommé une Sous-Commission, qui a recommandé l'adoption du questionnaire suivant, soit pour les bois et forêts qui sont compris dans les exploi-

question and their conclusions may be summarised as follows:

As regards the period of the year of the live-stock Census, each State should be free to take the Census at the period of the year considered the most suitable.

In order to provide comparable figures, each State, on the basis of the results of the Census, should make an estimate of the maximum and minimum numbers of each class of stock during the year.

To give this estimate a reliable basis it is necessary that the live-stock should be classified by age as proposed in the standard form.

2. Woods and Forests.

The Committee of 1926 considered that the schedule should contain a question as to the area of woodland included in agricultural holdings. The Forestry Congress recommended that, in addition to the area of woodland, an attempt should be made to ascertain the quantity of wood cut on farms in 1929. In the present Committee, it was pointed out that agriculture and forestry are very closely connected, especially in European countries. If the agricultural Census were limited only to woods included in or attached to agricultural holdings, large areas of forest would remain unaccounted for and the area returned would have little significance.

On the other hand, the difficulty of obtaining returns of the area under forest (i. e., the area not forming part of agricultural holdings) was emphasised, particularly in view of the additional cost involved and also of the fact that the collection of statistics of forest production involved specialised technical knowledge. In view of the divergence of opinion, the Committee appointed a Sub-Committee, which recommended the use of the following questionnaire both as regards wood and forest lands included in agricultural

1. Powierzchnia zalesiona, z wyodrębnieniem wyrębów i innych postaci.

2. Ilość drzewa ściętego w roku 1929.

a) Ogółem dla wszystkich użytków;

b) Drzewo na opał, w tem drzewo przeznaczone na wyrób węgla drzewnego;

c) Drzewo przeznaczone na wyrób masy drzewnej.

3. Inne produkty leśne:

a) Produkty służące pośrednio lub bezpośrednio jako pokarm dla ludzi;

b) Produkty służące do garbowania lub też do wyrabiania substancji garbnikowych;

c) Kauczuk (z wyłączeniem plantacji);

d) Żywica i produkty żywiczne;

e) Produkty wyżej nie wymienione.

Co się tyczy lasów, które nie wchodzą w skład gospodarstw rolnych, wysunęto myśl, żeby spis ograniczył się do lasów będących w użytkowaniu (eksploatowanych), prosząc jednocześnie poszczególne rządy o dostarczenie danych szacunkowych o powierzchni innych terenów zalesionych, znajdujących się na ich terytorjum.

3. Opracowanie i klasyfikacja wyników spisu.

Komisja wyraziła pogląd, że rządy poszczególnych państw winny być proszone o klasyfikowanie wyników spisu według wielkości (obszaru) gospodarstw. Każdy kraj będzie mógł przeprowadzić tę klasyfikację według grup, które wydadzą mu się najlepiej przystosowane do jego specjalnych warunków; jednakże, w celu zapewnienia międzynarodowej porównalności, pożądanem jest, ażeby ustalone grupy pozwalały przeprowadzić klasyfikację w granicach następujących:

	1 ha i poniżej	
powyżej	1 „ do	5 ha włącznie
„	5 „ „	10 „ „

tations agricoles, soit pour ceux qui en sont exclus:

1. Superficie boisée, distinguée en taillis et autres formes.

2. Quantité de bois coupé en 1929:

a) Total pour tous les usages;

b) Bois employé comme combustible, y compris le bois destiné à la fabrication du charbon de bois;

c) Bois destiné à la préparation de la pâte.

3. Autres produits forestiers:

a) Produits directement ou indirectement destinés à l'alimentation humaine;

b) Produits servant au tannage ou à la fabrication d'extraits taniques;

c) Caoutchouc (pas dans les plantations);

d) Résines et produits résineux;

e) Produits non compris dans les classes précédentes.

En ce qui concerne les bois et forêts qui ne sont pas compris dans les exploitations agricoles, il a été suggéré de limiter le recensement aux forêts en exploitation, tout en invitant les gouvernements à fournir une estimation de la superficie des autres terres boisées qui se trouvent sur leurs territoires.

3. Elaboration et classification des résultats du recensement.

La Commission a exprimé l'avis que les gouvernements des différents pays devraient être invités à classer les résultats du recensement par l'étendue des exploitations. Chaque pays serait libre d'adopter la classification par groupements qui lui semble la plus adaptée à ses conditions particulières; mais dans le but d'obtenir la comparabilité internationale des données, il est désirable que les groupements choisis puissent permettre une classification entre les limites suivantes:

	1 ha et au-dessous,
	au-dessus de 1 ha jusqu'à 5 ha y compris;
	au-dessus de 5 ha jusqu'à 10 ha y compris;

holdings as well as for forests not included in the agricultural Census:

1. Area of woodlands, distinguishing woods cut every few years and other woods.

2. Quantity of wood cut in 1929:

(a) Total quantity of wood cut in 1929;

(b) Wood for fuel, including wood for charcoal;

(c) Wood for the preparation of pulp.

3. Other forest products:

(a) Products directly or indirectly to be used for human consumption;

(b) Products to be used for tanning or for the manufacture of tannic extracts;

(c) Rubber (not in plantations);

(d) Resin and resinous products;

(e) Products not included in the preceding classifications.

As regards woods and forests not included in agricultural holdings, it was suggested that the Census should be limited to forest being exploited, though Governments might be invited to furnish an estimate of the area of other forest lands in their territories.

3. Tabulation of the results of the Census.

The Committee was of the opinion that the Governments of the different countries should be invited to classify the results of the Census by size of holdings. Each country should be at liberty to adopt such size-groups as appear most suitable to its particular circumstances, but for the purposes of international comparison it is desirable that the size-groups chosen should be such as would admit of classification within the following limits, viz.,

	1 hectare or less
	above 1 and up to 5 hectares;
	above 5 and up to 10 hectares;

powyżej 10 ha do 20 ha włączn.	au-dessus de 10 ha jusqu'à 20 ha y compris;	above 10 and up to 20 hectares;
" 20 " " 50 " "	au-dessus de 20 ha jusqu'à 50 ha y compris;	above 20 and up to 50 hectares;
" 50 " " 100 " "	au-dessus de 50 ha jusqu'à 100 ha y compris;	above 50 and up to 100 hectares;
" 100 " " 200 " "	au-dessus de 100 ha jusqu'à 200 ha y compris;	above 100 and up to 200 hectares;
" 200 " " 500 " "	au-dessus de 200 ha jusqu'à 500 ha y compris;	above 200 and up to 500 hectares;
" 500 " " 1000 " "	au-dessus de 500 ha jusqu'à 1.000 ha y compris;	above 500 and up to 1,000 hectares;
" 1000 " " 2500 " "	au-dessus de 1.000 ha jusqu'à 2.500 ha y compris;	above 1,000 and up to 2,500 hectares
" 2500 ..	au-dessus de 2.500 ha.	and above 2,500 hectares.

Kraje, nie używające miar metrycznych przy obliczaniu powierzchni, będą się posługiwały, naturalnie, własnym systemem miar; jednakże, o ile możności, winny one ustalić klasyfikację, możliwie najdokładniej odpowiadającą grupom wyżej wyszczególnionym. Instytut zaś w miarę możności, dokona poprawek niezbędnych dla osiągnięcia porównalności danych z punktu widzenia międzynarodowego. W niektórych krajach grupy końcowe powyższej klasyfikacji, t. j. największe, z trudem znajdują zastosowanie, lecz należy również pamiętać o tych krajach, gdzie gospodarstwa, obejmujące wielkie obszary, są bardzo liczne.

Les pays qui n'emploient pas le système métrique dans le relèvement des superficies, se serviront naturellement de leur propre système de mesures, mais ils devraient, autant que possible, adopter une classification dont les groupements correspondent, dans la mesure du possible, aux groupements de la classification susmentionnée. L'Institut, si possible, fera les corrections nécessaires pour rendre les données exactement comparables du point de vue international. Dans quelques pays les groupements qui se trouvent vers la fin de la classification, c'est-à-dire les plus grands, pourront difficilement être applicables, mais il est nécessaire de pourvoir aussi aux pays où les exploitations couvrant une très grande étendue sont fréquentes.

Those countries in which the metric system of measurement is not adopted would naturally use their own customary measure, but would as far as possible arrange their classification in such a way as to enable comparison with the size-groups enumerated above. The Institute will, if possible, make the corrections necessary to make the figures accurately comparable for international purposes. In some countries the larger size-groups would hardly be applicable, but it is necessary to provide for countries where farms covering very large areas are common.

4. Najniższa granica notowanej w spisie powierzchni.

Wzór formularza nasuwa myśl, że spisowi podlegają jedynie gospodarstwa o obszarze 1 hektara i powyżej, lub też te, w których wartość produkcji przekracza 100 dolarów rocznie; jednakże rozumie się samo przez się, że każdy kraj ma możność objąć spisem również gospodarstwa poniżej tej granicy powierzchni, o ile to uzna za wskazane. Komisja była zdania, że granica określona przez wartość produkcji następczy tylko zbyt znaczne trudności i że, ponieważ niektóre kraje wyraziły chęć zebrania danych o gospodarstwach poniżej jednego hektara, byłoby lepiej znieść wszelką granicę. Co się dotyczy krajów, którym nie zależy na zebraniu wiadomości o gospodarstwach poniżej tej granicy, wyrażono pogląd, że byłoby pożądanem, ażeby poda-

4. Limite minimum de la superficie relevée.

Dans le formulaire-type, on suggère que seulement les exploitations d'un hectare et au-dessus, ou celles qui produisent plus de 100 dollars par an, soient relevées dans le recensement, quoique, naturellement, tous les pays soient libres de faire entrer dans leur recensement aussi les exploitations au-dessous de cette limite de superficie, s'ils le croient désirable. La Commission a été d'avis que la limite de la valeur de la production apporterait d'inutiles difficultés et que puisque plusieurs pays ont exprimé le désir de pouvoir obtenir des informations concernant les exploitations d'un hectare ou au-dessous, il serait mieux d'enlever toute limite. Dans le cas des pays qui ne demandent pas d'informations au sujet des exploitations

4. Minimum area.

It is suggested in the standard form that only farms of one hectare and over or holdings producing more than dol. 100 annually should be included, although naturally all countries were free to include in their Census holdings below that area if they felt it desirable to do so. The Committee considered that the limitation of value would introduce unnecessary difficulties, and that as many countries desired to collect information as to holdings of one hectare or less it was better to remove all limitations. In the case of those countries which do not collect information as to holdings of one hectare or less, it was thought that an estimate of the area and production of such holdings would be useful.

ly one liczby szacunkowe, dotyczące powierzchni i produkcji tych gospodarstw.

Najważniejszym punktem w tej sprawie jest kwestja porównalności gospodarstw, zaliczonych do poszczególnych grup, z powodu różnorodności cech terenowych. Jeżeli, jako czynnik określający, przyjmujemy ogólną powierzchnię gospodarstwa, należy zdawać sobie sprawę, że ta powierzchnia ogólna w pewnych wypadkach może obejmować również grunty nieuprawne przeznaczone na pastwiska, góry, przestrzenie zalesione, a nawet zupełnie nieużytki. Jednakże Komisja nie mogła znaleźć żadnego sposobu uniknięcia klasyfikacji, opartej na ogólnej powierzchni gospodarstw, i wskutek tego przyjęła tę zasadę.

5. Uprawy wielorakie i uboczne (poplony i sródplony).

W tej kwestji Komisja zdecydowała nie dodawać nic do wniosków, jakie nastęrcza wzór formularza.

6. Metoda oszacowania produkcji rolnej.

W tej sprawie Komisja uznała jednogłośnie, że wyjaśnienia zawarte we wzorze formularza nie wymagają żadnych zmian.

7. Klasyfikacja inwentarza żywego.

Dyskusja przeprowadzona w tej sprawie zakończyła się postanowieniem umieszczenia w części dodatkowej wzoru formularza zalecenia, ażeby poszczególne kraje, mające możność po temu, zebrały informacje dotyczące stanu liczebnego bydła rogatego czystszej krwi różnych ras, jak również bydła rogatego, pochodzącego ze skrzyżowań oraz bydła ras miejscowych.

Co się tyczy drobiu, to zaznaczono, że odnośne dane mogą przedstawiać znaczne wahania w zależności od pory roku, w jakiej odbędzie się spis, wobec czego należałoby poprawić wzór formularza w tym sensie, ażeby wynikało

jusqu'à cette limite, on est d'avis qu'il serait utile qu'ils puissent fournir une estimation de la superficie et de la production de ces exploitations.

Un point important par rapport à ce sujet, est la question de la comparabilité entre les exploitations dans les différents groupements, à cause de la variété dans les caractéristiques des terrains. Si l'on prenait comme facteur déterminant la superficie totale de l'exploitation, il faudrait reconnaître que cette superficie totale peut, dans quelques cas, comprendre aussi des superficies incultes destinées au pâturage, des montagnes, des terrains boisés et même des terrains entièrement improductifs. Toutefois, la Commission n'a pu trouver aucun moyen d'éviter que la classification soit basée sur la superficie totale des exploitations et, par conséquent, ce principe a été adopté.

5. Cultures multiples et associées.

La Commission a décidé sur cette question de ne rien ajouter aux suggestions qui se trouvent déjà dans le formulaire - type.

6. Méthode d'estimation de la production agricole.

La Commission s'est trouvée d'accord sur cette question que les éclaircissements qui se trouvent déjà dans le formulaire - type ne demandent aucune modification.

7. Classification du bétail.

Sur ce sujet une discussion a eu lieu qui a abouti à une proposition d'ajouter à la partie supplémentaire du formulaire - type une recommandation pour que les différents pays qui ont la possibilité de le faire obtiennent des informations quant à l'effectif des bovins purs des diverses races, des bovins croisés et des bovins des races locales.

En ce qui concerne la volaille, il a été relevé que les données pourraient présenter de grandes variations, selon les différentes époques auxquelles le recensement aura lieu, et on a pensé que le formulaire - type devrait être corrigé

An important point in this connection is the question of the comparability of the farms in the different size-groups arising from the variation in the character of the land. If the total area of the farm is taken as the determining factor, it has to be recognised that this total area may in some cases include areas of rough grazing, of mountain, of forest land, or even of land which is entirely unproductive. The Committee did not, however, see any way of avoiding classification based on the total area of the holdings, and this principle was accordingly adopted.

5. Multiple or companion crops.

On this question the Committee decided to make no addition to the suggestions already contained in the standard form.

6. Method of estimating crop production.

The Committee agreed that the observations on this point already contained in the standard form required no modification.

7. Classification of live-stock.

A discussion took place on this subject which resulted in a proposal to add in the supplementary part of the standard form a recommendation that the various countries should, where practicable, obtain information as to the number of pedigree of the principal breeds, crossbred cattle and native cattle.

In regard to poultry, it was pointed out that the numbers might vary greatly according to the date of the Census and it was thought that the standard form might be amended as regards poultry to show that all fowls, inclu-

zeń jasno, że należy spisać np. wszystkie kaczki w ten również i kaczeta, i że w ten sposób należy spisywać wszystkie rodzaje drobiu

Pożądanem jest, ażeby kurczęta i inne rodzaje drobiu w wieku młodocianym były spisane, o ile możliwości, oddzielnie.

Kwestja klasyfikacji bydła rogatego, zwłaszcza zaś w punkcie dotyczącym krów mlecznych (Nr. 5 i 6, Dział 4 wzoru formularza) wywołała długą dyskusję. Zamianowano specjalnie w tym celu Podkomisję, która zaleciła przyjąć następującą klasyfikację, zamiast podanej w formularzu służącym za wzór:

1° Bydło rogate poniżej jednego roku;

2° Jałówki i krowy mające 1 rok i wyżej;

a) służące do produkcji mlecznej;

b) służące wyłącznie dla celów reprodukcji;

c) inne.

3° Byki (buhaje) mające 1 rok i wyżej;

4° Inne bydło rogate w wieku 1 roku i wyżej.

8. Stosunek wyników spisu do cech geograficznych i innych.

Uznając w pełni zainteresowanie, jakie wzbudza ta sprawa, wyrażono pogląd, iż winna ona stanowić przedmiot specjalnych badań, niekoniecznie w związku ze spisem.

9. Metoda oszacowania produkcji mięsnej rzeźni.

Sprawa ta była rozważana przez Międzynarodową Naukową Radę Rolniczą, i Komisja poleca stosować się do następujących wniosków, przez nią przyjętych:

„Ze względu na różnorodność organizacji statystyki w poszczególnych krajach, należących do Międzynarodowego Instytutu Rolnego, nie jest wskazane obecnie zalecanie jakiegokolwiek specjalnej

de telle façon qu'il résulte clairement qu'on devra relever par exemple, tous les canards, y compris aussi les canelons et ainsi de même pour les autres espèces de volailles.

Il est désirable que les poussins et les autres espèces de volaille en bas âge soient relevés, si possible, séparément.

La classification à adopter pour les bovins et surtout la question concernant les vaches laitières (Nos 5 et 6, Section 4, du formulaire-type) a donné lieu à une longue discussion. Une Sous-Commission fut expressément nommée et elle a recommandé la classification suivante à la place de celle qui se trouve dans le formulaire - type:

1° Bovins au-dessous d'un an;

2° Génisses et vaches d'un an et au-dessus:

a) Servant à la production laitière;

b) Servant exclusivement à la reproduction;

c) Autres;

3° Taureaux d'un an et au-dessus;

4° Autres bovins d'un an et au-dessus.

8. Corrélation des résultats du recensement avec les caractéristiques géographiques et autres.

Tout en reconnaissant l'intérêt que présente ce sujet, on a considéré qu'il devrait être traité au moyen d'enquêtes spéciales et pas nécessairement en connexion avec le recensement.

9. Méthode d'estimation de la production de la viande de boucherie.

Cette question a été prise en considération par le Conseil international scientifique agricole et la présente Commission a recommandé d'adopter les conclusions qui ont été présentées par lui et qui sont les suivantes:

„Etant donné la diversité de l'organisation statistique des différents pays adhérents à l'Institut international d'Agriculture, il n'est pas considéré comme opportun de recommander dès maintenant l'a-

ding young chickens, should be included and similarly for other kinds.

It is desirable that chickens and other young poultry should be given separately if possible.

The classification to be adopted for cattle and particularly the question relating to milking cows (Nos. 5 and 6 of Item 4 of the standard form) gave rise to much discussion. A Sub-Committee was appointed and recommended the following classification in place of that contained in the printed form:

1. Calves under 1 year old;

2. Heifers and cows 1 year and over:

(a) Kept for milk,

(b) Kept exclusively for reproduction,

(c) Others;

3. Bulls 1 year and over;

4. Other cattle 1 year and over.

8. Correlation of Census results with geographical and other characteristics.

Although this was regarded as an interesting subject, it was considered that it should be dealt with by means of special enquiries and not necessarily in connection with the Census.

9. Method of estimating meat-production.

This question has been under consideration of the International Scientific Council and the present Committee recommended the adoption of their observations, which are as follows:

„Owing to the diversity of statistical organisations in the different countries adherent to the International Institute of Agriculture, it is not considered advisable to recommend at present the adoption

metody dla opracowywania statystyki produkcji i spożycia mięsa. Jednakże pożądanym jest zwrócić uwagę na następujące punkty, oparte na doświadczeniu tych krajów, które już przeprowadzały tego rodzaju statystykę:

a) Żeby statystyka produkcji mięsnej była prowadzona w związku z obliczaniem stanu liczebnego inwentarza żywego dokonywanym rok rocznie zapomocą spisu lub oszacowania;

b) Żeby w krajach, w których roczna statystyka inwentarza żywego dotychczas nie jest prowadzona, stan liczebny tegoż był szacowany periodycznie na podstawie najlepszych rozporządzalnych źródeł, stawiając na pierwszym miejscu dane spisowe;

c) Żeby w krajach, w których ubój bydła dokonywany jest pod nadzorem władz w rzeźniach publicznych, dane dostarczane przez te władze służyły za podstawę obliczania liczby zwierząt ubitych oraz przeciętnej wagi netto, w celu zużytkowania tych danych dla oszacowania produkcji i spożycia mięsa;

d) Żeby, w celu oszacowania produkcji mięsnej na folwarkach lub w rzeźniach nie podlegających nadzorowi władz, dane analogiczne do wykazanych w punkcie c) były ustalone zapomocą specjalnych dochodzeń lub też na zasadzie odpowiedzi udzielanych na specjalne kwestionariusze, bądź to obejmujące cały kraj, bądź to skierowane do pewnych miejscowości, uznanych jako typowe i mogących służyć za podstawę do obliczenia sum ogólnych dla całego kraju;

e) Żeby, przy oszacowaniu spożycia, uwzględniony był również przywóz i wywóz mięsa, i żeby, ilekroć zajdzie tego potrzeba, zwracano uwagę naczelnych władz celnych na korzyści wypływające z zastosowania klasyfikacji, która wykazała ilość mięsa przywożonego i wywożonego dla każdego rodzaju zwierząt.

W kwestji tej Komisja wyraziła zlecenie, ażeby kraje, należące do Instytutu lub uczestniczące

doption d'une méthode particulière pour l'établissement de la statistique de la production et de la consommation de la viande. Toutefois, il est désirable d'attirer l'attention sur les points suivants, qui sont basés sur l'expérience acquise par les pays ayant déjà établi cette statistique:

„a) Que la statistique de la production soit mise en rapport avec l'effectif du bétail relevé annuellement au moyen de recensement ou d'estimation;

b) Que dans les pays dans lesquels il n'existe pas à présent une statistique annuelle pour le bétail, l'effectif soit estimé périodiquement d'après les meilleures sources d'information disponibles, parmi lesquelles les données du recensement immédiatement précédent;

c) Que dans les pays dans lesquels les animaux sont abattus sous le contrôle des autorités dans des abattoirs publics, on se serve des données résultant de ce contrôle pour établir le nombre des animaux abattus, ainsi que le poids net moyen en vue d'utiliser ces résultats pour estimer la production et la consommation de la viande;

d) Qu'en vue d'estimer la production de la viande des animaux abattus dans les fermes ou dans les abattoirs non soumis au contrôle ou à l'inspection des autorités, des données semblables à celles indiquées au point c) soient obtenues au moyen d'enquêtes spéciales ou comme réponse à des questionnaires spéciaux portant sur le pays tout entier ou se rapportant à des localités déterminées et typiques qui peuvent être prises comme base pour estimer les totaux du pays entier;

e) Qu'en vue d'obtenir l'estimation de la consommation, il soit tenu compte des importations et des exportations de la viande et que chaque fois qu'il est nécessaire, on attire l'attention des autorités préposées aux douanes sur l'opportunité d'adopter une classification qui désigne clairement les quantités de viande de chaque espèce d'animaux importées et exportées.

En ce qui concerne cette question, la Commission a adopté une recommandation pour que les pays

of a particular method for establishing statistics of meat production and consumption. However, it is desirable that attention be drawn to the following points, which are based on the experience gained by countries which have already established such statistics:

„(a) That statistics of production be correlated with the number of live-stock collected annually by means of a census or estimation;

„(b) That in those countries where annual statistics of live-stock do not exist, the number should be estimated periodically from the best sources of information available, including the data of the Census immediately preceding;

„(c) That in the countries where animals are slaughtered under the control of the authorities in public slaughter-houses, the data resulting from this control should be used in order to determine the number of slaughtered animals, as well as the average net weight, with a view to utilizing such results for estimating the production and consumption of meat;

„(d) That in order to estimate the production of meat from animals slaughtered on farms or in slaughter-houses not under the control or inspection of the authorities, data similar to those indicated under (c) should be obtained by means of special enquiries or in reply to special questionnaires covering the entire country, or alternatively referring to determined and typical localities which can be used as bases for estimating the totals of the entire country;

„(e) That in order to obtain an estimate of the consumption, imports and exports of meat must be taken into account, and that, whenever it is found necessary, the attention of the Customs authorities should be drawn to the advisability of adopting a classification clearly specifying the quantities of meat imported and exported for each species of animal.

In connection with this question, the Committee adopted a recommendation that the coun-

w spisie wszechświatowym, dostarczały Instytutowi, w miarę możliwości, dane roczne o zapasach inwentarza żywego, o powiększeniu lub zmniejszeniu stanu liczebnego, o śmiertelności bydła i t. p. i żeby te dane były niezwłocznie przez Instytut publikowane.

10. Zatrudnienie (siły robocze).

Postanowiono, żeby pytanie, dotyczące liczby osób zatrudnionych czasowo w chwili przeprowadzania spisu, było przeniesione z pierwszej części formularza, służącego za wzór, do części dodatkowej tegoż formularza, jako pytanie nieobowiązkowe.

Nadto zgodzono się, że byłoby pożądane otrzymanie danych o liczbie czasowo zatrudnionych w ciągu roku. Ale, ponieważ dane o liczbie czasowo zatrudnionych mogą łatwo wprowadzić w błąd, poddano myśl zebrania o ile to możliwe, danych o liczbie przepracowanych dniówek (t. j. robotnikodni) i w tym celu zaproponowano następujący kwestjonariusz:

Liczba dniówek przepracowanych w gospodarstwie w ciągu roku gospodarczego 1928-29:

a) Przez personel stały: $\left\{ \begin{array}{l} \text{od 15-u lat } \{ \text{M.} \\ \text{wzwyż } \{ \text{K.} \\ \text{poniżej 15-u lat} \end{array} \right.$

b) Przez personel czasowy: $\left\{ \begin{array}{l} \text{od 15-u lat } \{ \text{M.} \\ \text{wzwyż } \{ \text{K.} \\ \text{poniżej 15-u lat.} \end{array} \right.$

Nadto Komisja wyraziła pogląd, że byłoby pożądanem, ażeby każdy kraj w sprawozdaniu o swoim spisie umieścił krótkie wyjaśnienie w sprawie wszelkich zmian o charakterze sezonowym lub wyjątkowym, zaobserwowanych w dniu spisu w liczbie czasowo zatrudnionych, wskazując jednocześnie, w jakim stopniu zebrane dane mogą być uważane jako reprezentacyjne.

11. Inne sprawy.

Dyskutowano sprawę poczynienia pewnych zmian w formu-

adhérents à l'Institut, ou qui participent au recensement mondial, communiquent à l'Institut, autant qu'il est possible, les données annuelles sur les stocks du bétail, sur l'augmentation ou la diminution des effectifs, sur la mortalité, etc., et que ces données soient publiées par l'Institut sans délai.

10. Main - d'oeuvre.

Il a été établi que la question concernant le nombre des personnes employées temporairement à la date du recensement soit transposée de la première partie du formulaire-type à la partie supplémentaire, comme une question facultative.

En outre, il a été convenu qu'il est désirable d'obtenir des informations sur la main-d'oeuvre temporaire employée pendant l'année. Mais puisque les renseignements sur le nombre des personnes employées temporairement peuvent induire en erreur, on a suggéré d'obtenir, si possible, le nombre de journées de travail accomplies (c'est-à-dire journées-homme, et on a proposé le questionnaire suivant:

Nombre de journées de travail accomplies dans l'exploitation pendant l'année agricole 1928-1929:

a) Par le personnel permanent $\left\{ \begin{array}{l} \text{de 15 ans et } \{ \text{M.} \\ \text{au-dessus } \{ \text{F.} \\ \text{au-dessus} \\ \text{de 15 ans} \end{array} \right.$

b) Par le personnel temporaire $\left\{ \begin{array}{l} \text{de 15 ans et } \{ \text{M.} \\ \text{au-dessus } \{ \text{F.} \\ \text{au-dessus} \\ \text{de 15 ans.} \end{array} \right.$

La Commission a été d'avis qu'il serait aussi désirable que chaque pays introduise dans le rapport sur son recensement, un bref exposé sur toute variation saisonnière ou exceptionnelle, existant à l'époque du recensement dans la main-d'oeuvre temporaire, et indique en même temps jusqu'à quel point les données relevées peuvent être considérées comme étant représentatives.

11. Autres questions.

Un certain nombre de modifications à introduire dans le formulai-

tries adhering to the Institute, or taking part in the World Census, should, as far as possible, supply the Institute with annual figures relating to stocks of cattle, the annual increase or decrease, mortality, etc., and that these figures should be published by the Institute without delay.

10. Labour.

It was agreed that the question in regard to the number of persons temporarily employed on the date of the Census should be omitted from the first part of the standard form and put in the supplementary part as an optional question.

In addition, it was agreed that it was desirable to obtain information in regard to temporary labour employed during the year. As particulars of the number of persons temporarily employed are liable to be misleading, it was suggested that, where possible, the number of days worked (i. e., mandays) should be obtained, and the following form was proposed:

Total number of days worked on the farm during the agricultural year 1928-29:

(a) By persons permanently employed $\left\{ \begin{array}{l} \text{15 years old } \{ \text{M.} \\ \text{and over } \{ \text{F.} \\ \text{Under 15} \\ \text{years old} \end{array} \right.$

(b) By persons temporarily employed $\left\{ \begin{array}{l} \text{15 years old } \{ \text{M.} \\ \text{and over } \{ \text{F.} \\ \text{Under 15} \\ \text{years old.} \end{array} \right.$

The Committee also considered that it was desirable that each country in reporting on the Census should furnish a brief statement in regard to any seasonal or exceptional variations existing at the time of the Census in regard to temporary labour, and should indicate at the same time the extent to which the figures collected could be regarded as representative.

11. Other questions.

A number of modifications in the standard form were discussed,

rzę służyącym za wzór, jednakże postanowiono wprowadzić te zmiany dopiero przy następnym wydruku formularza.

W stosunku do krajów podzwrotnikowych wysunięto propozycję, ażeby w tych krajach zbierano oddzielnie dane dotyczące produkcji gospodarstw, należących do krajowców, oddzielnie zaś także dane z gospodarstw, należących do wszelkich innych osób (niekrajowców).

Nadto postanowiono prosić kraje, które przeprowadzały u siebie reformę rolną, o wprowadzenie do spisu pytań, mających na celu ustalenie, czy w wyniku reformy rolnej obszar poszczególnych gospodarstw zwiększył się czy zmniejszył, lub też czy dane gospodarstwo jest nowoutworzone.

12 października 1928 r.

Sprawozdawca:
R. J. Thompson

Wzór formularza międzynarodowego spisu rolnego.

I. Uwagi wstępne na użytek rządów.

a) Zawartość formularza.

Niniejszy wzór formularza przeznaczony jest dla obu półkul, łącznie ze strefą międzyzwrotnikową, i wskutek tego uwzględnia rodzaje upraw i zwierząt, istniejące w jednym kraju, a nie istniejące w innych. Rozumie się samo przez się, że uprawy i zwierzęta gospodarskie nie istniejące w danym kraju nie będą brane pod uwagę w jego kwestionariuszu.

Z drugiej strony, każdy kraj ma możliwość dodania innych upraw i innych przedmiotów spisu oraz rozszerzenia pytań w celu otrzymania wszelkich dodatkowych informacji, które go interesują.

b) Minimum powierzchni.

Nie proponuje się żadnej granicy w stosunku do minimalnej powierzchni gospodarstw rolnych objętych spisem. W stosunku do

re-type ont été discutées et il a été convenu qu'on apporterait certains changements au formulaire-type, quand il sera réimprimé.

Un point qui intéresse les pays tropicaux et subtropicaux, c'est la proposition que, dans ces pays, on obtienne séparément les informations qui concernent la production des exploitations appartenant aux indigènes de celles qui appartiennent à d'autres personnes (c'est-à-dire non indigènes).

Une recommandation fut aussi adoptée pour que les pays qui ont appliqué des méthodes de réforme agraire soient invités à introduire dans leur recensement des questions dans le but de savoir si, comme résultat de la réforme agraire, l'étendue de chaque exploitation a augmenté ou diminué, ou bien si l'exploitation a été nouvellement créée.

12 octobre 1928.

Le rapporteur:
R. J. Thompson

Formulaire-type pour le recensement Agricole Mondial.

I. Observations préliminaires à l'usage des gouvernements.

a) Contenu du formulaire-type.

Le formulaire-type suivant est destiné aux deux hémisphères, y compris les tropiques, et, par conséquent, il envisage des cultures et des espèces de bétail qui existent dans certains pays, mais qui n'existent pas dans d'autres. Il est entendu que les cultures ou les espèces de bétail qui n'existent pas dans un pays déterminé ne seront pas insérées dans son questionnaire.

D'autre part, chaque pays est libre d'ajouter d'autres cultures et objets et d'élargir les questions de façon à obtenir toutes les informations supplémentaires qu'il pourrait désirer.

b) Superficie minimum.

Aucune limite n'est plus suggérée, quant à la superficie minimum des exploitations agricoles à relever par le recensement. Dans le

and it was agreed that certain changes should be made in the form when it was next reprinted. One point of interest to tropical and semi-tropical countries was the suggestion that separate information should be obtained in regard to the production of native holdings and those under other management (i. e., non-native).

A recommendation was accepted that those countries which have adopted methods of agrarian reform should be asked to include in their Census questions as to whether the size of each holding, as a result of agrarian reform, has increased or decreased and whether the holding has been newly created.

October 12th, 1928.

Rapporteur:
R. J. Thompson

Standard form of world agricultural Census schedule.

I. Preliminary statements for information of the Governments.

(a) Contents of the Standard Form of Schedule.

The following standard form of schedule is intended for use in both hemispheres, including the tropics, and therefore includes crops and classes of live-stock grown in some countries but not in others. It is understood that such crops or live-stock as are not grown in a particular country will be omitted from its schedule.

On the other hand, each country is free to include other crops and subjects and to amplify the questions so as to obtain any additional data that may be desired.

(b) Minimum Area.

No limitation is suggested as to minimum area of farms to be included in the Census. In the case of those countries which do

krajów, które nie spisują gospodarstw wielkości jednego hektara i poniżej, wyraża się pogląd, że byłoby pożytecznym obliczyć przynajmniej ogólną powierzchnię i ogólną produkcję tych drobnych gospodarstw.

c) Okres, do którego odnoszą się pytania spisowe.

Na półkuli północnej spis winien odnosić się do plodów zebranych w roku słonecznym w roku 1929, a na półkuli południowej — do plodów zebranych w ciągu roku od 1 lipca 1929 do 30 czerwca 1930. Rzeczywista data czyli okres czasu, w którym spis winien być przeprowadzonym, ma największe znaczenie w stosunku do inwentarza żywego, którego stan liczebny w zależności od pory roku może przedstawiać znaczne różnice. O ile możności byłoby pożądane otrzymanie danych dla tych dwóch okresów w ciągu roku, w których stan liczebny inwentarza żywego osiąga swoje maksimum i minimum; jest to punkt, który władze spisowe w poszczególnych krajach winny mieć zawsze na uwadze. Naprzykład, tam gdzie zachodzi istotna różnica w stanie liczebnym inwentarza żywego w zależności od pory roku, jest niewątpliwie bardzo pożądane, ażeby zaznaczono, czy wyniki spisu odnoszą się do okresu maksymalnego czy minimalnego i jaka może być przypuszczalna skala wahań.

Co się tyczy pory roku, w której należałoby przystąpić do spisu inwentarza żywego każde państwo ma swobodę wyboru tego okresu, który mu się wydaje najodpowiedniejszym.

W celu otrzymania danych porównalnych, każde państwo na podstawie wyników spisu, winno oszacować maksymalny i minimalny stan liczebny dla poszczególnych rodzajów inwentarza żywego w ciągu danego roku.

Ażeby oszacowanie to było oparte na pewnej podstawie, niezbędne jest przeprowadzenie klasyfikacji inwentarza żywego według wieku, jak to zaznaczono w formularzu służącym za wzór.

cas des pays qui ne relèvent pas les exploitations d'un hectare et au-dessous, on est d'avis qu'une estimation de la superficie et de la production globales de ces petites exploitations serait très utile.

c) Période à laquelle les questions du recensement se réfèrent.

Le recensement dans l'hémisphère septentrional devrait se rapporter aux cultures récoltées dans l'année solaire 1929 et dans l'hémisphère méridional aux cultures récoltées dans l'année du 1-er juillet 1929 jusqu'au 30 juin 1930. La date effective, ou la période de l'année, dans laquelle le recensement devrait être fait est surtout importante pour ce qui concerne le bétail, dont les effectifs peuvent présenter de très grandes différences, selon les différentes saisons de l'année. S'il était possible, il serait désirable de pouvoir obtenir des données se rapportant aux deux époques saisonnières de l'année, dans lesquelles le bétail se trouve à son maximum et à son minimum, et ceci est un point que les autorités chargées du recensement dans chaque pays, devraient tenir présent. Par exemple, là où il existe une différence substantielle quelconque dans les effectifs du bétail selon les différentes saisons, il est sans doute très désirable que l'on indique si les résultats du recensement se rapportent à une période de maxima ou de minima et quelle est la variation probable.

Pour ce qui concerne l'époque de l'année à laquelle on devrait faire le recensement du bétail, chaque Etat est libre de faire le recensement à l'époque qui lui paraît la plus opportune.

Dans le but d'avoir des données comparables entre elles, chaque Etat, en se basant sur les résultats du recensement, devrait faire l'évaluation de l'effectif maximum et de l'effectif minimum de chaque espèce de bétail pendant l'année.

Pour donner à cette évaluation une base sûre, il est nécessaire que le bétail soit classifié par âge, ainsi qu'il est proposé dans le formulaire - type.

not collect information as to farms of one hectare or less, it is thought that an estimate of the area and production of such holdings would be useful.

(c) Period to which Census Questions relate.

The Census in the Northern Hemisphere should refer to crops harvested in the calendar year 1929, and in the Southern Hemisphere to crops harvested in the year July 1, 1929, to June 30, 1930. The actual date or period of the year at which the Census should be taken is chiefly of importance in regard to live-stock the numbers of which may differ very greatly at different seasons of the year. If it were possible, it would be desirable to have figures showing both the minimum and the maximum seasons, and this is a point which the Census authorities of each country might bear in mind. For example, where any substantial difference exists at different seasons, it is obviously very desirable to indicate whether the results of the Census relate to a period of minimum or maximum and what is the probable variation.

In conclusion, as regards the period of the year of the live-stock Census, each State is free to take the Census at the period of the year considered the most suitable.

In order to provide comparable figures each State, on the basis of the results of the Census, should make an estimate of the maximum and minimum numbers of each class of stock during the year.

To give this estimate a reliable basis it is necessary that the live-stock should be classified by age as proposed in the standard form.

d) Produkcja.

Jednym z zasadniczych celów spisu jest otrzymanie możliwie najdokładniejszych danych o ilościach poszczególnych produktów, otrzymanych ze zbiorów, z lasów i z inwentarza żywego w ciągu roku spisowego. Cel ten może być osiągnięty dwoma różnymi sposobami:

1°. Żądając, ażeby każdy gospodarz podał ilość każdego ziemiopłodu, zebranego z powierzchni, którą określił jako obszar uprawny danego ziemiopłodu, oraz ogólną sumę każdego z produktów zwierzęcych, dostarczonych przez wyszczególniony przezeń inwentarz żywy. Teoretycznie biorąc metoda ta powinna dać wyniki zadawalniające. W praktyce jednak tak nie jest, ponieważ bardzo często zebrane plody nie są ani mierzone, ani notowane. Doświadczenie wskazuje, że metoda ta jest zadawalniająca, jeśli chodzi o produkty w całości sprzedawane, jak bawełna, wełna oraz niektóre gatunki zbóż, owoców i jarzyn w pewnych strefach. Rzeczywiście, ilości przeznaczone na sprzedaż są odmierzone, i wogóle — ogólna suma płodów wyprodukowanych dla niektórych okolic czy okręgów może być skontrolowana przez statystykę ruchu i wwozu na głównych rynkach zbytu. Metoda ta jednak jest mniej zadawalniająca, jeśli chodzi o produkty, które w całości lub częściowo podlegają wewnętrznemu spożyciu danego gospodarstwa, jako to: pasza, jarzyny, owoce, mleko, drób, jaja.

2°. Szacując — zapomocą specjalnie w tym celu powołanych specjalistów — przeciętny zbiór każdego ziemiopłodu na jednostkę powierzchni oraz przeciętną ilość produktów, dostarczanych przez zwierzęta gospodarskie dla każdej jednostki geograficznej do której odnoszą się dane spisowe.

Wartość wyników, otrzymanych przy zastosowaniu tej metody zależy od dokładności otrzymanych przy spisie danych, dotyczących powierzchni uprawianych oraz liczby zwierząt gospodar-

d) Production.

Un des buts essentiels du recensement est d'obtenir des chiffres aussi exacts que possible sur les quantités de chacun des produits obtenus par les récoltes, les bois et forêts et le bétail dans l'année du recensement. Ce but peut être atteint de deux façons différentes:

1° En demandant à chaque cultivateur de communiquer la quantité de chaque produit qu'il a récoltée sur la superficie déclarée par lui comme cultivée en vue de cette production et le montant de chacun des produits animaux fournis par le bétail qu'il a déclaré. En théorie, cette méthode devrait donner des résultats satisfaisants. Mais, en pratique, il n'en est pas ainsi, parce que, très souvent, les quantités récoltées ne sont ni mesurées ni enregistrées. L'expérience a montré que cette méthode est assez satisfaisante pour les produits que l'on vend en totalité, comme le coton, la laine, certaines espèces de céréales, de fruits et légumes dans certaines régions. En effet, les quantités vendues sont mesurées et, en général, la quantité totale produite pour certaines régions ou districts peut être contrôlée par les statistiques du mouvement et d'entrée sur les principaux marchés. La méthode est moins satisfaisante lorsqu'il s'agit de produits qui, en partie ou en totalité, sont consommés dans l'exploitation, comme les fourrages, les légumes, les fruits, le lait, la volaille et les œufs.

2° En faisant estimer expressément par des spécialistes la production moyenne de chaque culture par unité de surface, ou la production moyenne des animaux domestiques, pour chaque unité géographique à laquelle se rapportent les chiffres du recensement. En multipliant les superficies cultivées par la récolte moyenne ou le nombre d'animaux domestiques par la production moyenne d'un animal, on obtiendra les quantités totales pour l'année du recensement.

La valeur des résultats obtenus par cette méthode dépend de l'exactitude avec laquelle on peut obtenir, moyennant le recensement, les données relatives aux superficies et au nombre d'animaux domestiques,

(d) Production.

One of the principal objects of the Census is to ascertain as accurately as possible the quantities of each one of the products obtained from the crops, the woods or the live-stock in the Census year. This can be done by either of two methods:

(1) By asking each farm operator to state the total quantity of each crop harvested on the area reported by him and the total quantity of each live-stock product obtained from the live-stock reported. Theoretically this method should give satisfactory results. In actual practice, however, the results obtained by this method are not always satisfactory, because many of the quantities harvested are not measured or recorded. Experience has demonstrated that this method is fairly satisfactory in the case of all crops the entire product of which is sold, such as cotton, wool, some kinds of grain, fruits and vegetables in certain regions, because the quantities sold are measured, and the total quantities from a given section or region can usually be checked by statistics of movement and receipts at principal markets. The method is less satisfactory in the case of crops that are largely, or entirely, consumed on the farm, as forage, vegetables, fruits, milk, poultry, and eggs.

(2) By ascertaining through special investigation conducted by experts the average yield of crops produced on a unit of area, or the average rate of production per domestic animal, for each of the geographical units for which the Census data are compiled. The respective areas or numbers of live-stock multiplied by the average yields or rates of production thus obtained will give the total quantity of each product in the Census year.

The value of the results obtained by this method depends upon the accuracy of the data concerning areas and number of live-stock obtained by Census methods, and upon the thorou-

skich, jak również od dokładności i staranności, z jaką ustalano szacunkowo liczby przeciętnej produkcji. Jeśli oba te składniki są obliczone dokładnie, metoda ta jest tak samo pewna, jak metoda zgłoszeń indywidualnych, natomiast nastęcza mniej trudności i wymaga mniej czasu i kosztów.

Z względu na wielką wagę, jaką posiada ustalenie ogólnej produkcji dla każdego ziemiopłodu i dla każdego rodzaju zwierząt gospodarskich w ciągu roku spisowego, Międzynarodowy Instytut Rolny usilnie prosi wszystkie państwa, ażeby zebrały dane dotyczące produkcji bądź to zapomocą jednej z wyżej wskazanych metod, bądź to zapomocą obu metod skombinowanych. Bez tych danych spis byłby niekompletny.

Proponujemy sformułowanie kilku pytań w celu otrzymania wprost od gospodarzy informacji, dotyczących niektórych produktów zwierzęcych. Gdyby okazało się, że próba otrzymania tych informacji wprost od gospodarzy prawdopodobnie nie da wyników zadawalniających, rządy wszystkich państw są usilnie proszone, ażeby przedsięwzięły niezbędne środki w celu oszacowania produkcji za pomocą specjalnych dochodzeń, prowadzonych przez rzeczoznawców.

e) Dane dotyczące powierzchni i produkcji warzyw.

Kraje, które uważałyby za zbyt uciążliwe obliczanie powierzchni, zajętej pod uprawę każdego rodzaju warzyw, jak tego wymagają pytania Nr. Nr. 66 — 74, proszone są o podanie liczby ogólnej powierzchni, zajętej pod uprawę wszystkich warzyw. Co się tyczy produkcji, uprasza się usilnie wszystkie kraje o dostarczenie, w miarę możliwości, danych szczegółowych dla każdego rodzaju warzyw.

f) Lasy.

Zaleca się stosowanie postanowień działu F formularza (Lasy) zarówno do lasów, wchodzących w skład gospodarstw rolnych, jak i do tych, które są z nich wyłączone.

ainsi que de l'exactitude et du soin avec lesquels on a fixé, par estimation, les productions moyennes. Quand ces deux éléments sont obtenus avec exactitude, cette méthode est aussi sûre que celle de l'information individuelle et présente beaucoup moins de difficultés et exige moins de temps et de frais.

Etant donné l'intérêt qu'il y a à fixer la production totale pour chaque culture et chaque espèce d'animaux domestiques, dans l'année du recensement, l'Institut international d'Agriculture prie instamment tous les Etats d'obtenir les chiffres relatifs à la production soit avec l'une des deux méthodes indiquées, soit au moyen des deux méthodes combinées. Sans ces chiffres, le recensement serait incomplet.

On propose de formuler quelques questions pour obtenir directement de l'agriculteur des informations concernant un certain nombre de produits animaux. Si l'on estime qu'une tentative d'obtenir ces informations directement des fermiers ne pourra probablement pas donner de résultats satisfaisants, les gouvernements sont vivement priés de prendre les mesures nécessaires pour estimer la production au moyen d'enquêtes spéciales effectuées par des experts.

e) Données concernant la superficie et la production des légumes.

Les pays qui jugeraient très difficile le relèvement de la superficie occupée par chaque espèce de légume, comme il est demandé par les questions Nos 66 à 74, sont priés de donner le chiffre de la superficie totale occupée par tous les légumes. Quant à la production, on prie instamment tous les pays de vouloir fournir, autant qu'il est possible, des données détaillées sur chaque espèce de légume.

f) Bois et forêts.

L'adoption de la section F (Bois et forêts) du formulaire-type est recommandée soit pour les bois et forêts qui sont compris dans les exploitations agricoles, soit pour ceux qui en sont exclus.

ghness and care with which the average rates of yield are ascertained by special investigation. Where the two factors are dependable, the results obtained by this method are quite as accurate as those obtained by the method of direct enquiry, and the difficulty, time, and expense involved are very much less.

Because of the importance of ascertaining the total production of each crop and class of livestock in the Census year, the International Institute of Agriculture strongly urges all countries to publish production figures obtained by either or both of the methods indicated without which the Census will be incomplete.

Some questions are suggested for use in obtaining information relating to certain live-stock products directly from farmers. If it is considered that an attempt to obtain this information directly from farmers would not be likely to give satisfactory results, Governments are urged to arrange for estimating production by special enquiries by experts.

(e) Data on Area and Production of Vegetables.

Countries that find it impracticable to ascertain the area occupied by each kind of vegetable (questions No. 66 to No. 74) are requested to give the total area occupied by all vegetables. As to production, countries are requested to furnish, so far as possible, specific data for each kind of vegetable.

(f) Woods and Forests.

The use of Section F (Woods and Forests) of the standard form of schedule is recommended both as regards wood and forest lands included in agricultural holdings as well as for forests not so included.

Co się tyczy tych ostatnich, proponuje się ograniczyć spis do lasów będących w użytkowaniu (eksploatowanych), prosząc jednocześnie poszczególne rządy o dostarczenie danych szacunkowych o powierzchni innych terenów zalesionych, znajdujących się na ich terytorjum.

II. Wzór formularza.

Dział A. — Wyjaśnienia wstępne.

a) Spis jest poufny i nie ma żadnych celów fiskalnych.

Żądane wiadomości nie są w żadnym związku z nakładaniem podatków, są one ściśle poufne, będą oglądane jedynie przez urzędników biura statystycznego, i żaden szczegół, dotyczący poszczególnych gospodarstw, nie będzie ujawniony.

b) Definicja gospodarstwa rolnego.

Gospodarstwo rolne, w rozumieniu spisu stanowi każdy teren, przeznaczony całkowicie lub częściowo dla produkcji rolnej lub zwierzęcej, uprawiany lub zarządzany przez jedną osobę, pojedynczo lub z pomocą innych osób, z pominięciem kwestji własności, tytułu posiadania, rozmiarów i położenia; może ono się składać z jednej lub z kilku działek, o ile są one położone w sąsiedztwie, i jeśli się je traktuje i uprawia jako jedno gospodarstwo. Osoba, która gospodaruje lub zarządza gospodarstwem, może być właścicielem, dzierżawcą, płatnym administratorem lub też gospodarzem, który uprawia lub nadzoruje grunty i otrzymywane z nich produkty z jakiegokolwiek specjalnego tytułu posiadania. W wypadku, gdy grunt jest użytkowany jednocześnie przez dwie lub więcej osób stowarzyszonych, jedna z nich ma być wybrana jako przedstawiciel pozostałych w celu dostarczenia danych spisowych. Gospodarstwo może nosić miano działki, parceli, ogrodu, sadu, majątku, folwarku, fermy, plantacji, własności ziemskiej lub też jakąkolwiek inną nazwę, ale w każdym wypadku musi być uprawiane, administrowane lub zarządzane przez jedną osobę.

En ce qui concerne ces derniers, on suggère de limiter le recensement aux forêts exploitées, tout en invitant les gouvernements à fournir une estimation de la superficie des autres terres boisées qui se trouvent sur leurs territoires.

II. Formulaire-type.

Section A. — Eclaircissements préliminaires.

a) Le recensement est confidentiel et n'a aucun but fiscal.

Les informations demandées n'ont aucun rapport avec la taxation des impôts, elles sont strictement confidentielles, elles ne seront vues que par les employés du bureau de la statistique et aucun détail concernant les exploitations individuelles ne sera publié.

b) Définition d'une exploitation agricole.

Une exploitation agricole, aux fins du recensement, est constituée par tout terrain consacré totalement ou en partie à la production agricole ou du bétail, qui est cultivé, dirigé ou géré par une personne, seule ou avec l'assistance d'autres personnes, sans tenir compte de la propriété, tenure, dimension ou situation, et qui peut se composer d'une seule ou bien de plusieurs parcelles quand elles se trouvent dans le voisinage et qu'elles sont considérées et cultivées comme une seule exploitation. La personne qui cultive ou dirige l'exploitation peut être propriétaire, fermier, régisseur à gages ou celui qui cultive ou contrôle la terre et ses produits sous une forme spéciale de tenure. Dans le cas où la terre est exploitée simultanément par deux ou plusieurs personnes associées, une d'elles sera désignée comme représentant des associés pour fournir les données du recensement. L'exploitation peut être connue sous le nom de lot, pièce ou parcelle de terre, jardin, verger, bien, ranch, plantation, établissement rural, propriété ou tout autre nom, mais doit, dans tous les cas, être cultivée, dirigée ou gérée par une personne.

As regards woods and forests not included in agricultural holdings, it is suggested that the Census should be limited to forests being exploited, though Governments are invited to furnish an estimate of the area of other forest lands in their territories.

II. Standard form of schedule.

Section A.—Preliminary Explanations.

(a) Confidential and not for Taxation.

The information asked for is not connected in any way with taxation, is strictly confidential, will be seen only by employees of the statistical bureau, and no particulars relating to individual returns will be published.

(b) Definition of a Farm.

A farm, for Census purposes, is all land used wholly or partly for agricultural or live-stock production, that is, operated, directed, or managed by one person, alone or with the assistance of others, without regard to ownership, title, size or location, and may be in one or more separate pieces if they are in the same neighbourhood and are known and operated as a single holding or property. The person who operates or directs the farm may be owner, tenant, hired manager, or one who holds or controls the land and its products under a special form of tenure. In case the farm is operated jointly by two or more persons related or associated together, one of them will be designated to represent his associates as farm operator to supply the Census data. The farm may be known as a lot, piece, or parcel of land, garden, orchard, estate, ranch, plantation, rural establishment, proprietorship, or other name, but in any case must be operated, directed or managed by one person.

Grunty zalesione i lasy, dozorowane, administrowane lub zarządzane przez gospodarza, stojącego na czele gospodarstwa, będą wpisane jako część tego gospodarstwa, jak również kawałki gruntów i budynki zajmowane i użytkowane przez pracowników zatrudnionych w gospodarstwie.

Grunty gminne winny być wynotowane: 1° przez dzierżawcę, o ile się znajdują pod jego wyłącznym nadzorem (z pozostawieniem prawa własności gminie lub innym władzom administracyjnym) i 2° we wszystkich innych wypadkach przez szefa administracji gminnej.

c) Okres do jakiego odnoszą się pytania spisowe.

(P. wskazania wymienione w punkcie I, c.)

Dział B. — Głowa gospodarstwa (gospodarz) (właściciel, dzierżawca, administrator płatny i t. d.).

- 1. Nazwisko i imiona . . . . .
- 2. Adres pocztowy . . . . .

Dział C. — Robotnicy rolni stale zatrudnieni w gospodarstwie.

(Wpisać wszystkie osoby zatrudnione w charakterze stałych pracowników danego gospodarstwa w dniu spisu, z podziałem według wieku i płci, łącznie z gospodarzem, jego żoną i członkami rodziny, rzeczywiście zatrudnionymi przy robotach rolnych. Nie wpisywać osób, używanych prze-ważnie do prac domowych)

Osoby zatrudnione w charakterze stałych pracowników w dniu spisu:

Członkowie rodzin		Inne osoby	
Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety

- 3. Poniżej 15 lat . . . . .
- 4. W wieku 15 lat i wyżej . . . . .

Dział D. — Powierzchnia gospodarstwa.

- 5. Ogólna powierzchnia gospodarstwa . . . . .

Jednostka miary w użyciu

Les terres boisées et les forêts contrôlées, dirigées ou gérées par le chef de l'exploitation, seront inscrites comme partie de l'exploitation, de même que les lopins de terre et les bâtiments occupés et utilisés par les travailleurs employés dans l'exploitation.

Les terres des communes devront être relevées: 1° par le tenancier, quand elles se trouvent sous son contrôle exclusif (la propriété restant à la commune ou à d'autres autorités administratives), et, 2° dans tous les autres cas, par le chef administratif de la commune.

c) Période à laquelle les questions du recensement se réfèrent.

(Voir les indications fournies sous I, c.)

Section B. — Chef de l'exploitation (propriétaire, fermier, régisseur à gages, etc.).

- 1. Nom et prénoms . . . . .
- 2. Adresse postale . . . . .

Section C. — Main-d'oeuvre permanente l'exploitation.

(Inscrire toutes les personnes employées de façon permanente dans cette exploitation à la date du recensement, classées par âge et sexe, y compris le chef de l'exploitation, sa femme et les membres de sa famille effectivement employés à des travaux agricoles. Ne pas inscrire les personnes employées principalement aux travaux domestiques.)

Personnes employées de façon permanente à la date du recensement:

Membres de la famille		Autres personnes	
Sexe masculin	Sexe féminin	Sexe masculin	Sexe féminin

- 3. Au-dessous de 15 ans . . . . .
- 4. De 15 ans et au-dessus . . . . .

Section D. — Superficie de l'exploitation.

- 5. Superficie totale de l'exploitation . . . . .

Unité de mesure utilisée

Woodland and forest land that forms a part of the farm or holding and is controlled, directed or managed by the farm operator will also be reported, as well as the plots of ground and buildings occupied and utilised by the labourers employed and living on the farm.

Communal land will be reported (1) by the occupier when it is under his sole control (while remaining the property of the commune or other administrative authorities), and (2) in all other cases by the administrative head of the commune.

(c) Period to which Census Questions relate.

(Indications to be given according to Part I, c.)

Section B. — Farm Operator (Owner, Tenant, or Manager).

- 1. Name in full . . . . .
- 2. Post office address . . . . .

Section C. — Farm Labour.

(Include all persons permanently employed on this farm on the date of the Census by age and sex groups, including the farm operator, his wife, and members of his family actually engaged in farm work. Do not include persons employed principally on domestic or household work).

Permanently employed on the date of the Census:

Members of Family		Other Persons	
Male	Female	Male	Female

- 3. Under 15 years . . . . .
- 4. 15 years and over . . . . .

Section D. — Farm Area.

- 5. Total area in farm Acres . . . . .

(Każdy grunt będący w użytkowaniu gospodarza, wymienionego w pytaniu Nr. 1. Nie wpisywać gruntów wdzierżawionych lub też tych, z których zbiór dokonywany jest przez inną osobę, i które winny być wpisane do odrębnego kwestjonariusza).

Jednostka miary
w użyciu

6. Grunty orne . . .

(Pozycja ta obejmuje grunty przeznaczone pod uprawę roślin trawiastych, uprawianych systemem płodozmianu, zarówno te, na których sprzęt jest dokonany, jak i te, na których z jakiegokolwiek bądź przyczyny sprzęt nie mógł być dokonany, jak również grunty leżące odłogiem. Łąki sztuczne, które były uprawiane w roku 1929 lub w jednym z czterech lat poprzednich wchodzi również do tej pozycji).

Uwaga. W wypadku, gdy uprawa roślin trawiastych jest połączona z uprawą drzew i krzewów, i o ile będzie można określić, chociażby w przybliżeniu, powierzchnię zajęta pod uprawę roślin trawiastych oraz powierzchnię zajęta pod uprawę drzew i krzewów, należy te powierzchnie zaliczyć odpowiednio do gruntów ornych i do gruntów przeznaczonych pod uprawę drzew i krzewów (pytanie Nr. 8). Jeśli przeciwnie, uprawa roślin trawiastych jest pomieszana z uprawą drzew i krzewów w taki sposób, że nie można odróżnić odnośnych powierzchni, należy całą powierzchnię

(Tout terrain exploité par le chef d'exploitation spécifié dans la question No 1. Ne pas inscrire le terrain loué à ou dont la récolte est faite par une autre personne et qui doit être inscrit sur un questionnaire séparé.)

Unité de
mesure utilisée

6. Terres labourables

(Comprendre les terres destinées à la culture de plantes herbacées assolées, sur lesquelles on fait la récolte, ainsi que celles qui n'ont pas pu être récoltées pour une raison quelconque et celles en jachère. Les prairies artificielles qui ont été labourées en 1929 ou dans une des quatre années précédentes rentrent dans cette catégorie).

Note. Dans le cas de cultures associées de plantes herbacées et de plantes ligneuses, et pour autant qu'il sera possible de déterminer, même approximativement, les superficies occupées par les cultures herbacées et celles occupées par les plantes ligneuses, on les attribuera respectivement aux Terres labourables et aux Cultures arborescentes et arbustives (question No 8). Si, au contraire, les cultures herbacées et les cultures ligneuses sont entremêlées de sorte à ne pas permettre une distinction des superficies qui reviennent respectivement aux unes et aux

(All land operated by farm operator named in question No 1. Do not include land rented to or cropped by any other person, which should be reported on a separate schedule).

6. Arable land . . . Acres

(Include all cultivated land, fallow land, and artificial meadows, ploughed in 1929 or in one of the preceding four years. Do not include land under orchard or bush fruits, trees or shrubs).

Note. — If the growing of herbaceous crops is associated with the growing of trees and shrubs, in all cases where it is possible to determine, however approximately, the areas under herbaceous crops and those under trees and shrubs should be entered respectively under „arable lands”, and under „lands for growing trees and shrubs” (No. 8). If, on the contrary, the herbaceous crops and trees and shrubs are so intermingled that it is impossible to distinguish between the areas which belong to either, the whole of the area should be classed under the heading of „arable

zaliczyć do pozycji gruntów ornych w tym wypadku, gdy uprawa roślin trawiastych jest głównym jej zadaniem, zaś do pozycji gruntów przeznaczonych pod uprawę drzew i krzewów — w wypadku, gdy głównym zadaniem jest uprawa drzew i krzewów.

7. Łąki stałe i pastwiska . . . . .

Jednostka miary
w użyciu

(Pozycja ta obejmuje grunty przeznaczone stałe lub w ciągu ostatnich pięciu lat dla produkcji długotrwałych roślin trawiastych pastewnych. Łąki stałe i pastwiska, na których znajduje się również drzewa i krzewy, oraz łąki i pastwiska w lasach winny tu być zaliczone tylko wówczas, gdy produkcja roślin pastewnych jest ich głównym zadaniem).

8. Grunty przeznaczone pod uprawę drzew i krzewów

Jednostka miary
w użyciu

(Pozycja ta obejmuje grunty przeznaczone pod uprawę drzew i krzewów, nie należących do kategorii lasów).

Uwaga. W razie połączenia upraw drzew i krzewów oraz roślin trawiastych, należy stosować się do wskazań podanych w uwadze do pytania Nr. 6.

9. Lasy . . . . .

Jednostka miary
w użyciu

(Pozycja ta obejmuje przestrzenie zalesione, których głów-

autres, on attribuera la totalité des superficies à la catégorie des Terres labourables, lorsque la culture des plantes herbacées y représente la destination la plus importante et à la catégorie des Cultures arborescentes et arbustives (question No 8) lorsque la destination la plus importante est constituée par la culture des plantes ligneuses.

7. Prairies permanentes et pâturages

Unité de
mesure utilisée

(Comprendre les terres destinées d'une manière permanente ou pendant les cinq dernières années à la production de plantes herbacées fourragères vivaces. Les prairies permanentes et les pâturages dans lesquels on cultive des plantes ligneuses, ainsi que les prés et les pâturages dans les bois devront être comprises seulement si la production des herbes fourragères y représente la destination la plus importante.)

8. Cultures arborescentes et arbustives

Unité de
mesure utilisée

(Comprendre les terres destinées à la culture des plantes ligneuses ne rentrant pas dans la catégorie des bois et forêts.)

Note. Dans les cas de cultures associées de plantes ligneuses et de plantes herbacées, se tenir aux instructions indiquées dans la note à la question N-o 6.

9. Bois et forêts . . . . .

Unité de
mesure utilisée

(Comprendre les terres couvertes d'essences forestières et

lands" when the growing of herbaceous crops is the chief object, and under the heading "lands for growing trees and shrubs" (No. 8), when the chief object is the growing of trees and shrubs.

7. Permanent meadow and pasture Acres

(Lands that are used permanently or during the last five years for the growing of perennial or long-lived herbaceous forage crops. Permanent meadow and pasture on which trees and shrubs are grown, as well as woodland meadows and pastures, should be included under this heading only when the growth of forage crops thereon is the chief object).

8. Lands for growing trees and shrubs Acres

(Orchard lands used for growing trees and shrubs, such as are not included under the heading of wood and forest lands).

Note. — When the growing of trees and shrubs is combined with the growing of herbaceous crops, the instructions shown in the note on question No. 6 should be followed.

9. Wood and forest lands Acres

(Lands covered with forest trees, the chief importance of

nem zadaniem jest produkcja drewna i plodów leśnych).

10. Bagna i moczary produkcyjne, wrzosowiska i inne grunty nieuprawne produkcyjne

Jednostka miary w użyciu

(Pozycja ta obejmuje grunty, dostarczające pewnych roślin użytkowych, lecz które nie mogą być zaliczone do żadnej z poprzednich pozycji).

11. Nieużytki

Jednostka miary w użyciu

(Pozycja ta obejmuje grunty, niedostarczające żadnych roślin użytkowych i które nie mogą być zaliczone do żadnej z poprzednich pozycji).

Uwaga. Ogólna suma liczb podanych w odpowiedzi na pytania Nr. 6 — 11 włącznie winna się równać powierzchni wymienionej w odpowiedzi na pytanie Nr. 5 niniejszego działu.

Dział E. — Ziasewy i zbiory w roku 1929 (lub 1929-30).

Międyzplony. — Gdy dwie lub kilka roślin zasiano razem, a sprzęt ich odbywa się osobno, należy wykazać oddzielnie i w odpowiednim dziale powierzchnię zajęta przez każdą z nich, o ile można ją ściśle oznaczyć lub przynajmniej w sposób przybliżony. W razie, gdy śródplony są tak pomieszane ze sobą, że niemożliwe jest rozróżnić powierzchnie, przypadające na każdy z nich, należy dodać w formularzu specjalne rubryki dla wszystkich poszczególnych upraw, będące przedłużeniem rubryk umieszczonych w formularzu służącym za wzór. W tych rubrykach specjalnych ogólna powierzchnia śródplonów winna być

dont la destination la plus importante est la production du bois et des produits forestiers.)

10. Marais productifs, bruyères et autres terres incultes productives

Unité de mesure utilisée

(Comprendre les terres qui donnent quelques productions végétales utilisées et qui ne rentrent pas dans les catégories précédentes.)

11. Terres improductives

Unité de mesure utilisée

(Comprendre les terres qui ne donnent aucune production végétale utilisée et qui ne rentrent pas dans les catégories précédentes.)

Note. Le total des chiffres indiqués en réponse aux questions N-os 6 à 11 inclus doit être égal à la superficie indiquée en réponse à la question N-o 5 de cette section.

Section E. — Cultures et récoltes en 1929 (ou 1929-1930).

Cultures associées. — Quand deux ou plusieurs cultures différentes sont plantées ensemble et récoltées séparément, indiquer séparément et dans la section appropriée la superficie occupée par chaque culture, pour autant qu'il est possible de la déterminer, tout au moins d'une façon approximative. Dans le cas où les cultures associées sont confondues au point de rendre impossible de faire une distinction entre les superficies appartenant en particulier à chacune de ces cultures, des colonnes spéciales doivent être ajoutées au formulaire pour chacune des cultures en question, à la suite des colonnes indiquées au formulaire-

which lies in their timber and forest products).

10. Productive marshlands, heathlands and other productive but uncultivated lands

Acres

(Uncultivated lands not included under the preceding headings, producing some kind of utilised vegetable product such as herbage for grazing, reeds and rushes for matting, and bedding for livestock, berries and other wild plants and fruits).

11. Unproductive lands

Acres

(Lands not included under the preceding headings which do not produce any kind of utilised vegetable product).

Note. — The sum of the areas under questions Nos. 6 to 11 inclusive should equal the area given in answer to question No. 5 of this section.

Section E. — Crops Harvested in 1929 (or in 1929-30).

Companion Crops. — When two or more different crops are planted together, but harvested separately (companion crops), show the area occupied by each crop separately in the proper section, wherever it is possible to determine, at any rate approximately, the area under each particular crop. In the cases where companion crops are so intermixed that it is not possible to make a distinction between the areas properly belonging to each of them, for each of the crops in question special columns should be inserted in the forms, after the columns indicated in the standard form. In these special columns the total

	Po- wierzch- nia		Zbiór w r. 1929 lub 1929-30		Super- ficie		Quantité récoltée en 1929 (ou 1929- 1930)		Area		Quantity harve- sted in 1929 (or in 1929- 1930)	
	Jednostka miary	Jednostka miary	Unité de mesure	Unité de mesure	Unité de mesure	Unité de mesure	Unit of measure	Unit of measure	Unit of measure	Unit of measure		
25. Groch	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
26. Soczewica	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
27. Inne strączkowe na ziarno	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
c) Okopowe jadalne i pastewne.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
28. Ziemniaki ¹⁾	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
29. Pataty i diosko- rea	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
30. Bulwy i korze- nie pastewne (brukiew, bura- ki, marchew)	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
31. Arrow - root	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
32. Maniok	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
33. Inne bulwy i ko- rzenie.	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
d) Trawiaste i strącz- kowe pastewne (uprawiane).	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
d 1) Koniczyna, ty- motka, rajgras i inne tym podobne, pojedyncze lub w mieszkankach — zasiewane w ciągu ostatnich pięciu lat na gruntach przeznaczonych do zaorania:	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
34. Koszone na siano	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
35. Niekoszone na siano	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
d 2) Lucerna:	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
36. Koszona na sia- no	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
37. Niekoszona na siano	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
d 3) Inne trawy pastewne niewy- mienione:	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
38. Koszone na sia- no	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

¹⁾ O ile możliwości pożądanem jest wyodrębnić młode kartofle (nowalje) od normalnych plonów.

¹⁾ Il est désirable d'indiquer séparément, autant qu'il est possible, les pommes de terre de primeur et celles de culture normale.

¹⁾ It is desirable to show early and main crops separately where practicable.

	Po- wierz- nia	Zbiór w r. 1929 lub 1929-30		Super- ficie	Quantité récoltée en 1929 (ou 1929- 1930)		Area	Quantity har- vested in 1929 (or in 1929- 1930)
	Jednostka miary	Jednostka miary		Unité de mesure	Unité de mesure		Unit of measure	Unit of measure
39. Niekoszone na siano			39. Non coupées pour le foin			39. Not cut for hay		
e) Rośliny przemysłowe.			e) Cultures industrielles.			(e) Crops for Industrial Purposes.		
e 1) Rośliny cukrowe:			e 1) Cultures sucrières.			(e-1) Sugar crops.		
40. Trzcina cukrowa			40. Canne à sucre			40. Sugar cane		
41. Buraki cukrowe			41. Betterave à sucre			41. Sugar beets		
42. Inne uprawy roślin cukrowych			42. Autres cultures de plantes sucrières			42. Other sugar crops		
e 2) Rośliny włókiennicze:			e 2) Cultures de plantes textiles.			(e-2) Fibre crops.		
43. Bawełna (oczyszczona)			43. Coton (égrené)			43. Cotton (ginned)		
44. Len na włókno			44. Lin cultivé pour la filasse			44. Flax harvested for fibre		
45. Konopie (Cannabis sativa) na włókno			45. Chanvre (Cannabis sativa) cultivé pour la filasse			45. Hemp (Cannabis sativa) harvested for fibre		
46. Konopie nowozelandzkie (Phormium tenax)			46. Chanvre de la Nouvelle-Zélande (Phormium tenax)			46. New Zealand hemp (Phormium tenax)		
47. Abaka — konopie manilskie (Musa Textilis)			47. Abacá (Chanvre de Manille — Musa textilis)			47. Abacá (Manilla hemp - Musa textilis)		
48. Juta i pokrewne (Corchorus i Hibiscus)			48. Jute et similaires (Corchorus et Hibiscus)			48. Jute and jute-like fibres (Corchorus and Hibiscus)		
49. Ramia i rhea (Boehmeria nivea i B. tenacissima)			49. Ramie et rhea (Boehmeria nivea et B. tenacissima)			49. Ramie and rhea (Boehmeria nivea and B. tenacissima)		
50. Sisal (Agave sisalana) i henequen (A. fourcroydes)			50. Sisal (Agave sisalana) et henequen (A. fourcroydes)			50. Sisal (Agave sisalana) and henequen (A. fourcroydes)		
51. Inne uprawy roślin włókienniczych			51. Autres cultures de plantes textiles cultivées			51. Other fibre crops		
e 3) Uprawy ziarn oleistych:			e 3) Cultures de graines oléagineuses.			(e-3) Oil-seed crops.		
52. Siemię lniane			52. Graines de lin			52. Flax		
53. Siemię konopne			53. Graines de chanvre			53. Hemp		
54. Siemię bawełniane			54. Graines de coton			54. Cotton		
55. Orzechy ziemne w łupinie (arachidy)			55. Arachides (en cosse)			55. Peanuts (unshelled or equivalent)		

Powiezchnia	Zbiór w r 1929 lub 1929—30
Jednostka miary	Jednostka miary
h) Grunty obsiane, z których w roku 1929 względnie 1929—30 nie zebrano plonów z powodu zniszczenia lub nieudania się upraw.	
79. Powierzchnia ogólna	.....
i) Odogi nie uprawiane w ciągu całego roku.	
80. Powierzchnia ogólna	.....

(Uwaga. Suma otrzymana z dodania pozycji 12—80 włącznie winna równać się powierzchni wykazanej w odpowiedzi na pytanie Nr. 6).

j) Łąki stałe i pastwiska:
Trawy z gruntów przeznaczonych na stałe lub w ciągu ostatnich pięciu lat pod uprawę roślin pastwinych długotrwałych (w tym grunty zadrzewione, o ile ich głównym zadaniem jest dostarczenie siana lub wypasanie bydła):

81. Koszone na siano	.....
82. Niekoszone na siano	.....

Superficie	Quantité récoltée en 1929 (ou 1929- 1930)
Unité de mesure	Unité de mesure
h) Terrains ensemencés et dont aucun produit n'a été récolté en 1929 (ou en 1929-1930) en raison d'échec des cultures ou de destruction.	
79. Superficie totale	.....
i) Jachères non cultivées pendant toute l'année.	
80. Superficie totale	.....

(Note. — La somme des Nos 12 à 80 inclus doit éгалer les superficies indiquées en réponse à la question N-o 6.)

j) Prairies permanentes et pâturages. Herbes des terres destinées d'une manière permanente ou pendant les cinq dernières années aux plantes fourragères vivaces (y compris les terrains avec des arbres si la récolte du foin ou le pâturage est leur principale destination):	
81. Coupées pour le foin	.....
82. Non coupées pour le foin	.....

Area	Quantity harvested in 1929 (or in 1929- 1930)
Unit of measure	Unit of measure
(h) Sown land from which no crop was harvested in 1929 (or in 1929-1930) because of crop failure or destruction.	
79. Total area	.....
(i) Fallow land (lying idle the entire year).	
80. Total area	.....

(Note. The sum of Nos. 12 to 80 inclusive should equal the area given in answer to question No. 6).

(j) Permanent Meadow and Pasture.
Permanent pastures and natural grasses, (or in grass during the last 5 years), including woodlands and orchards where hay or pasturage is the principal object:

81. Cut for hay	.....
82. Not cut for hay	.....

Powiezchnia	Liczba szczepów lub drzew	Zbiór roku 1929 (wzgl.) 1929-30)
Jednostka miary	Nie rodzących	Rodzących
Jednostka miary		
k) Winnice	Liczba szczepów	
83. Latorośle winogron przeznaczonych na wyrób wina	.....	.....

Superficie	Nombre de seps ou d'arbres	Quantité récoltée en 1929 (ou 1929- 1930)
Unité de mesure	non en production en production	Unité de mesure
k) Vignes.	Nombre de seps	
83. Vignes pour raisins destinés à la vinification	.....	.....

Area	No of Vines or No. of Trees	Quantity harvested in 1929 (or in 1929- 1930)
Unit of measure	Not of bearing age Of bearing age	Unit of measure
(k) Vineyards.	No. of Vines	
83. Vines for wine grapes	.....	.....

k) Winnice
83. Latorośle winogron przeznaczonych na wyrób wina

k) Vignes.
83. Vignes pour raisins destinés à la vinification

(k) Vineyards.
83. Vines for wine grapes

Po- wierzeh- nia	Liczba szczepów lub drzew	Zbiór roku 1929 (wzgl. 1929-30)	Super- ficie	Nombre de ceps ou d'arbres	Quantité récoltée en 1929 (ou 1929- 1-30)	Area	No. of Vi- nes or No. of Trees	Quantity harve- sted in 1929 (or in 1929- 1930)
Jednostka miary	Nie rodzą- cych Rodzących	Jednostka miary	Unité de mesure	non en pro- duction ou produc- tion	Unité de mesure	Unit of measure	No. of bear- ing age Of bearing age	Unit of measure
Liczba szczepów			Nombre de ceps			No. of Vines		
84. Latorośle winogron przeznaczo- nych na su- szenie				84. Vignes pour raisins des- tinés à la production des raisins secs		84. Vines for ra- isin grapes		
85. Latorośle winogron przeznaczo- nych do je- dzenia				85. Vignes pour raisins de table		85. Vines for table grapes		
l) Oliwki 86. Oliwki przeznaczo- ne na wy- rób oliwy	Liczba drzew			l) Oliviers. 86. Oliviers pour la pro- duction d'o- lives des- tinées à l'ex- traction de l'huile.	Nombre d'arbres	l) Oliveyards. 86. Olives for oil produc- tion	No. of Trees	
87. Oliwki przeznaczo- ne do jedze- nia lub na przechowa- nie				87. Oliviers pour la pro- duction d'o- lives desti- nées à la consomma- tion ou à la conserva- tion		87. Olives for direct con- sumption or preserva- tion		
m) Drzewa owo- cowe ogrod- nicze (z sad- nicz o twar- dej powłoce) (Wykazać jedynie drzewa owocowe sadzone i pielęgno- wane; nie wykazywać drzew w stanie dzi- kim).				m) Arbres fruitiers de ver- ger et à enve- loppe dure. (N'indiquer que les arbres fruitiers plantés et cultivés; ne pas indiquer les arbres à l'état sauvage.)		(m) Orchard fru- its and nuts. (Report only cultivated or planted fruit and nuts; do not in- clude wild fruits or nuts.)		
88. Drzewa mo- relowe				88. Abricotiers		88. Almonds		
89. Drzewa mi- gdłowe				89. Amandiers		89. Apples		
90. Drzewa a- nanasowe				90. Ananas		90. Apricots		
91. Drzewa ba- nanowe				91. Bananiers		91. Bananas		
92. Drzewa wi- śniowe				92. Cerisiers		92. Cherries		
93. Drzewa da- ktylowe				93. Dattiers		93. Coconuts		

Po- wierz- nia	Liczba szczy- pów lub drzew	Zbiór roku 1929 (wzgl. 1929-30)	Super- ficie	Nombre de ceps ou d'arbres	Quantité récoltée en 1929 (ou 1929- 1930)	Area	No of Vi- nes or No. of Trees	Quantity harve- sted in 1929 (or in 1929- 1930)
Liczba drzew			Nombre d'arbres			No of Trees		
94. Drzewa fi- gowe			94. Finguiers			94. Dates		
95. Drzewa li- monowe (cytrynowe)			95. Limoniers			95. Figs		
96. Drzewa po- marańczo- we i man- darynkowe			96. Orangers et mandari- niers			96. Filberts		
97. Cytryno- wicz (spe- cjalny gat- unek w od- różnieniu od drzew limonowych (cytryno- wych), po- marańczo- wych i man- darynko- wych)			97. Citrus (aut- resqueles li- moniers, les orangers et les manda- riniers)			97. Lemons		
98. Leszczyna (orzechy la- skowe)			98. Noisetiers			98. Oranges and tange- rines		
99. Orzech po- spolity (włoski)			99. Noyers			99. Other citrus fruits		
100. Orzech ko- kosowy (drzewa ko- kosowe)			100. Noix de co- co (coco- tiers)			100. Peaches		
101. Drzewa brzoskwi- niowe			101. Pêchers			101. Pears		
102. Grusze			102. Poiriers			102. Pineapples		
103. Jabłonie			103. Pommiers			103. Plums and prunes		
104. Śliwy			104. Pruniers			104. Walnuts		
105. Inne drze- wa owoco- we			105. Autres ar- bres frui- tiers			105. Other fruits and nuts (all other cultivated or planted fruit and nut trees; do not in- clude wild trees.)		

n) Drobne owoce hodowane:	Powierzchnia	Zbiór w roku 1929 (wzgl. 1929-30)	Superficie	Quantité récoltée en 1929 (ou 1929-1930)	Area	Quantité harvested in 1929 for in 1929-1930)
	Jednostka miary	Jednostka miary	Unité de mesure	Unité de mesure	Unit of measure	Unit of measure
106. Drobne owoce i jagody wszelkiego rodzaju, hodowane (nie podawać owoców i jagód zbieranych w stanie dzikim)						
106. a)						
106. b)						
106. c)						

o) Uprawy różne	Powierzchnia	Zbiór w roku 1929 (wzgl. 1929-30)	Superficie	Quantité récoltée en 1929 (ou 1929-1930)	Area	Quantity harvested in 1929 (or in 1929-1930)
	Jednostka miary	Jednostka miary	Unité de mesure	Unité de mesure	Unit of measure	Unit of measure
107. Kawa						
108. Herbata						
109. Kakao						
110. Pieprz zwykły						
111. Drzewo chinowe (Cinchona)						
112. Rośliny dostarczające kauczuku, gumy lub żywicy:						
112. a) Hevea (kauczuk z Para)						
112. b) Castilloa (kauczuk meksykański)						
112. c) Manihot (kauczuk z Ceara)						
112. d) Ficus elastica (kauczuk z Assamu)						
112. e) Drzewo guttaperkowe						
112. f) Inne drzewa i krzewy dostarczające gumy, żywicy i kauczuk (hodowane)						
113. Drzewa morwo-we						

Powierzchnia	Zbiór w roku 1929 (wzgl. 1929-30)	Superficie	Quantité récoltée en 1929 (ou 1929-1930)	Area	Quantity harvested in 1929 (or in 1929-1930)
Jednostka miary	Nieprodukcyjna	Unité de mesure	Unité de mesure	Unit of measure	Unit of measure
114. Trzcina bambusowa		114. Bambous		114. Bamboo	
115. Trzcina indyjska		115. Jons de rotin		115. Cane	
116. Sagowiec		116. Sagoutier		116. Sago palms	
117. Inne drzewa i krzewy hodowane gdziekolwiek niewymienione		117. Autres arbres et arbustes cultivés non mentionnés ailleurs		117. Other cultivated trees, shrubs, and vines not included in the preceding headings	
Dział F. — Lasy.		Section F. — Bois et Forêts.		Section F. — Woods and Forests.	
a) Powierzchnia zalésiona:		a) Superficie boisée.		(a) Area.	
118. Zagajniki	Jednostka miary	118. Taillis	Unité de mesure	118. Woods cut every few years	Area Unit of measure
119. Inne postacie		119. Autres formes		119. Other woods	
120. Powierzchnia ogólna		120. Superficie totale		120. Total area (the same as the area given in answer to question No. 9)	
b) Ilość drewna wyprodukowanego (drzew ściętych) w roku 1929 (względnie 1929-30):		b) Quantité de bois coupé en 1929 (ou en 1929-1930).		(b) Quantity of Wood cut in 1929 (or in 1929-30).	
121. Drzewo na opał, w tem drzewo przeznaczone na wyrób węgla drzewnego	Jednostka miary	121. Bois employé comme combustible, y compris le bois destiné à la fabrication de charbon de bois	Unité de mesure	121. Wood for fuel, including wood for charcoal	Quantity cut Unit of measure
122. Drzewo przeznaczone na wyrób masy drzewnej		122. Bois destiné à la préparation de la pâte		122. Wood for the preparation of pulp	
123. Drzewo na wszelkie inne cele		123. Bois pour toutes les autres destinations		123. Wood for all other purposes	
124. Ogólna ilość drzewa ściętego w roku 1929 (względnie 1929-30)		124. Quantité totale de bois coupé en 1929 (ou en 1929-1930).		124. Total	
c) Inne produkty leśne:		c) Autres produits forestiers.		(c) Other Forest Products.	
125. Produkty przeznaczone bezpośrednio czy pośrednio na pokarm dla ludzi	Nazwa produktu	125. Produits directement ou indirectement destinés à l'alimentation humaine	Quantité produite en 1929 (ou en 1929-1930)	125. Products directly or indirectly to be used for human consumption	Quantity produced in 1929 (or in 1929-1930)
	Jednostka miary	Noms des produits	Unité de mesure	Noms of Products	Unit of measure

Nazwa produktu	Hość zebrana w r 1929 (1929-30)	Quantité produite en 1929 (ou en 1929-1930)	Quantité produite en 1929 (ou en 1929-1930)
Jednostka miary		Noms des produits	Unité de mesure
		Names of Products	Unit of measure
126. Produkty służące do garbowania lub do wyrobu substancji garbnikowych		126. Produits servant au tonnage ou à la fabrication d'extraits tanniques	126. Products to be used for tanning or for the manufacture of tannic extracts
127. Kauczuk (z wyłączeniem plantacji)		127. Caoutchouc (pas dans les plantations)	127. Rubber (not in plantations)
128. Żywice i produkty żywiczne		128. Résines et produits résineux	128. Resin and resinous products
129. Produkty niewymienione w pozycjach poprzednich		129. Produits non compris dans les classes précédentes	129. Products not included in the preceding classifications

Dział G. — Inwentarz żywy.

(Dane obejmują rzeczywistą liczbę inwentarza żywego w dniu spisu. Podać całkowitą liczbę inwentarza żywego, znajdujacego się w gospodarstwie, bez względu na to, czy jest on czy nie jest własnością gospodarza, jak również liczbę inwentarza żywego, znajdujacego się pod opieką pastucha na gruntach wspólnych, na łąkach nieogrodzonych, na bagnach, w górach i w lasach i wogóle na gruntach nie objętych spisem gospodarstw rolnych).

	Liczba
a) Konie	
130. Żrebięta poniżej roku	
131. Młode konie od 1 do 3 lat	
132. Ogiery od 3 lat wzwyż	
133. Klacze i wałachy od 3 lat wzwyż	
b) Muły:	
134. Młode muły poniżej 2 lat	
135. Muły mające 2 lata i powyżej	

Section G. — Bétail.

(Les données doivent se rapporter au bétail existant effectivement à la date du recensement. Inscire tout le bétail existant sur l'exploitation, qu'il soit, ou non, la propriété du gérant, ainsi que le bétail se trouvant sous la surveillance d'un berger sur du terrain commun, sur des prairies non closes, marais, montagnes ou terrains forestiers, et en général sur des terres qui ne sont pas envisagées par le recensement des exploitations).

	Nombre
a) Chevaux.	
130. Poulins et pouliches au-dessous d'un an	
131. Jeunes chevaux de 1 à 3 ans	
132. Etalons de 3 ans et au-dessus	
133. Juments et hongres de 3 ans et au-dessus	
b) Mulets et Bardots.	
134. Jeunes mulets au-dessous de 2 ans.	
135. Mulets de 2 ans et au-dessus	

Section G. — Live-stock.

(The number to be reported is the number actually existing on the farm on the day of the Census. Include all live-stock on this farm whether owned by the operator or not, live-stock taken in to graze, and live-stock belonging to the operator under a herdsman on common land, on unenclosed prairies, marsh, mountain or woodland, or other land not included in the farm Census).

	No.
(a) Horses.	
130. Colts and fillies under one year of age	No. ....
131. Young stock from 1 to 3 years of age	No. ....
132. Stallions 3 years of age and over	No. ....
133. Mares and geldings 3 years of age and over	No. ....
(b) Mules.	
134. Mule colts less than two years of age	No. ....
135. Mules 2 years of age and over	No. ....

	Liczba		Nombre		
c) Osły:		c) Anes.		(c) Asses.	
136. Ogólna liczba osłów wszelkiego wieku	.....	136. Nombre total de tous âges	.....	136. Total of all ages	No.....
d) Bydło rogate:		d) Bovins.		(d) Cattle.	
137. Bydło rogате poniżej roku	.....	137. Bovins au-dessous d'un an	.....	137. Calves under 1 year old	No.....
Jałówki i krowy jednoroczne i powyżej:	.....	Génisses et vaches d'un an et au-dessus:	.....	} 138. Kept for milk No..... 139. Kept exclusively for reproduction No..... 140. Others No.....	
138. Służące do produkcji mlecznej	.....	138. Servant à la production laitière	.....		
139. Służące wyłącznie do reprodukcji	.....	139. Servant exclusivement à la reproduction	.....		
140. Inne	.....	140. Autres	.....		
141. Byki (buhaje) mające 1 rok i wyżej	.....	141. Taureaux d'un an et au-dessus	.....	141. Bulls for reproduction 1 year old and over	No.....
142. Inne bydło rogате w wieku 1 roku i wyżej	.....	142. Autres bovins d'un an et au-dessus	.....	142. Other cattle 1 year old and over	No.....
e) Owce:		e) Ovins.		(e) Sheep.	
143. Jagnięta poniżej roku	.....	143. Agneaux au-dessous d'un an	.....	143. Lambs under 1 year old	No.....
144. Barany (tryki) jednoroczne i wyżej	.....	144. Béliers d'un an ou plus	.....	144. Rams 1 year of age and over	No.....
145. Owce jedno-rocne i wyżej	.....	145. Brebis d'un an ou plus	.....	145. Ewes one year of age and over	No.....
146. Inne rodzaje rasy owczej mające 1 rok i wyżej	.....	146. Tous les autres ovins d'un an ou plus	.....	146. All other sheep one year of age and over	No.....
f) Kozy:		f) Caprins.		(f) Goats.	
147. Ogólna liczba kóz wszelkiego wieku	.....	147. Nombre total de tous âges	.....	147. Total number of all ages	No.....
g) Świnie:		g) Porcins.		(g) Swine.	
148. Prosięta poniżej 6-ciu miesięcy	.....	148. Porcs au-dessous de 6 mois	.....	148. Pigs less than 6 months old	No.....
149. Wieprze (knury) służące do reprodukcji, mające 6 miesięcy i wyżej	.....	149. Verrats pour la reproduction, de 6 mois et plus	.....	149. Sows for breeding 6 months old and over	No.....
150. Maciory dla reprodukcji, mające 6 miesięcy i wyżej	.....	150. Truies pour la reproduction, de 6 mois et plus	.....	150. Boars for breeding 6 months old and over	No.....
151. Inne rodzaje świń od 6-ciu miesięcy wzwyż	.....	151. Tous autres porcs, de 6 mois et plus	.....	151. All other pigs 6 months old and over	No.....
h) Drób: ¹⁾		h) Volaille ¹⁾ .		(h) Poultry ¹⁾	
152. Ogólna liczba	.....	152. Nombre total de	.....	152. Total number of	

¹⁾ Pisklęta kur, kaczek, gęsi, gołębi i indyków mają być również wykazane w spisie drobiu; jednakże byłoby pożądane, żeby liczba ich była podana, o ile możliwości oddzielnie.

¹⁾ Les poussins, les canetons, les oisons, les pigeonneaux et les dindonneaux sont aussi relevés dans le recensement de la volaille. Toutefois, il serait désirable qu'ils soient relevés, autant que possible, séparément.

¹⁾ All fowls, including young chickens, should be included and similarly for other kinds. It is desirable that chickens and other young poultry should be given separately if possible.

	Liczba	coqs, poules et poulets	Nombre	owl (chickens) on the date of the Census	No. ....
153. Ogólna liczba kaczek	.....	153. Nombre total de canards	.....	153. Total number of ducks on this farm	No. ....
154. Ogólna liczba gęsi	.....	154. Nombre total d'oies	.....	154. Total number of geese on this farm	No. ....
155. Ogólna liczba gołębi	.....	155. Nombre total de pigeons	.....	155. Total number of pigeons on this farm	No. ....
156. Ogólna liczba indyków	.....	156. Nombre total de dindons	.....	156. Total number of turkeys on this farm	No. ....
i) Pszczoły:		i) Abeilles.		(i) Bees.	
157. Liczba uli w gospodarstwie w dniu spisu	.....	157. Nombre de ruches de cette exploitation à la date du recensement	.....	157. Number of hives on this farm on the date of the Census	No. ....

III. Uzupełnienie.

Produkty zwierzęce.

Proponuje się sformułować następujące pytania, w celu otrzymania wprost od gospodarza informacji, dotyczących niektórych produktów zwierzęcych.

a) Produkty mleczne.

Ogólna ilość mleka otrzymana w roku 1929 (wzgl. 1929-30):

158. Od krów .....hektolitrow¹⁾
159. Od innych zwierząt .....

(Podać ogólną ilość mleka, łącznie z mlekiem zużytem na pokarm dla zwierząt, spotrzebowanem na użytek wewnętrzny gospodarstwa, sprzedanem lub spotrzebowanem w jakikolwiek inny sposób. Nie wykazywać mleka, wyssanego przez młode).

160. Masło wyprodukowane w gospodarstwie .....kilogramów¹⁾

161. Ser wyprodukowany w gospodarstwie .....

b) Produkty drobiu:

162. Jaja zebrane w

III. Appendice.

Production animale.

On propose de formuler les questions suivantes pour obtenir directement de l'agriculteur des informations concernant un certain nombre de produits animaux.

a) Produits de la laiterie.

Quantité totale de lait obtenue en 1929 (ou 1929-1930):

158. Des vaches .....hectolitres¹⁾
159. D'autres animaux .....

(Inscrire le lait donné aux animaux comme nourriture, consommé sur l'exploitation, vendu, ou employé d'une autre façon. Ne pas comprendre le lait tété par les jeunes animaux).

160. Beurre fait sur l'exploitation .....kilogrammes¹⁾

161. Fromage fait sur l'exploitation .....

b) Produits de la basse-cour.

162. Oeufs produits

III. Appendix.

Live-stock Production.

The following questions are suggested for use in obtaining information relating to certain live-stock products directly from farmers.

(a) Dairy Products.

Total amount of milk obtained in 1929 (or in 1929-30):

158. From cows lb. or gals. ....
159. From other animals lb. or gals. ....

(Include milk fed to animals, consumed on farm, sold or otherwise disposed of (10 lb. = 1 gall): Exclude milk taken by calves from the cows.)

160. Butter made on this farm lb. ....

161. Cheese made on this farm .....

(b) Poultry Products.

162. Eggs produced

¹⁾ Lub w innych jednostkach miary.

¹⁾ Ou autre unité de mesure.

roku 1929 (wzgl. 1929 — 30) ..... ilość sztuk	en 1929 (ou 1929 -1930). ..... nombre	in 1929 (or in 1929-30) ..... No. ....
c) Wełna:	c) Laine.	(c) Wool.
163. Liczba owiec (baranów) ostrzyżonych w roku 1929 (wzgl. 1929-30) w danym gospodarstwie ..... liczba	163. Nombre de moutons tondus en 1929 (ou 1929-1930) sur cette exploitation ..... nombre	163. Number of sheep shorn in 1929 (or in 1929-30) on this farm ..... No. ....
164. Ogólna waga otrzymanej wełny (Zaznaczyć, czy jest to wełna nieodfłuszczona, czy też myta na grzbiecie). ..... kilogramów ¹⁾	164. Poids total de la laine obtenue (Indiquer s'il s'agit de laine en suint ou de laine lavée sur le dos). ..... kilogrammes ¹⁾	164. Total weight of wool obtained (indicate whether in the grease or washed) ..... lb. ....
d) Moher (wełna z kóz angora).	d) Mohair (poil de chèvre angora).	(d) Mohair.
165. Ogólna waga otrzymanej wełny (Zaznaczyć, czy jest to wełna nieodfłuszczona, czy też myta na grzbiecie). ..... kilogramów ¹⁾	165. Poids total du mohair obtenu (Indiquer s'il s'agit de mohair en suint ou lavé sur le dos). ..... kilogrammes ¹⁾	165. Total weight of mohair obtained (indicate whether in the grease or washed) in 1929 (or in 1929-30) ..... lb. ....
e) Miód.	e) Miel.	(e) Honey.
166. Miód otrzymany w roku 1929 (wzgl. 1929-30) ..... kilogramów ¹⁾	166. Miel obtenu en 1929 (ou 1929-1930) ..... kilogrammes ¹⁾	166. Honey obtained in 1929 (or in 1929-30) ..... lb. ....
f) Jedwabniki.	f) Vers à soie.	(f) Silkworms.
167. Ilość jajeczek puszczonech w obieg w roku 1929 (względnie 1929-30) ..... gramów ¹⁾	167. Quantité d'oeufs mis en circulation en 1929 (ou 1929-1930) ..... grammes ¹⁾	167. Quantity of eggs prepared for incubation in 1929 (or in 1929-30) ..... ounces ....
168. Ilość świeżych oprzędów (kokonów) wyprodukowanych w roku 1929 (wzgl. 1929-30) ..... kilogramów ¹⁾	168. Quantité de cocons frais produits en 1929 (ou 1929-1930) ..... hectogrammes ¹⁾	168. Quantity of fresh cocoons produced in 1929 (or in 1929-30) ..... lb. ....

IV. Pytania dodatkowe.

Uprasza się wszystkie państwa, ażeby spis przeprowadzany przez nie w 1930 roku objął wszystkie pytania, zawarte w podanym wyżej wzorze formularza, oraz ażeby zarządziły one wszelkie niezbędne środki w celu otrzymania wiadomości, dotyczących produktów zwierzęcych, zgodnie ze wskazówkami podanymi w wyżej umieszczonym uzupełnieniu. Poniżej podajemy pytania dodatkowe, dotyczące przedmiotów, co do których jest pożądanę, ażeby możliwie największa ilość państw udzieliła odnośnych informacji.

¹⁾ Lub w innych jednostkach miary.

IV. Questions supplémentaires.

Tous les pays sont priés de comprendre dans leur recensement de 1930 toutes les questions insérées dans le formulaire-type qui se trouve dans les pages précédentes et de prendre les dispositions nécessaires pour connaître la production animale, conformément aux indications contenues dans l'Appendice. Ci-après sont indiquées des questions supplémentaires, questions qui se rapportent à des objets pour lesquels il est désirable qu'autant de pays que possible recueillent les informations demandées.

¹⁾ Ou autre unité de mesure.

IV. Supplementary Questions.

All countries are urged to include in their Census of 1930 all the questions in the proposed standard form and also to provide for ascertaining live-stock production as set forth in the foregoing pages. Supplementary questions are suggested as being matters concerning which it is desirable that information be collected by as many countries as possible.

Cały szereg innych interesujących spraw pominięto rozmyślnie ażeby uniknąć przeładowania kwestionariusza spisowego pytaniami mniejszej wagi, a to w celu zmniejszenia odnośnych wydatków lub też na skutek przekonania, że odpowiedzi udzielone na niektóre pytania nie byłyby zadawalniające. Do tej kategorii należą pytania, dotyczące cen i wartości, wagi żywej i martwej bydła, spożycia i użytkowania produktów wytworzonych w gospodarstwie, ułatwień w gospodarce i innych spraw pokrewnych.

Un grand nombre d'autres sujets intéressants ont été laissés de côté à l'effet d'éviter une surcharge du recensement avec des questions de moindre importance et de réduire les dépenses, ou parce qu'on est d'avis qu'on ne pourra pas répondre aux questions y relatives d'une façon satisfaisante. A cette catégorie appartiennent des questions relatives aux prix et à la valeur, au poids vif et mort du bétail, à la consommation et à l'utilisation des produits de la ferme, aux facilités de l'exploitation et à d'autres sujets analogues.

Many other interesting subjects are omitted to avoid burdening the Census with questions of minor importance, to lessen the expense, or because it was believed that the questions could not be answered satisfactorily. To this class belong questions relating to prices and values, live and dressed weight of animals, the consumption or disposition of farm products, farm facilities, and the like.

A. Tytuł posiadania.

169. Ile hektarów ¹⁾ z danego gospodarstwa stanowi pańską własność (lub też własność jednego lub kilku członków pańskiej rodziny, o ile nie płaci pan dzierżawy za użytkowanie gruntu, ani też nie pobiera pan wynagrodzenia za prowadzenie gospodarki)? ..... hektarów ¹⁾
170. Ile hektarów ¹⁾ z danego przedsiębiorstwa uprawia pan z tytułu dzierżawy: .....
170. a) wzamian za opłatę czynszu dzierżawnego? .....
170. b) wzamian za świadczenia w naturze? .....
171. Ile hektarów ¹⁾ z danego gospodarstwa uprawia pan w charakterze płatnego administratora? .....
172. Ile hektarów ¹⁾ z danego gospodarstwa uprawia pan z jakiegokolwiek bądź innego tytułu, prócz wyżej wy-

A. Tenure de l'exploitation.

169. De combien d'hectares ¹⁾ de cette exploitation êtes-vous propriétaire (ou sont propriétaires un ou plusieurs membres de votre famille, si vous ne payez pas de location pour l'usage du terrain ou ne recevez pas de salaire pour son exploitation)? ..... Hectares ¹⁾
170. Combien d'hectares ¹⁾ de cette exploitation gérez-vous à bail: ..... Hectares ¹⁾
- 170 a) en fermage .....
- 170 b) en métayage .....
171. Combien d'hectares ¹⁾ de cette exploitation gérez-vous pour d'autres personnes en qualité de régisseur à gages? .....
172. Combien d'hectares ¹⁾ de cette exploitation gérez-vous en qualité autre que celles indiquées dans les trois

A. Farm Tenure.

169. How many acres in this farm do you own (or are owned by one or more members of your family for the use of which you pay no rent, and for the management of which you receive no salary)? . . . Acres .....
170. How many acres in this farm do you rent from others: .....
- 170 (a) For cash? Acres.....
- 170 (b) For share of crops? Acres.....
171. How many acres in this farm do you operate for others as a hired manager? .....
172. How many acres in this farm do you operate under a different form of tenure from that named in the pre-

¹⁾ Lub innych jednostek miary.

¹⁾ Ou autre unité de mesure.

mienionych? Z
tytułu ..... hektarów 1)

questions pré-
cédentes? En
qualité de ..... Hectares 1)

ceding three
questions?
Form of tenure Acres.....

Uwaga: Suma otrzymana z do-
dania pozycji 169 — 172 winna
równać się ogólnej powierzchni
gospodarstwa, wykazanej w odpo-
wiedzi na pytanie Nr. 5.

Note: La somme des questions
N-os 169 à 172 incluse, doit égaler
la superficie totale de l'exploita-
tion, ainsi qu'elle est indiquée dans
la question No 5.

[Note. — The sum of the que-
stions Nos. 169 to 172 inclusive
should equal the total area of the
farm, as indicated in question
No. 5].

**B. Robotnicy rolni czasowo za-
trudnieni w gospodarstwie.**

**B. Main-d'oeuvre temporaire de
l'exploitation.**

B. Farm Labour.

W uzupełnieniu danych doty-
czących pracowników stałych,
wyszczególnionych w dziale C
wzoru formularza, proponuje się
dodać następujące pytania w kra-
jach, które życzyłyby sobie pra-
cowników czasowo zatrudnionych
w gospodarstwach rolnych, liczby
dniówek przepracowanych, godzin
pracy, wynagrodzenia oraz wa-
runków mieszkaniowych:

Comme supplément aux don-
nées se référant au nombre des
travailleurs permanents de l'ex-
ploitation, donc à la section C. du
formulaire-type, on propose d'ajou-
ter les questions suivantes pour les
pays qui désirent recueillir des in-
formations concernant la main-
d'oeuvre temporaire de l'exploita-
tion, le nombre de journées de tra-
vail accomplies dans l'exploitation,
les heures de travail, les salaires
et les conditions de logement:

In addition to the data relating
to the number of permanently em-
ployed farm labourers provided
for in Section C of the standard
form, the following questions are
suggested for such countries as
desire to collect data regarding
temporarily employed farm labou-
rers, number of days worked on
the farm, hours, wages and hou-
sing conditions:

Człon- kowie rodziny gospo- darza		Inne osoby
Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
		Kobiety

Mem- bres de la famil- le du chef de l'explo- itation		Autres person- nes
Sexe masculin	Sexe féminin	Sexe masculin
		Sexe féminin

Mem- bers of family of farm operator		Other persons
Male	Female	Male
		Female

a) Liczba czasowo
zatrudnionych obec-
nych w dniu spisu:

a) Nombre des tra-
vailleurs temporaires
se trouvant sur l'ex-
ploitation à la date
du recensement:

a) Number of farm
labourers temporarily
employed on the da-
te of the Census:

173. Poniżej 15-u lat .....

173. Au-dessous de
15 ans .....

173. Under 15 years
old .....

174. W wieku 15 lat
i wyżej .....

174. De 15 ans et au-
dessus .....

174. Fifteen years old
and over .....

b) Liczba dniówek przepraco-
wanych w gospodarstwie w ciągu
roku gospodarczego 1928 — 29
(względnie 1929 — 30):

b) Nombre des journées de tra-
vail accomplies dans l'exploita-
tion pendant l'année agricole 1928-1929
(ou 1929-1930):

(b) Total number of days wor-
ked on the farm during the agri-
cultural year 1928-29 (or 1929-30):

Przez per- sonel stały	od 15-u lat	wzwyż	175. M. ....
			176. K. ....
Przez per- sonel czasowy	od 15-u lat	wzwyż	177. poniżej 15-u lat .....
			178. M. ....
			179. K. ....
			180. poniżej 15-u lat .....

Par le per- sonnel perma- nent	de 15 ans et au-des- sus	175. M. ....
Par le per- sonnel tempo- raire	de 15 ans et au-des- sus	177. au-dessous de 15 ans .....
		178. M. ....
		179. F. ....
		180. au-dessous de 15 ans .....

By persons perma- nently employed	15 years old and over	175. M. ....
		176. F. ....
		177. Under 15 years old .....
By persons tempo- rarily employed	15 years old and over	178. M. ....
		179. F. ....
		180. Under 15 years old .....

Pożądanem jest, ażeby każdy
kraj w sprawozdaniu o swoim spi-

Il est désirable que chaque pays
introduise dans le rapport sur son

It is considered desirable that
each country in reporting on the

1) Lub innych jednostek miary.

1) Ou autre unité de mesure.

się umieścić krótkie wyjaśnienie w sprawie wszelkich zmian o charakterze sezonowym lub wyjątkowym, zaobserwowanym w dniu spisu w liczbie czasowo zatrudnionych, wskazując jednocześnie, w jakim stopniu zebrane dane mogą być uważane jako reprezentacyjne.

c) Normalna ilość godzin pracy wykonywanej dziennie przez najemne siły robocze:

181. W okresie żniw Godzin .....

182. W innych okresach " .....

d) Płace robotników rolnych w danym gospodarstwie:

Latem		Zimą	
Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety

I. Pracownicy dniówkowi:

183. Przeciętna płaca na godzinę .....

II. Pracownicy najmowani miesięcznie:

184. Przeciętna płaca w gotówce, miesięcznie, na głowę .....

185. Przeciętna wartość świadczeń (utrzymanie, opał, mieszkanie) wyrażona w ich równoważniku pieniężnym, miesięcznie na głowę .....

Uwaga. Suma otrzymana z dodania pozycji 184 i 185 powinna stanowić całkowity przeciętny zarobek miesięczny pracownika.

e) Mieszkania robotników najemnych i innych osób zatrudnionych w gospodarstwie.

Na ogólną liczbę osób zatrudnionych w danym gospodarstwie przypada:

I. Osób zajmujących oddzielne mieszkania, należące do gospodarstwa:

recensement un bref exposé sur toute variation saisonnière ou exceptionnelle, existant à l'époque du recensement dans la main-d'oeuvre temporaire, et indique en même temps jusqu'à quel point les données relevées peuvent être considérées comme étant représentatives.

c) Heures de travail faites habituellement par jour dans cette exploitation par la main-d'oeuvre salariée:

181. Pendant la période de la récolte heures .....

182. Pendant d'autres périodes " .....

d) Salaires de la main-d'oeuvre de l'exploitation:

En été		En hiver	
Hommes	Femmes	Hommes	Femmes

I. Travailleurs engagés au jour:

183. Salaire moyen par heure .....

II. Travailleurs engagés par mois:

184. Salaire moyen en argent, par mois et par tête .....

185. Salaire moyen en nature (nourriture, chauffage, logement, etc.) exprimé dans son équivalent, en argent, par mois et par tête .....

Note. L'addition des N-os 184 et 185 doit donner le total du salaire mensuel moyen du travailleur.

e) Logement de la main-d'oeuvre salariée et des personnes employées.

Sur le nombre total de personnes engagées dans cette exploitation combien:

I. Occupent une habitation séparée, appartenant à l'exploitation:

Census should furnish a brief statement in regard to any seasonal or exceptional variations existing at the time of the Census in regard to temporary labour, and should indicate at the same time the extent to which the figures collected could be regarded as representative.

(c) Customary hours of hired labour per day on this farm:

181. During the harvest period hours .....

182. During other periods " .....

(d) Wages of hired farm labour:

In Summer		In Winter	
Men	Women	Men	Women

I. Workers by the day:

183. Average rate paid per hour \$... \$... \$... \$...

II. — Workers by the month:

184. Average amount paid in money per month per worker \$... \$... \$... \$...

185. Average amount paid in kind (food, fuel, lodging, etc.), estimated equivalent money value \$... \$... \$... \$...

(Note. — The sum of Nos. 184 and 185 should equal the total average monthly wage of the worker).

(e) Housing of hired farm labour and employees:

Of the total number of farm labourers and employees on this farm how many:

I. Occupy a separate dwelling belonging to this farm:

	Liczba					Males	Females
	Mężczyzn	Kobiet					
186. Jako część wynagrodzenia	.....	.....	186. Comme une portion du salaire	.....	.....	186. As part of wages	.....
187. Niezależnie od wynagrodzenia	.....	.....	187. Indépendamment du salaire	.....	.....	187. Not as part of wages	.....
II. Osób zamieszkujących w obrębie gospodarstwa:			II. Sont logées sur l'exploitation:			II. Lodge on this farm:	
188. Na folwarku (we dworze) razem z gospodarzem	.....	.....	188. Dans la ferme avec le chef d'exploitation	.....	.....	188. In the farmhouse with the farm operator	.....
189. W oficynach przeznaczonych dla robotników i officialistów, zatrudnionych w gospodarstwie	.....	.....	189. Dans des dépendances réservées à l'usage des travailleurs de l'exploitation	.....	.....	189. In dwellings designed for the accommodation of farm labourers	.....
190. W innych budynkach lub pomieszczeniach	.....	.....	190. Dans d'autres bâtiments ou d'une autre façon	.....	.....	190. In other buildings or in other ways	.....
III. 191. Osób mieszkających niezależnie, poza obrębem gospodarstwa	.....	.....	III. 191. Vivent en dehors ou indépendamment de l'exploitation	.....	.....	III. 191. Live off of or independently of this farm	.....

C. Odwadnianie gruntów.

192. Powierzchnia gruntów należących do gospodarstwa i zaornaczonych w sztuczne rowy odwadniające, kanały z podmurówką i t. p. .... hektarów¹⁾
 (Obejmuje grunty odwodnione zapomocą kanałów i rowów stałych, przeprowadzonych na przeciąg kilku lat i nie podlegających rok rocznie zniszczeniu na skutek przeorania lub erozji, jak również grunty odwodnione zapomocą drenów zewnętrznych lub podziemnych z cegły, kamienia, i t. p.).

D. Nawadnianie gruntów.

193. Jeżeli jakakolwiek część gospodarstwa jest sztucznie nawadniana, wskazać jej powierzchnię .... hektarów¹⁾

¹⁾ Lub w innych jednostkach miary.

C. Drainage.

192. Superficie des terres de cette exploitation qui sont pourvues de fossés artificiels permanents de drainage, de canaux en tuiles, etc. .... hectares¹⁾
 (Comprendre les terres drainées au moyen de canaux ou de fossés construits pour durer plusieurs années et non détruits chaque année par le labourage et l'érosion; ainsi que celles drainées au moyen de drains à la superficie ou souterrains faits en tuile, brique, pierre, etc.).

D. Irrigation.

193. Si une partie quelconque de l'exploitation est irriguée, en indiquer la superficie .... hectares¹⁾

¹⁾ Ou autre unité de mesure.

C. Drainage.

192. Area of land in this farm that is provided with permanent artificial drainage ditches, tiling, etc. Acres.....

(Include land drained by canals or ditches constructed to last several years and not obliterated annually by ploughing or washing, and surface or underground drains made of tile, brick, stone, and the like.)

D. Irrigation.

193. If any part of this farm is irrigated, give total number of acres Acres.....

(Wykazać tylko grunty nawadniane zapomocą sztucznych kanałów, rowów, rur, przeprowadzających wodę z terenów wyżej położonych lub też doprowadzających ją z terenów niższych zapomocą pomp lub innych maszyn. Nie podawać gruntów, do których wodę dostarcza się ręcznie).

E. Nawozy.

Nawozy stanowią bardzo ważny czynnik produkcji rolnej, i w wielu krajach pożądane jest otrzymanie danych, dotyczących ich rodzajów i ilości. Proponuje się dwie metody:

a) Dochodzenie bezpośrednie u gospodarzy w związku ze spisem gospodarstw.

b) Dochodzenie przeprowadzone u producentów i u handlujących sztucznymi nawozami, oraz w biurach inspekcyjnych lub koncesyjnych władz państwowych i samorządowych.

F. Zapasy w gospodarstwie.

Ustalenie rozporządzalnych w pewnym momencie zapasów ziemiopłodów jest kwestią pierwszorzędnej wagi dla każdego państwa oraz dla handlu wewnętrznego i międzynarodowego. Zapasy jawne, t. j. zapasy znajdujące się w przewozie lub w elewatorach państwowych, mogą być łatwo obliczone, ponieważ chodzi tu o wielkie ilości, które z łatwością dadzą się ustalić. Zapasy niewidoczne, t. j. zapasy znajdujące się u rolnika lub u pierwszego nabywcy, w młynach lub składach prywatnych, a które wszak również stanowią część zapasu ogólnego, z trudem dają się obliczyć lub nawet oszacować.

Dlatego też proponujemy poszczególnym rządóm ustalenie podczas spisu zapasów ziemiopłodów, mających dla handlu największe znaczenie, jak: kukurydza, surowce włókiennicze, tytoń, kawa, herbata, wełna, i t. p., które pozostały na sprzedaż na folwarkach, w młynach, w składach i schowkach wiejskich. Tego rodzaju dane miałyby wielką wartość, jako podstawa dorocznego szacunku zapasów.

G. Maszyny rolnicze.

Jedną ze spraw, co do których zebranie informacji byłoby bardzo

(Inscrire seulement les terres irriguées au moyen de canaux artificiels, fossés ou tuyaux qui conduisent l'eau d'un niveau plus élevé ou la montent d'un niveau plus bas par des pompes ou d'autres machines. Ne pas inscrire les terres où l'eau est transportée à la main).

E. Engrais.

Les engrais constituent un facteur important de la production agricole et, dans beaucoup de pays, il est désirable d'obtenir des données relatives à leur espèce et à leurs quantités. On propose deux méthodes:

a) Une enquête directe faite chez les exploitants en relation avec le recensement agricole.

b) Une enquête auprès des fabricants et des marchands d'engrais et des bureaux d'inspection ou de licence des autorités gouvernementales et provinciales.

F. Stocks de l'exploitation.

La détermination des stocks de produits agricoles disponibles à un certain moment est d'importance primordiale pour chaque pays et pour le commerce national et international. Les stocks visibles, c'est-à-dire les stocks en transit et dans les élévateurs publics, peuvent être calculés facilement, parce qu'il s'agit de grandes quantités faciles à connaître. Les stocks invisibles, c'est-à-dire les stocks qui sont encore chez le cultivateur ou le premier acheteur, ou dans les minoteries ou élévateurs privés et qui, eux aussi, font partie du stock total, sont très difficiles à calculer et même à estimer.

C'est pourquoi on propose que les gouvernements établissent, au moment du recensement, les stocks de produits agricoles d'une certaine importance commerciale, comme le maïs, les produits textiles, le tabac, le café, le thé, la laine, etc., qui restent à vendre dans les fermes ou les minoteries, les élévateurs et les silos des campagnes. De telles données auraient une très grande valeur comme base d'estimation annuelle des stocks.

G. Machines agricoles.

Une question au sujet de laquelle il est très désirable de re-

(Include only land that is supplied with water conducted through artificial canals, ditches or pipes from a higher level, or is raised from a lower level by means of pumps or other machines. Do not include the carrying of water by manual labour).

E. Fertilisers.

Fertilisers are an important factor of crop production, and in many countries it is desirable to obtain data with respect to the kinds and extent of their use. Two methods are suggested:

(a) By direct enquiry of farm operators in connection with the agricultural Census; and

(b) By enquiry of the manufacturers of fertilisers, dealers and inspectors of licensing bureaux of the national and provincial Governments.

F. Farm Stocks.

The ascertainment of stocks of agricultural products available at any given time is of primary importance to each nation, and to national and international commerce. The so-called visible stocks, i.e., stocks in transit and in public warehouses, can be readily obtained, because they are concentrated and are a matter of record. The so-called invisible stocks, i.e., stocks which are still in possession of the grower or the original buyer on farms or in private mills and warehouses, and which form a part of the total stocks, are exceedingly difficult to ascertain or to estimate.

It is therefore suggested that Governments should ascertain the stocks of agricultural products of commercial importance, such as grain, fibres, tobacco, coffee, tea, wool, and so forth remaining unsold on the farms or in country mills, elevators, and warehouses, at the time the Census is taken. Such data would be exceedingly valuable as a basis for estimating the invisible stocks annually as an important element in the total stocks available.

G. Farm Machinery.

A subject in regard to which it is very desirable to collect in-

požadane, jest inwentarz martwy gospodarstwa, t. j. maszyny rolnicze i narzędzia gospodarskie. Inwentarz ten może być ustalony zaponocą następujących pytań:

(Pozycje mogą być rozszerzone w celu zaspokojenia potrzeb poszczególnych krajów. Pożądaniem jest, ażeby Instytut był poinformowany o przedmiotach, których obliczenie jest projektowane w poszczególnych krajach, w celu zapewnienia pewnego stopnia porównalności pomiędzy nimi).

Podać liczbę następujących maszyn, znajdujących się w gospodarstwie w dniu spisu:

194. Pługi	Liczba	.....
195. Brony	"	.....
196. Siewniki	"	.....
197. Żniwiarki	"	.....
198. Młocarki	"	.....
199. Generatory siły popędowej	"	.....

H. Szkółki drzew owocowych i cieplarnie.

200. Ogólna liczba metrów kwadratowych ¹⁾ powierzchni oszkłonej	m ²	.....
201. Ogólna liczba hektarów ¹⁾ powierzchni nieoszkłonej (pod gołym niebem)	ha	.....
202. Suma uzyskana w roku 1929 (lub 1929/30) ze sprzedaży młodych drzewek owocowych, krzewów owocowych i latorośli winnych		.....
203. Suma uzyskana ze sprzedaży młodych drzewek leśnych i krzewów dekoracyjnych		.....
204. Suma uzyskana ze sprzedaży kwiatów i roślin kwiatowych		.....
205. Suma uzyskana ze sprzedaży warzyw i sadzonek warzywnych		.....

¹⁾ Lub innych jednostek miary.

cueillir des informations est l'inventaire des machines agricoles et de l'outillage d'exploitation. Cet inventaire peut être dressé en insérant dans le formulaire des questions ayant le caractère sui ant. Les articles peuvent être étendus pour donner satisfaction aux besoins des pays respectifs. Il est désirable que l'Institut soit informé des articles dont on propose le relèvement pour chaque pays, en vue d'assurer un certain degré de comparabilité entre les divers pays.

Indiquer le nombre des machines suivantes sur l'exploitation, à la date du recensement:

194. Charrues	Nombre	.....
195. Herses	"	.....
196. Semeuses	"	.....
197. Moissonneuses	"	.....
198. Batteuses	"	.....
199. Générateurs de force motrice	"	.....

H. Pépinières et serre chaudes.

200. Nombre total de mètres carrés ¹⁾ vitrés	mq. ¹⁾	.....
201. Nombre d'hectares ¹⁾ non vitrés (en plein air)	ha. ¹⁾	.....
202. Montant encaissé en 1929 (ou 1929-1930) par la vente de jeunes arbres fruitiers, d'arbustes fruitiers et de plants de vigne		.....
203. Montant encaissé par la vente de jeunes arbres forestiers et d'arbustes d'ornementation		.....
204. Montant encaissé par la vente de fleurs et de plantes à fleurs		.....
205. Montant reçu par la vente des légumes et des plantes de légumes		.....

¹⁾ Ou autre unité de mesure.

formation is the stock of farm machinery and equipment. This can be done by including in the schedule questions of the following character. The items can be expanded to meet the needs of the respective countries. It is desirable that the Institute should be informed of the items proposed to be collected by each country with a view to securing a measure of comparability between the different countries.

State the number of the following machinery on this farm on the date of the Census:

194. Ploughs	No.	.....
195. Harrows	"	.....
196. Seeders	"	.....
197. Harvesters	"	.....
198. Threshers	"	.....
199. Power machinery	"	.....

H. Nursery, Greenhouse and Hothouse Establishments.

200. Total square feet under glass	sq. ft.	.....
201. Number of acres not under glass	Acres	.....
202. Amount received during 1929 (or 1929 - 30) from sale of young fruit trees, small fruit bushes and grapevines	\$	.....
203. Amount received from sale of young forest and ornamental trees and shrubs	\$	.....
204. Amount received from sale of flowers and flowering plants	\$	.....
205. Amount received from sale of vegetables and vegetable plants	\$	.....

I. Kwiaty (pod gołem niebem).

206. Hodowane głównie na sprzedaż . . . . Powierzchnia ha

(Podać powierzchnię zajęta przez kwiaty hodowane głównie na sprzedaż. Nie podawać powierzchni zajętej przez kwiaty hodowane głównie na nasiona, włączone do pozycji Nr. 78, lub też przez kwiaty hodowane pod szkłem, objęte pozycją Nr. 200).

J. Klasyfikacja bydła rogatego według ras.

Zaleca się wszystkim krajom, które mają po temu możność, zebrania informacji co do stanu liczebnego bydła rogatego różnych ras — czystych, krzyżowanych i miejscowych. Rząd Urugwaju zaprojektował, jako wzór, następującą tablicę.

Bydło rogate	Rasy czyste posiadające rodowód (zarejestrowane)				Rasy czyste bez rodowodu krzyżowane				Rasy miejscowe	Ogółem bydło rogate	
	Hereford ¹⁾	Durham ¹⁾	Polled Angus ¹⁾	Rasy mleczne	Inne rasy	Hereford ¹⁾	Durham ¹⁾	Polled Angus ¹⁾			Rasy mleczne
1) Bydło rogate poniżej 1-goroku											
2) Jałówki i krowy mające 1 rok i wyżej:											
a) służące do produkcji mleka											
b) służące wyłącznie do celów reprodukcji											
c) inne											
3) Byki (buhaje) mające 1 rok i wyżej											
4) Inne rodzaje bydła rogatego w wieku 1 rok i wyżej											

¹⁾ Każdy kraj wykaże, oczywiście, najważniejsze z ras jakie posiada.

I. Fleurs (en plein air).

206. Cultivées principalement pour la vente Superficie .....

(Comprendre les superficies plantées principalement pour la vente. Ne pas comprendre les fleurs cultivées principalement pour la semence, inscrites à la question N-o 78, ou les fleurs cultivées sous vitrages, inscrites à la question No 200).

J. Classification des bovins par races.

On recommande aux pays, qui ont la possibilité de le faire, d'obtenir des informations quant à l'effectif des bovins purs des diverses races, des bovins croisés et des bovins des races locales. Le tableau suivant a été suggéré par le Gouvernement de l'Uruguay, comme modèle:

Bovins	Lignes pures de pedigree (Inscrites au herd-book)				Lignes pures sans pedigree, ou par croisement				Races locales	Total de tous les bovins	
	Hereford ¹⁾	Durham ¹⁾	Polled Angus ¹⁾	Races laitières ¹⁾	Autres races ¹⁾	Hereford ¹⁾	Durham ¹⁾	Polled Angus ¹⁾			Races laitières ¹⁾
1) Bovins au-dessous d'un an											
2) Génisses et vaches d'un an et au-dessus:											
a) servant à la production laitière											
b) servant exclusivement à la reproduction											
c) autres											
3) Taureaux d'un an et au-dessus											
4) Autres bovins d'un an et au-dessus											

¹⁾ Chaque pays indiquera naturellement les races les plus importantes qu'il possède.

I. Flowers (not under glass).

206. Grown mainly for sale . . . . Acres.....

(Report acres and tenths of an acre. Include areas planted mainly for sale. Do not include flowers grown mainly for seed, as reported under question No. 78 or flowers grown under glass, as reported under question No. 200).

J. Classification of Cattle.

Recommendation is made to the various countries to obtain, where practicable, information as to the number of pedigree, cross-bred, and native cattle of the principal breeds. For example, the following heading has been suggested by the Government of Uruguay.

Cattle	Pedigree (Registered)				Pure-bred without registry				Crossbred ¹⁾	Native	Total Cattle	
	Hereford ¹⁾	Durham ¹⁾	Polled Angus ¹⁾	Dairy ¹⁾	Others ¹⁾	Hereford ¹⁾	Durham ¹⁾	Polled Angus ¹⁾				Dairy ¹⁾
Calves under 1 year old												
Heifers and cows 1 year and over:												
(a) Kept for milk												
(b) Kept exclusively for reproduction												
(c) Others												
Bulls over 1 year												
Other cattle 1 year and over												

¹⁾ Each country will indicate its most important breeds.

K. Zwierzęta gospodarskie, właściwe niektórym krajom.

Wskazać stan liczebny w dniu spisu następujących zwierząt:

	Liczba
207. Wielbłądy	.....
207-a) Poniżej roku	.....
207-b) Jednoroczne i wyżej	.....
208. Lamy, guanacos i wigonje (owce peruwjańskie)	.....
209. Renifery (reny)	.....
210. Słonie:	.....
210-a) Poniżej roku	.....
210-b) Jednoroczne i wyżej	.....
211. Bawoły:	.....
211-a) Cielęta poniżej roku	.....
211-b) Młode od 1-go do 2-ich lat	.....
211-c) Bawoły powyżej 2 lat	.....
212. Strusie	.....
213. Zwierzęta dostarczające futer (hodowane w celu uzyskania futra lub skóry):	.....
213-a) Lisy	.....
213-b) Skunksy	.....
213-c) Inne	.....
214. Zające i króliki.	.....

K. Animaux domestiques particuliers à certains pays.

Indiquer l'effectif à la date du recensement.

	Nombre
207. Chameaux:	.....
207 a) Au-dessous d'un an	.....
207 b) D'un an et au-dessus	.....
208. Lamas, guanacos et vicuñas (vigognes)	.....
209. Rennes	.....
210. Eléphants:	.....
210 a) Au-dessous d'un an	.....
210 b) D'un an et au-dessus	.....
211. Buffles:	.....
211 a) Veaux au-dessous d'un an	.....
211 b) Jeunes buffles d'un à 2 ans	.....
211 c) Tous les buffles au-dessus de 2 ans	.....
212. Autruches	.....
213. Animaux à fourrure (élevés en captivité pour la fourrure ou la peau):	.....
213 a) Renards	.....
213 b) Skunks	.....
213 c) Autres	.....
214. Lièvres et lapins	.....

K. Domesticated Animals peculiar to Certain Countries.

(Report number on hand on the day of the Census.)

	No.
207. Camels:	.....
207 (a) Under 1 year old	.....
207 (b) One year old and over	.....
208. Llamas, guanacos, and vicuñas	.....
209. Reindeer	.....
210. Elephants:	.....
210 (a) Under 1 year old	.....
210. (b) One year old and over	.....
211. Buffaloes:	.....
211. (a) Calves under 1 year of age	.....
211 (b) Young animals 1 to 2 years of age	.....
211. (c) All over 2 years of age	.....
212. Ostriches	.....
213. Fur-bearing animals (reared in captivity for fur or skins):	.....
213 (a) Foxes	.....
213 (b) Skunks	.....
213 (c) Others	.....
214. Hares and rabbits	.....

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE SPISU.

Wniosek Siódmego Zgromadzenia Ogólnego Instytutu (1924).

Zgromadzenie Ogólne:

Stwierdza wielkie korzyści, jakie mogłyby wynikać z przeprowadzenia powszechnego spisu rolnego przez wszystkie państwa w jednym i tym samym czasie oraz według jednego planu.

Czas ten mógłby być oznaczony na rok 1930 — 1931.

Jednocześnie zwraca uwagę Stałego Komitetu przy Instytucie na konieczność przedsięwzięcia natychmiastowych kroków celem zobowiązania państw stowarzyszonych do pewnych poczynań w tym kierunku, oraz na koniecz-

RÉSOLUTIONS CONCERNANT LE RECENSEMENT.

Vœu de la septième Assemblée générale de l'Institut (1924).

L'Assemblée générale:

Confirme la grande utilité qu'il y aurait à obtenir de tous les Etats l'exécution d'un recensement agricole général à une date et sur un plan uniforme.

Cette date pourrait être fixée à 1930-1931.

Elle attire aussi l'attention du Comité permanent sur l'importance qu'il y aurait à entreprendre immédiatement les démarches nécessaires pour engager les Etats adhérents à entrer dans la voie indiquée et à accomplir une étude

RESOLUTIONS CONCERNING THE CENSUS.

Resolution adopted by the Seventh General Assembly (1924).

The General Assembly:

Expresses once more its opinion as to the desirability of inducing all Governments to carry out a general agricultural Census on the same date and on a uniform plan.

The date might be fixed for 1930-31.

It also calls the attention of the Permanent Committee to the importance of taking immediate steps to induce the adhering Governments to accept this proposal and of making a thorough study preparatory to drafting a well-

ność rozpoczęcia prac w związku z przygotowaniem programu zasadniczego, który w roku 1926 byłby przedłożony zebraniu rzeczoznawców, wyznaczonych przez odnośne rządy z pośród delegatów na Zgromadzenie Ogólne w roku 1926. Program ten byłby następnie zakomunikowany poszczególnym rządóm.

Wnioski Ósmego Zgromadzenia Ogólnego Instytutu (1926).

Zgromadzenie ogólne:

Biorąc pod uwagę: referat p. G. Wagnière o wszechświatowym spisie rolnym (referat Nr. 9),

sprawozdanie Międzynarodowej Komisji Naukowej Instytutu (załącznik do referatu Nr. 9),

jak również sprawozdanie Komisji Statystyków Zgromadzenia Ogólnego (załącznik 2-i do referatu Nr. 9),

Postanawia:

1° Wyrazić zasadniczą zgodę na wzór formularza z wprowadzonymi poprawkami, tak jak on jest wydrukowany w załączniku 2-im referatu Nr. 9; nadto, wyrazić zgodę na poglądy wyrażone przez obie wzmiankowane komisje;

2° Zwrócić się do Komitetu Stałego z prośbą:

a) O rozesłanie tego formularza poszczególnym państwom, łącznie z wyjaśnieniami i uwagami, jakie uważa za stosowne, oraz o przedsięwzięcie wszelkich środków, jakie uzna za wskazane, w celu uzyskania zgody wszystkich państw na przeprowadzenie spisu rolnego w roku 1929 na podstawach w nim wymienionych;

b) O przedstawienie Ośólnemu Zgromadzeniu w roku 1928 sprawozdania z dokonanych czynności, jak również memoriałów i zaleceń we wszystkich sprawach wymagających rozstrzygnięcia.

Zgromadzenie ogólne:

Biorąc pod uwagę myśl rzuconą przez delegata Holandji,

Wzywa Ośólny Stały do opracowania ośólnej metody obliczania produkcji rolnej, dla dokonania tej pracy przez poszczególne państwa celem ostatecznego porównania. Praca ta może być dokonana w związku z powszech-

approfondie pour la préparation d'un programme organique qui serait soumis en 1926 à une réunion de spécialistes désignés par les gouvernements respectifs au sein de leur délégation à l'Assemblée générale de 1926. Ce programme serait ensuite communiqué aux gouvernements.

Vœux de la huitième Assemblée générale de l'Institut (1926).

L'Assemblée générale:

Vu le rapport de M. G. Wagnière sur le recensement agricole mondial (rapport N° 9);

Vu le rapport de la Commission scientifique internationale de l'Institut (annexe au rapport N° 9);

Vu également le rapport de la Commission des statisticiens de l'Assemblée générale (annexe 2 au rapport N° 9);

Décide:

1° D'exprimer son approbation de principe au formulaire-type révisé tel qu'il est reproduit dans l'annexe 2 du rapport N° 9; d'exprimer, en outre, son approbation des idées émises par les deux Commissions susmentionnées;

2° D'inviter le Comité permanent:

a) A transmettre ce formulaire aux gouvernements, conjointement avec des explications ou autres notes qu'il juge nécessaires, et de prendre toutes les mesures qu'il estime opportunes pour engager tous les pays du monde à donner leur consentement à l'exécution d'un recensement agricole en 1930 sur les bases indiquées;

b) A soumettre à l'Assemblée générale de 1928 un rapport sur l'activité déployée, en même temps que des mémorandums et des recommandations sur toute question qui reste encore à décider.

L'Assemblée générale:

Vu la recommandation faite par le délégué des Pays-Bas,

Invite le Comité permanent à étudier l'élaboration d'une méthode générale d'évaluation de la production agricole pour exécuter le même travail dans les différents pays dans le but d'une comparaison définitive. Ce travail pourra

considered programme to be submitted in 1926 to a meeting of specialists appointed by the Governments as members of their respective delegations to the General Assembly of 1926. This programme should then be communicated to the Governments.

Resolutions adopted by the Eighth General Assembly (1926).

The General Assembly:

Having considered the report of M. Wagnière on the World Agricultural Census (Report No. 9), the report of the Committee of the Scientific Council of the Institute (Annex to Report No. 9) and the report of the Statistical Committee of Experts attending the General Assembly of 1926 (Second Annex to Report No. 9), resolves;

1. To express its approval in principle of the revised Standard Form, as printed in the Second Annex to Report No. 9 and its concurrence in general with the views expressed by the two Committees above mentioned;

2. To invite the Permanent Committee:

(a) To circulate this Form to the Governments, together with such suitable explanatory and other notes as it may judge necessary, and to take such other steps as may be considered desirable with a view to inducing all the countries of the world to agree to take an agricultural Census on the lines indicated;

(b) To submit to the General Assembly of 1928 a report on the action taken together with memoranda and recommendations in regard to any questions which remain to be decided.

The General Assembly:

Having considered the suggestion of the delegate of the Netherlands, requests the Permanent Committee to consider the preparation of a general plan for estimating agricultural production, in order that such work may be carried out on the same lines in different countries with a view to

nym spisem rolnym, projektowanym na rok 1930.

être exécuté en liaison avec le recensement agricole général projeté pour l'année 1930.

accurate comparison. This work could be carried out in connection with the general agricultural Census proposed for the year 1930.

Zgromadzenie ogólne:

L'Assemblée générale:

The General Assembly:

Uważa, że zebranie danych, dotyczących światowych zasobów leśnych, jest rzeczą pierwszorzędnej wagi, ze względu na to, że polityka leśna wszystkich krajów powinna opierać się na statystyce, wykazującej wzajemny stosunek podaży i popytu na rynku światowym.

Considère qu'il est de toute importance de recueillir les statistiques concernant les ressources forestières mondiales en vue du fait que la politique forestière de tous les pays devrait être basée sur des statistiques qui démontrent la situation respective mondiale de l'offre et de la demande de bois, et

Considers that the collection of statistics as to the world's forest resources is of the greatest importance in view of the fact that the forest policy of all countries should be based on statistics which show the relative position of the supply and demand for timber throughout the world; and

Zwraca się do Kongresu Leśnego z prośbą o zwrócenie specjalnej uwagi na tę kwestję oraz o podanie wskazówek, które Instytut mógłby się kierować w celu dokonania przybliżonych obliczeń zasobów leśnych dla tych krajów, w których statystyka leśna nie jest zorganizowana.

Invite le Congrès de sylviculture à bien vouloir accorder une attention spéciale à ce problème et à donner des indications qui puissent servir de guide à l'Institut, particulièrement dans le but de connaître approximativement les ressources en bois des pays qui n'ont pas organisé un service de statistique forestière.

Invites the Forestry Congress to devote special attention to this question and to make recommendations for the guidance of the Institute, particularly with the object of ascertaining approximately the timber resources of countries where there is no organised forestry statistical service.

Wniosek Międzynarodowego Kongresu Leśnego.

Vœu du Congrès international de sylviculture.

Resolution Adopted by the International Forestry Congress.

(Rzym, kwiecień—maj 1926 r.).

(Rome, avril-mai 1926).

(Rome, April-May 1926.)

Międzynarodowy Kongres Leśny:

Le Congrès international de sylviculture:

The Congress:

Uznając doniosłość produktów leśnych narówni ze znaczeniem produktów rolnych, ob staje przy tem, ażeby wzór formularza proponowanego dla międzynarodowego spisu rolnego zawierał pod nagłówkiem „Zbiory w roku 1929” pozycję dla podania danych o ilości drzewa ściętego w danym gospodarstwie.

Reconnaissant l'importance des produits forestiers en tant que récolte de la ferme, insiste pour que le formulaire-type qu'on propose pour le recensement agricole international contienne, sous l'entête „Récoltes de 1929”, un numéro qui fournisse des renseignements sur la quantité de bois coupé sur la ferme.

Recognising the importance of forestry products as on a par with that of farm products, urges that the model form proposed for the World Agricultural Census should contain under the heading „Crops of 1929”, a number for indicating the data as to the quantity of wood cut on the farm.

Wnioski przyjęte przez Międzynarodową Konferencję Gospodarczą.

Résolution adoptée par la Conférence économique internationale.

Resolution adopted by the World Economic Conference.

(Genewa, maj 1927 r.).

(Genève, mai 1927).

(Geneva, May 1927).

Konferencja uważa za niezbędne ulepszenie periodycznych statystyk rolnych, zwłaszcza w tem, co się tyczy inwentarza żywego i produktów zwierzęcych.

La Conférence considère comme nécessaire le perfectionnement des statistiques agricoles périodiques, notamment en ce qui concerne le bétail et les produits d'origine animale.

The Conference considers it necessary that a better service of periodical agricultural statistics should be instituted, especially as regards live-stock and animal products.

Informacje zebrane przez Międzynarodowy Instytut Rolny wykazują, że w ciągu ostatniego dwudziestopięciolecia przeprowadziło spis rolny zaledwie 37 kra-

Les informations réunies par l'Institut international d'Agriculture révèlent que, dans les dernières vingt-cinq années, trente-sept pays seulement, qui repré-

The data collected by the International Institute of Agriculture show that, during the last twenty-five years, only thirty-seven countries, representing less

ów, stanowiących łącznie mniej niż połowę powierzchni kuli ziemskiej i zaledwie około 30% jej zaludnienia.

Światowy spis rolny, przeprowadzony według metod proponowanych przez Międzynarodowy Instytut Rolny, pozwoliłby nadać danym statystycznym poszczególnych krajów charakter jednolity, którego dotychczas są pozbawione.

Należałoby również koniecznie postarać się, zarówno na terenie narodowym, jak i międzynarodowym, o jak najszybsze rozpowszechnienie wśród rolników wiadomości o zbiorach, zapasach, spożyciu i ruchu towarów — a więc o istotnych czynnikach kształtowania się cen. Porównawcze wskaźniki cen produktów rolnych i artykułów przemysłowych, jak również wskaźniki zasadniczych składników kosztów produkcji rolnej, miesięcznie publikowane, stanowiłyby przedmiot bardzo pożyteczny i pouczający.

(Ostateczne sprawozdanie Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej, Genewa 1927 — Rozdział 4. Rolnictwo, strona 49).

Zalecenie Konferencji Rolnej Imperjum Brytyjskiego.

(Londyn, październik 1927 r.)

Komisja zaleca, ażeby zwrócić uwagę poszczególnych Rządów Imperjum Brytyjskiego na konieczność jak najszybszej współpracy przy projekcie wszechświatowego spisu rolnego, mającego się odbyć w 1930 — 1931 roku. Pragnie ona również zaznaczyć, że spis ten następczo jedyną sposobność otrzymania kompletnej statystyki, dotyczącej stanu rolnictwa na obszarze Imperjum.

Wnioski przyjęte przez dziewiąte Zgromadzenie Ogólne (1928).

Zgromadzenie ogólne:

1° Przyjmuje sprawozdanie Komisji Statystyków w sprawie wszechświatowego spisu rolnego;

sentent moins de la moitié de la superficie terrestre et 30% environ de la population du monde, ont procédé à un recensement agricole.

Un recensement agricole mondial, opéré selon les méthodes proposées par l'Institut international d'Agriculture, permettrait de donner aux informations statistiques des divers pays le caractère d'uniformité nécessaire qui leur manque jusqu'ici.

Il n'est pas moins nécessaire d'organiser, dans le domaine national et international, la diffusion rapide, parmi les agriculteurs, de renseignements sur les récoltes, les stocks, la consommation et le mouvement des différentes marchandises, éléments constitutifs de la formation des prix. La publication mensuelle des indices de prix comparatifs des produits agricoles et des produits industriels, ainsi que des indices des éléments principaux des prix de revient des produits agricoles, formera la matière d'un enseignement des plus utiles.

(Rapport définitif de la Conférence économique internationale, Genève 1927; Chapitre 4, Agriculture, page 49).

Recommandation de la Conférence agricole impériale.

(Londres, octobre 1927).

La Commission recommande que l'on attire l'attention des Gouvernements de l'Empire britannique sur la nécessité de coopérer de la façon la plus large possible au projet pour le recensement agricole mondial de 1930-31. Elle désire aussi faire remarquer que ce recensement fournit une occasion unique pour obtenir des statistiques complètes concernant l'agriculture de l'Empire.

Résolutions adoptées par la neuvième Assemblée générale (1928).

L'Assemblée générale:

1° Approuve le rapport de la Commission des statisticiens en ce qui concerne le recensement agricole mondial;

than half the total area and about 30 per cent of the population of the world, have as yet proceeded to the compilation of an agricultural Census.

A world agricultural Census on the lines proposed by the International Institute of Agriculture would make it possible to give to the statistical data of the different countries a character of uniformity which up to the present they have lacked.

It is no less necessary to organise, nationally and internationally, the speedy transmission to agriculturists of information on harvests, stocks, consumption, and the movements of different commodities, these being important factors in the formation of prices. The monthly publication of indices of comparative prices of agricultural products and industrial products would prove of great value, as would indices of the principal elements of the costs of production of agricultural products.

(Final Report, The World Economic Conference, Geneva, May 1927, Chapter 4, Agriculture, page 48.)

Recommendation of the Imperial Agricultural Research Conference,

(London, October 1927).

The Committee recommend that the attention of the Governments of the British Empire should be drawn to the need of co-operating to the fullest possible extent in the project of the World Agricultural Census of 1930-31. They desire to point out that this Census affords a unique opportunity of collecting comprehensive statistics relating to Empire agriculture.

Résolutions Adopted by the Ninth General Assembly (1928).

The General Assembly:

1. Approves the Report of the Committee of Statisticians in regard to the World Agricultural Census and recommends that the Permanent Committee should mo-

2° Poleca Komitetowi Stałemu Instytutu wprowadzić odpowiednie zmiany do wzoru formularza w celu zadośćuczynienia wskazaniom zawartym w tem sprawozdaniu;

3° Wyraża podziękowanie instytucji „International Education Board” za pomoc finansową, udzieloną pracom nad wszechświatowym spisem rolnym, i wyraża nadzieję, że „International Education Board” nie odmówi tej pomocy również i w latach następnych, ażeby doprowadzić do zadawalniających wyników pracę, rozpoczętą z tak wielkiem powodzeniem;

4° Wreszcie Zgromadzenie Ogólne zwraca się do państw, które mają zamiar dostarczyć Instytutowi wyniki przeprowadzonego przez nie spisu, z prośbą o dołączenie uwag, szczegółowo wyjaśniających metody stosowane w celu otrzymania odnośnych danych.

Zaznajomiwszy się z powyższą konwencją i protokółem, uznaliśmy je i uznajemy za słuszne zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nich postanowień; oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

NA DOWÓD CZEGO wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzoną pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 16 czerwca 1931 r.

(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów

(—) *A. Prystor*

Minister Spraw Zagranicznych
(—) *August Zaleski*

2° Recommande au Comité permanent de modifier le formulaire-type de façon à donner effet aux recommandations contenues dans le rapport;

3° Exprime ses remerciements à l'„International Education Board” pour l'assistance financière qu'il a accordée aux travaux du recensement agricole mondial et espère que l'„International Education Board” continuera à accorder cette assistance dans les années prochaines pour permettre que le travail qui a été commencé avec tant de succès puisse aboutir à une conclusion satisfaisante.

4° Enfin, l'Assemblée générale prie les Etats qui fourniront à l'Institut les résultats de leur recensement agricole de joindre à leur envoi une note expliquant en détail les méthodes d'après lesquelles ils auront obtenu ces renseignements.

dify the standard form so as to give effect to the recommendations contained in the Report;

2. Expresses its thanks to the International Education Board for the financial assistance it has given in connection with the World Agricultural Census, and hopes that the International Education Board will continue its assistance in future years so as to enable the work which has been so successfully begun to be brought to a satisfactory conclusion.

Finally, the General Assembly begs the countries which will supply to the Institute the results of their agricultural Census to add to their report notes explaining in detail the methods employed to obtain the information.

Après avoir vu et examiné lesdits Convention et Protocole Nous les avons approuvés et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclarons qu'ils sont acceptés, ratifiés et confirmés et promettons qu'ils seront inviolablement observés.

EN FOI DE QUOI, Nous avons donné les Présentes, revêtues du Sceau de la République.

À Varsovie, le 16 juin 1931.

(—) *I. Mościcki*

Par le Président de la République
Le Président du Conseil des Ministres

(—) *A. Prystor*

Le Ministre des Affaires Étrangères
(—) *August Zaleski*

